

- PRIJEDLOG -

Na temelju članka 31. stavak 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 150/11, 119/14 i 93/16), a u svezi sa člankom 8. Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“ broj 72/15) i člankom 15. točka 14. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu od 31. kolovoza 2015. godine, stupio na snagu 09. rujna 2015. godine, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj dana _____2017. godine donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Izvješće o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2015. i 2016. godinu u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, aktom KLASE: 011-04/17-01/62; URBROJ: 517-04-17-13 od 13. prosinca 2017. godine.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Andrej Plenković

O b r a z l o ž e n j e

Uredbom o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine" broj 72/2015) osnovana je Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, a upisana u sudski registar sa danom 17. rujna 2015. godine.

Odredbama članka 8. Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine" broj 72/15) propisano je da Upravno vijeće donosi godišnji i višegodišnji program rada, nadzire izvršenje programa te obavlja i druge poslove u skladu s ovom Uredbom i Statutom Agencije.

Odredbom članka 15. točka 14. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu od 31. kolovoza 2015. godine, stupio na snagu 09. rujna 2015. godine, propisano je da Upravno vijeće podnosi Vladi Republike Hrvatske putem Ministarstva najmanje jedanput godišnje izvješće o radu Agencije.

Upravno vijeće Hrvatske agencije za okoliš i prirodu na 4. sjednici od dana 14. listopada 2016. godine te 1. sjednici od dana 30. siječnja 2017. godine donijelo je Odluke o usvajanju Izvješća o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2015. odnosno 2016. godinu.

Predlaže se prihvatanje Izvješće o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2015. i 2016. godinu.

IZVJEŠĆE O RADU

HRVATSKE AGENCIJE ZA OKOLIŠ I PRIRODU

ZA 2015. i 2016. GODINU

Osnivač: Vlada Republike Hrvatske

Status: Javna ustanova

Sjedište: Radnička cesta 80, Zagreb

Tel.: 01/4886 840 i 01/5502 900

Faks: 01/4826 173 i 01/5502 901

Web stranica: www.haop.hr

e-pošta: info@haop.hr
pisarnica@haop.hr

Matični broj subjekta: 080989270

OIB: 58718630207

SADRŽAJ

POSLOVANJE U 2015. GODINI	6
1. Uvod.....	6
1.1. Osnovni podaci.....	6
1.2. Djelatnost i osnovni zadaci	6
1.3 Svrha izrade Izvješća o radu	7
2. Ustrojstvo, ljudski potencijali i informacijska tehnologija	8
2.1. Ustrojstvo i upravljanje.....	8
2.2. Resursi.....	9
2.3. Edukacija i usavršavanje.....	9
2.4. Informacijska i komunikacijska tehnologija	12
3. Uspostava i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i Informacijskog sustava zaštite prirode ..	15
3.1. Održavanje, nadogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša.....	15
3.2. Aktivnosti po informacijskim sustavima.....	16
3.3. Informacijski sustav zaštite prirode i baze podataka.....	19
4. Izvješćivanje o stanju okoliša.....	21
4.1. Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj	22
4.2. Nacionalna izvješća po tematskim područjima.....	22
4.3. Nacionalna lista pokazatelja.....	24
4.4. Izvješćivanje prema EK i međunarodnim tijelima.....	24
4.5. Komunikacija s javnošću i vidljivost Agencije u segmentu okoliša	28
4.6. Promidžba i edukacija u zaštiti prirode.....	29
4.7. Ostvarenje rezultata Strateškog plana	29
5. Programska aktivnost zaštite prirode	31
5.1. Inventarizacija i praćenje stanja prirode.....	32
5.2. Sustav za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska uginulih ili ozlijeđenih strogo zaštićenih.....	33
životinja.....	33
5.3. Crveni popisi i knjige.....	33
5.4. Planovi upravljanja strogo zaštićenim vrstama s akcijskim planovima	33
5.5. Mjere za prevenciju šteta od strogo zaštićenih vrsta.....	34
5.6. Ekološka mreža NATURA 2000	34
5.7. Zaštićena područja	34
5.8. Georaznolikost	36
5.9. Ocjena prihvatljivosti zahvata za prirodu.....	36
5.10. Stručne podloge za izdavanje mjera i uvjeta zaštite prirode	37
5.11. Introdukcija i reintrodukcija.....	37
5.12. Krajobrazi.....	37
5.13. Zakonodavni okvir i dokumenti zaštite prirode	37
5.14. Ostale stručne podloge, stručna mišljenja i dostava podataka	37
6. Međunarodna i projektna suradnja.....	39
6.1. Suradnja s EEA, EK, UNECE, JRC i EUROSTAT-om u području okoliša.....	39
6.2. Suradnja s Europskom komisijom u području prirode.....	40
6.3. Provedba međunarodnih konvencija	41

6.4. Ostala multilateralna i bilateralna suradnja	41
6.5. Sudjelovanje na međunarodnim i nacionalnim skupovima, sastancima i radionicama	42
6.6. Međunarodni projekti segmenta okoliš	42
6.7. Međunarodni projekti segmenta okoliš u pripremi	43
6.8. Ugovoreni i odobreni međunarodni projekti segmenta prirode	44
6.9. Međunarodni projekti segmenta prirode u pripremi	46
6.10. Članstvo u stručnim tijelima, povjerenstvima, radnim skupinama i međunarodnim organizacijama	47
7. Suradnja na nacionalnoj razini	50
7.1. Suradnja s ministarstvima, javnim ustanovama, znanstvenim i stručnim institucijama	50
7.2. Suradnja s referentnim centrima	50
8. Financijsko poslovanje.....	52
Zaključak.....	54
POSLOVANJE U 2016. GODINI	57
9. Uvod.....	57
9.1. Osnovni podaci o Agenciji i zakonska osnova.....	57
9.2. Djelatnost i osnovni zadaci	57
9.3. Svrha izrade Izvješća o radu	57
10. Ustrojstvo, ljudski potencijali i informacijska tehnologija	59
10.1. Ustrojstvo i upravljanje	59
10.2. Resursi.....	60
10.3. Edukacija i usavršavanje.....	61
10.4. Informacijska i komunikacijska tehnologija	65
11. Uspostava i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i Informacijskog sustava zaštite prirode.....	67
11.1. Održavanje, nadogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša.....	67
11.2. Aktivnosti po informacijskim sustavima.....	67
11.3. Informacijski sustav zaštite prirode.....	70
12. Izvješćivanje o stanju okoliša.....	71
12.1. Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj	71
12.2. Poslovi područja zaštite okoliša	71
12.3. Nacionalna izvješća po tematskim područjima	74
12.4. Nacionalna lista pokazatelja.....	76
12.5. Izvješćivanje prema EK i međunarodnim tijelima	76
12.6. Komunikacija s javnošću i vidljivost Agencije u segmentu okoliša	81
12.7. Ostvarenje rezultata Strateškog plana segmenta okoliša.....	82
13. Programska aktivnost zaštite prirode	84
13.1. Ostvarenje rezultata Strateškog plana segmenta prirode.....	84
13.2. Inventarizacija i praćenje stanja prirode.....	85
13.3. Sustav za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska uginulih ili ozlijeđenih strogo zaštićenih životinja.....	87
13.4. Crveni popisi i knjige	87
13.5. Planovi upravljanja strogo zaštićenim vrstama s akcijskim planovima	87
13.6. Mjere za prevenciju šteta od strogo zaštićenih vrsta	88

13.7. Trgovina ugroženim vrstama	88
13.8. Ekološka mreža NATURA 2000	89
13.9. Zaštićena područja	89
13.10. Georaznolikost	90
13.11. Ocjena prihvatljivosti zahvata za prirodu.....	91
13.12. Stručne podloge za izdavanje mjera i uvjeta zaštite prirode	91
13.13. Introdukcijska i reintrodukcijska.....	92
13.14. Edukacija o zaštiti prirode.....	92
13.15. Zakonodavni okvir i dokumenti zaštite prirode	93
13.16. Ostale stručne podloge, stručna mišljenja i dostava podataka	93
13.17. Promidžba i edukacija u zaštiti prirode.....	93
14. Međunarodna i projektna suradnja.....	95
14.1. Međunarodni sastanci i događaji u organizaciji Agencije.....	95
14.2. Suradnja s Europskom Komisijom i Europskom agencijom za okoliš	95
14.3. Provedba međunarodnih konvencija zaštite prirode	99
14.4. Ostala multilateralna i bilateralna suradnja zaštite prirode	100
14.5. Međunarodni projekti segmenta okoliš.....	102
14.6. Projekti segmenta zaštite prirode - međunarodno financirani.....	103
15. Suradnja na nacionalnoj razini	110
15.1. Suradnja s ministarstvima, javnim ustanovama, znanstvenim i stručnim institucijama	110
15.2. Suradnja s referentnim centrima Agencije	111
15.3. Članstvo u nacionalnim povjerenstvima, odborima i ostalim tijelima.....	112
16. Financijsko poslovanje.....	115
17. Zaključak.....	117
Prilog 1.: Popis korištenih kratica	122

POSLOVANJE U 2015. GODINI

1. Uvod

1.1. Osnovni podaci

Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: VRH), na svojoj sjednici održanoj dana 24. lipnja 2015. godine, donijela je Uredbu o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15). Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu: Agencija), javna je ustanova osnovana na temelju članka 12. stavka 2. Zakona o ustanovama („Narodne novine“, br. 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08). Pravni prednici Agencije su Agencija za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: AZO) i Državni zavod za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: DZZP). Agencija je upisana u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu i počela s radom dana 16. rujna 2015. godine.

1.2. Djelatnost i osnovni zadaci

Djelatnost Agencije je prikupljanje i objedinjavanje podataka i informacija o okolišu i prirodi radi osiguranja praćenja provedbe politika zaštite okoliša i prirode, održivog razvitka te obavljanje stručnih poslova u vezi sa zaštitom okoliša i prirode. Navedene djelatnosti obuhvaćaju poslove uspostave, razvoja, vođenja i koordiniranja informacijskog sustava okoliša i prirode u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: RH), poslove izrade i održavanja odgovarajućih baza podataka i sustava o okolišu i prirodi te osiguravanje uvjeta za pristup informacijama o okolišu i prirodi, poslove izrade izvješća o stanju okoliša i izvješća o stanju prirode, pripreme podataka za izradu dokumenata i izvješća u vezi sa zaštitom okoliša i održivim razvitkom, poslove izrade stručnih podloga za izradu, odnosno poslove suradnje na izradi dokumenata zaštite okoliša i održivog razvitka, poslove praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša te praćenja i izvješćivanja o utjecaju okoliša na zdravlje u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, poslove procjenjivanja ugroženosti sastavnica bioraznolikosti uključujući izradu popisa crvenog popisa ugroženih divljih vrsta, poslove standardizacije metodologije i protokola, praćenja stanja očuvanosti bioraznolikosti i georaznolikosti i predlaganje mjera za njihovu zaštitu, poslove pripreme stručnih podloga za zaštitu i očuvanje zaštićenih dijelova prirode i područja ekološke mreže, poslove izrade stručnih podloga za planiranje upravljanja divljim vrstama. Sastavni skup poslova je i informiranje za potrebe utvrđivanja uvjeta zaštite prirode, za planove gospodarenja prirodnim dobrima i zahtjeva zaštite prirode za izradu prostornih planova, poslovi izrade stručnih podloga za izradu prostornih planova posebnih obilježja nacionalnih parkova i parkova prirode, stručni poslovi u svezi s procjenom utjecaja, kontrolom širenja i uklanjanja stranih vrsta, ponovnog uvođenja i repopulacije divljih vrsta u prirodu, postupkom ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu i u vezi s prekograničnim prometom i trgovinom divljim vrstama. Agencija organizira i provodi edukacije dionika u okolišu i prirodi kao i promidžbene aktivnosti o okolišu i prirodi, te provodi odnosno sudjeluje u provedbi međunarodnih ugovora i sporazuma iz područja zaštite okoliša i zaštite prirode kojih je RH stranka, u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje prema preuzetima obvezama. Kao središnje stručno tijelo za zaštitu prirode, Agencija izrađuje podloge za planiranje i provedbu politike zaštite prirode, pridonosi očuvanju i unaprjeđenju prirode u RH te osigurava kompatibilnost zaštite prirode s onom u Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU) i na globalnoj razini.

1.3 Svrha izrade Izvješća o radu

Slijedom obveza iz Zakona o ustanovama („Narodne novine“, br. 76/93, 29/97, 47/99, 35/08) i prema Uredbi o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15) Agencija je obvezna izraditi godišnje Izvješće o radu, koje podnosi VRH na mišljenje.

Svrha izrade Izvješća je dati uvid u poslovanje tijekom 2015. godine, Agencije, od njenog osnutka, 16. rujna 2015. godine do završetka poslovne godine.

Izvješće služi analizi provedbe planiranih i provedenih poslovnih aktivnosti sukladno godišnjem Programu rada i razvoja Agencije za 2015. godinu i sukladno *Strateškom planu Ministarstva zaštite okoliša i prirode za razdoblje od 2015. – 2017. godine*. Objavom usvojenog Izvješća o radu na svojim internetskim stranicama, Agencija ispunjava obvezu informiranja javnosti o svom radu i povećava transparentnost poslovanja.

2. Ustrojstvo, ljudski potencijali i informacijska tehnologija

2.1. Ustrojstvo i upravljanje

Agencija

U sklopu provedbe strukturnih reformi, VRH na sjednici održanoj dana 23. travnja 2015. godine donijela je Odluku o smanjenju broja agencija, zavoda, fondova i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima iz koje proizlazi odluka o ukidanju DZZP-a i njegovo pripajanje AZO-u. Sukladno odluci VRH, 29. travnja 2015. imenovana je Radna skupina za izradu prijedloga Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu. Ista je usvojena na sjednici VRH od 24. lipnja 2015. godine.

Danom 16. rujna 2015. godine Agencija je upisana u sudski registar Trgovačkog suda. Milica Bjelić, dipl. iur. imenovana je za privremenu ravnateljicu Agencije odlukom Ministra zaštite okoliša i prirode dana 29. srpnja 2015. godine, Klasa: 080-02/15-01/01 Urbroj: 517-04-15-1.

Upisom Agencije u sudski registar prestao je mandat članovima Upravnih vijeća AZO-a i DZZP-a. Statut, temeljni dokument Agencije, stupio je na snagu 9. rujna 2015. godine.

Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj. Upravno vijeće upravlja Agencijom te svoje odluke donosi na sjednicama. Članovi Upravnog vijeća Agencije su mr. sc. Marija Šćulac Domac, predsjednik Upravnog vijeća, Jasenka Nećak, dipl. ing. kem. teh., Silvia Cikoš dipl. iur. i dr. sc. Loris Elez. Na izborima održanim za člana Upravnog vijeća iz redova radnika, krajem prosinca, izabrana je Gabrijela Šestani - predstavnik radnika.

Unutarnje ustrojstvene jedinice Agencije su:

- Ured ravnatelja,
- Služba za opće, pravne, kadrovske, financijske poslove i nabavu,
- Služba za strateško planiranje i razvoj,
- Služba za sastavnice okoliša,
- Služba za praćenje sektorskih pritisaka na okoliš,
- Služba za inventarizaciju i praćenje stanja prirodnih vrijednosti,
- Služba za upravljanje i očuvanje bioraznolikosti,
- Služba za zaštićena područja,
- Služba za održivo korištenje prirodnih dobara.

Koordinaciju spajanja dvaju ustanova provodilo je Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (u daljnjem tekstu: MZOIP), u suradnji s Upravnim vijećem i privremenom ravnateljicom. Temeljni dokument kojim se regulira unutarnje ustrojstvo Agencije i opseg poslova ustrojstvenih jedinica - *Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada*, bio je predmet izrade tijekom posljednjeg kvartala, no do završetka poslovne godine nije usvojen.

Agencija je nastavila s provedbom projekata predviđenih Programom „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*“. Program se sastoji od tri komponente: *Informacijski sustav zaštite okoliša*, *Izvješćivanje o stanju okoliša* te *Informatizacija Agencije* i ima za cilj prilagodbu informacijskog sustava i podataka izvještajnim obrascima i procedurama, posebice u izvješćivanju prema Europskim standardima iz područja zaštite zraka, onečišćenih lokaliteta, gospodarenja otpadom i dr. sukladno direktivama EU i međunarodnim ugovorima kojih je RH potpisnik. Provedba Programa u izvještajnom razdoblju obilježena je provedbom 14 pojedinačnih projekata ukupne vrijednosti 8.097.200,79 kuna i provedbom projekata ugovorenih u prethodnoj godini ukupne vrijednosti 3.188.494,54 kn. Ukupno je ugovoreno, prema Programu, 30 projekata, ukupne vrijednosti 18.513.159,06 kn, od kojih su u promatranom razdoblju potpuno i/ili fazno realizirano projekti vrijednosti 3.303.041,95 kn. Sve planirane aktivnosti Programa izvještajnog razdoblja su provedene.

2.2. Resursi

Ljudski potencijali

Agenciji je po osnutku 16. rujna 2015 godine brojala 116 radnika, dok je na kraju godine u njoj radilo 111 radnika. U namjeri popunjavanja potrebnih radnih kapaciteta, zatražena je suglasnost od MZOIP-a za zapošljavanje radnika na slobodnim radnim mjestima nastalim tijekom 2015. uslijed permanentne kadrovske fluktuacije i s ciljem ispunjenja Plana rada za 2015. godinu, no do 31. prosinca suglasnost za raspisivanje natječaja nije zaprimljena. Manjak radnika je potenciran i odsutnošću radnica koje su koristile porodiljni dopust i onih na dugotrajnom bolovanju.

Smještaj

Po osnivanju Agencije, nastavljeno je s pripremom za fizičko preseljenje radnika bivšeg AZO-a i cjelokupne poslovne infrastrukture. Radnici bivšeg AZO-a su uselili u novi prostor na adresi Radnička cesta 80/7 krajem godine, 24. prosinca 2015. godine. Time su svi radnici Agencije preseljeni na jednu lokaciju.

U novim prostorijama, Agencija je raspolagala ukupno s 1.754,32 m², odnosno 15,12 m² po radniku¹. Na novoj lokaciji, Agenciji je na raspolaganju i 8 parkirnih mjesta.

2.3. Edukacija i usavršavanje

Ulaganje u znanje radnika je tijekom godina bila nužnost uvjetovana razvojem kapaciteta Agencije i interdisciplinarnosti znanja u temama važnim za okoliš.

Sve ograničeniji izvori financiranja po visini se smanjuju iz godine u godinu što utječe na opseg edukativnih aktivnosti. Provedbom edukativnih aktivnosti u danim okolnostima se nastojalo osigurati daljnje usavršavanje i stjecanje znanja radnika sudjelovanjem na tečajevima, predavanjima, seminarima, radionicama, kongresima. Ukupno je održano više stručnih usavršavanja čime je povećana kompetencija radnika za ispunjenje izvještajnih, ali i niza ostalih poslovnih obveza.

Pohađanjem stručnih radionica u organizaciji Europske informacijske i promatračke mreže (eng. European environmental information and observation network u daljnjem tekstu: EIONET), radnici su razmjenjivali iskustava sa stručnjacima iz raznih europskih zemalja. Sudjelovanjem u radionicama, kongresima i drugim međunarodnim skupovima te u sklopu radnih skupina pri Europskoj agenciji za okoliš (eng. European Environment Agency, u daljnjem tekstu: EEA), radnici su stjecali potrebna znanja i upoznavali se novinama iz tematskih područja.

Već drugu godinu zaredom, zbog obveze vođenja velikog broja raznovrsnih projekata, Agencija je nastavila s obrazovanjem radnika prema međunarodno priznatoj metodologiji vođenja projekata po standardu PMI (eng. Project Management Institute) za radnike – voditelje provedbe projekata. Nije zanemarena niti edukacija povezana s temama vođenja projekata financiranih od strane Europskih fondova koju je provodilo Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (u daljnjem tekstu:

¹ Računa se 116 stalno zaposlenih koliko ih je bilo 16. rujna 2015 godine, po osnivanju Agencije

MRRFEU) i Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (u daljnjem tekstu: SAFU).

Tablica 1. Pregled seminara, tečaja i studijskih putovanja za usavršavanje u struci zaštite okoliša i informatici

Kongresi, seminari, konferencije, tečajevi i radionice iz područja rada	Organizator
Radionica Eionet Biodiversity Ecosystems, Indicators and Assessments (National Reference Centre: u daljnjem tekstu: NRC) workshop	EEA
Konferencija Komunalna infrastruktura 2015	Centar za razvoj i marketing d.o.o.
Konferencija Cirkularna ekonomija i industrija polimera	Hrvatska gospodarska komora
Konferencija Cirkularna ekonomija - put prema pametnom održivom i zelenom društvu	Zagrebački velesajam
Expert Workshop on the European reference model on (municipal) waste	EIONET
Radionica „Regional Training Seminar on assessment of GHG Inventories in Waste“ Sarajevo	U okviru projekta ECRAN
9. skup stručnih službi zaštite prirode 2015.	Agencija

Tablica 2. Pregled seminara i radionica za programiranje, planiranje i provedbu projekata financiranih iz EU fondova- vertikalna okoliš

Usavršavanje posebnih znanja i vještina	Organizator
Upravljanje projektnim ciklusom 1	MRRFEU
Upravljanje projektnim ciklusom 2	MRRFEU
Provedba ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava: Nepravilnosti i prijevare	SAFU
Uvod u Europske strukturne i investicijske fondove te sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava: Kontrola delegiranih funkcija i revizije	MRRFEU
Provedba ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava: Provjere izvršenja ugovornih obveza	SAFU
Komunikacija, informiranje i vidljivost u kontekstu fondova EU	SAFU

Tablica 3. Pregled seminara, tečaja i studijskih putovanja za usavršavanje u struci zaštite prirode i informatici

Naziv seminara/tečaja/treninga/studijskih putovanja	Izvođač
Radionica <i>Non-Detriment Findings for imports of CITES² -listed timber into the EU</i>	German Federal Agency for Nature Conservation
Regionalna radionica na temu ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (OPEM)	Agencija
Seminar <i>Osedranje kao temeljni fenomen u geomorfogenezi i biomorfogenezi krških voda Hrvatske</i>	Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
Trening <i>Jačanje kapaciteta za implementaciju i provedbu zakonodavstva o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama u Europskoj Uniji*</i>	Agencija - Projekta integracije u EU Natura 2000 (u daljnjem tekstu: NIP) projekt
Trening <i>Jačanje uloge nadzornika i stručnih službi u monitoringu Natura 2000 vrsta (5 radionica)*</i>	Agencija - NIP projekt

² CITES Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka

Trening <i>Komunikacija u Zaštićenim područjima</i>	Sunce, Svjetski fond za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: WWF) Adria
Trening <i>Planiranje održivog turizma</i>	WWF
Trening <i>Prekogranični promet i trgovina divljim vrstama – jačanje kapaciteta u zračnim i morskim lukama</i>	Agencija – NIP projekt
Trening <i>Teorijski i praktični pristup prolazima za ribe</i>	Agencija – NIP projekt
Trening trenera <i>Ocjena prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu</i>	Agencija
Trening <i>Uvod u QGIS³</i>	Agencija
TAIEX ECRAN <i>Workshop on capacity building on compliance with environmental legislation - Nature Inspection</i>	TAIEX

*Seminari/treninzi/tečajevi na kojima su radnici imali (i) ulogu predavača

Četiri radnika pohađalo je poslijediplomske studije (poslijediplomski studij iz biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, poslijediplomski studij geologije na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, poslijediplomski doktorski studij Primijenjene znanosti o moru, koji zajednički organiziraju Sveučilište u Splitu, Sveučilište u Dubrovniku i Institut za oceanografiju i ribarstvo).

Radnici Agencije su sudjelovali na više seminara, tečaja, treninga i studijskih putovanja. Posebna pažnja je poklonjena izradi i provedbi Programa edukacije za radnike ustanova u zaštiti prirode. Kroz Trening plan za 2015. godinu, koji se izrađuje kroz NIP projekt, u izvještajnom razdoblju provedeno je više treninga namijenjenih radnicima JU na temu korištenja Internog portala *Informacijskog sustava zaštite prirode* (u daljnjem tekstu: ISZP) i jačanja uloge čuvara prirode i radnika stručnih službi JU u monitoringu Natura 2000 vrsta za 5 različitih taksonomskih skupina. Razvijen je i NIP trening plan za 2016. godinu. Dodatna edukacija ostvarena je pohađanjem tečajeva, studijskih posjeta, organiziranih uglavnom u okviru provedbe međunarodnih projekata te na međunarodnim i nacionalnim stručnim i znanstvenim skupovima. Na pojedinim tečajevima su i sami radnici Agencije imali ulogu predavača.

Obzirom na potrebu uspostave funkcionalne Jedinice za provedbu projekata (u daljnjem tekstu: JPP), ali i na općenito jačanje kapaciteta za programiranje, planiranje i provedbu projekata iz EU fondova, radnici Agencije su sudjelovali na 4 seminaru i radionica, organiziranim od strane državnih institucija nadležnih za koordinaciju i provedbu programa i projekata koji se financiraju iz sredstava EU.

Tablica 4. Pregled seminara i radionica za programiranje, planiranje i provedbu projekata financiranih iz EU fondova

Naziv edukacije	Organizator
Seminar LIFE program	MZOIP
Specijalistički program izobrazbe u području javne nabave	TEB Poslovno savjetovanje d.o.o.
Radionica <i>Practical Workshop on Project Appraisal Nature Protection Sector</i>	Technical Assistance for Management of IPA/SF Operational Programme, MZOIP
Uvod u Europske strukturne i investicijske fondove te sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava: Upravljanje rizicima	MRRFEU

³ Geografski informacijski sustav (eng. Geographic Information System)

Standardizacija i unapređenje načina poslovanja

Prednik Agencije, AZO je uspostavila i godinama održavala integrirani sustav poslovanja certificiran po ISO⁴ normama: ISO 9001 *Upravljanje kvalitetom poslovanja*, ISO 14001 *Upravljanje okolišem* te ISO 27001 *Upravljanje informacijskom sigurnošću*, pomoću kojih je provodila unapređenje svog poslovanja unutar odabranih područja poslovanja. Agencija je dio svojeg poslovanja tijekom izvještajnog razdoblja provodila u okviru zahtjeva normi. Novi zahtjevi normi, implementirani tijekom 2014. godine u dokumente sustava ISO 27001:2013, trebali su biti korišteni i u pripremi cjelokupnog poslovanja Agencije za certificiranje prema normama ISO 9001:2015 te ISO 14001:2015. no odluka o certificiranju nije donesena.

Istekom razdoblja valjanosti, certifikati po normama koje je stekla bivša AZO su izgubile valjanost, tako da je pokrenut postupak povlačenja certifikata za normu ISO 27001:2013. Po donošenju odgovarajuće odluke Upravnog vijeća Agencije biti će određen daljnji stav glede certificiranja poslovanja prema ISO normama.

Agenciji je uručena posebna povelja za implementaciju projektne metodologije u državnoj upravi za projekt „Razvoj i nadogradnja baze pokrova Republike Hrvatske (Corine baze podataka) i izrada portala za razmjenu i korištenje podataka o pokrovu zemljišta Republike Hrvatske” od strane Project Management Institute - Udruge za upravljanje projektima Hrvatska. Project Management Institute je najveća međunarodna udruga voditelja projekata te ujedno svjetski lider u utvrđivanju i razvoju standarda te profesionalnosti u vođenju projekata. Prestižna strukovna nagrada za projekt godine i posebna povelja dodijeljene su 11. studenoga, čime je odano priznanje Agenciji, kao jednom od rijetkih tijela javnog sektora koje se prijavilo na natjecanje u kojem se ocjenjuje kvalitetan i sustavan način vođenja projekta. Detaljnije predstavljanje projekata organizirano je na godišnjem forumu Udruge za upravljanje projektima Hrvatska, najvećem okupljanju voditelja projekata iz gotovo svih grana industrije i javnog sektora.

2.4. Informacijska i komunikacijska tehnologija

Informacijsko-komunikacijski sustav segmenta okoliš, čije su osnovne komponente, fizički i virtualni poslužitelji, poslužitelj baze podataka, aplikacijski poslužitelj, poslužitelj e-pošte te vatrozid, svaka u svojem segmentu daje potporu učinkovitom i pouzdanom obavljanju temeljnih poslovnih procesa.

Informatizacija Agencije obuhvaćala je više povezanih skupina poslova:

- redoviti nadzor informacijsko-komunikacijskog sustava, uz provedbu kontrolnih i preventivnih radnji za siguran rad cjelokupnog sustava, poslužitelja i pojedinih radnih stanica,
- praćenje, analizu stanja te nabavu računalno-komunikacijske opreme,
- optimiranje rada sustava informacijsko-komunikacijske tehnologije (u daljnjem tekstu: IKT).

Ugovorene su i osigurane stalne fiksne i mobilne telefonske te internetske veze, kontinuirano je proveden nadzor funkcioniranja navedenih sustava, te je osigurano kontinuirano upravljanje i administriranje cjelokupne informatičke infrastrukture. Ugovoreno je održavanje ispisnog sustava te nabava tonera i zamjenskih dijelova.

Pouzdanost cjelokupnog informatičkog sustava unaprijeđena je nabavom novih 7 stolnih radnih stanica.

Sustavom potpore „Helpdesk“, osigurana je identifikacija, prijava i praćenje statusa zahtjeva svih radnika i aktivnosti. Ovaj sustav primijenjen je i kao *platforma* koja uz postojeće funkcionalnosti osigurava prijedloge, mogućnosti, zahtjeve za poboljšanja, nadogradnje i održavanja komponenti Informacijskog sustava zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: ISZO) tj. tematskih sustava i baza podataka.

⁴ International Organization for Standardization (u daljnjem tekstu: ISO) Međunarodna organizacija za normizaciju

U sustavu potpore „*Helpdesk*“ za vanjsku podršku dionicima tematske cjeline sektorskih pritisaka omogućena je brža prijava, analitika i rješavanje zahtjeva čime je osigurana kvalitetnija i brža podrška vanjskim korisnicima i javnosti. Kroz sustav potpore „*Helpdesk*“, prijavljeno je 900 zahtjeva, od toga 347 internih zahtjeva, dok se 553 zahtjeva odnosilo na podršku vanjskim dionicima sustava tematske cjeline sektorskih pritisaka. Uspješno riješenih i zatvorenih zahtjeva je 89% dok su ostali u fazi rješavanja.

Razvoj IKT komponente kroz Program „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*“ je proveden uspješno završenim projektima Komponente 3:

- *Restrukturiranje komunikacijske platforme iSite 1. faza,*
- *Nabava Symantec licenci (u 2015. godini).*

Kroz navedene projekte Komponente 3, pokrenuta je obnova i nabava novih licenca za Symantec antivirusne programe. Nakon provedene nadogradnje računalno - komunikacijske opreme, osnažena je infrastruktura ISZO-a potrebna radi prihvata, obrade, validacije i razmjene sve složenijih podataka i informacija o okolišu.

Završenim projektom *Restrukturiranje komunikacijske platforme iSite 1. faza* nadograđena je nova verzija Sharepoint platforme koja omogućuje višekorisnički istovremeni rad na dokumentima, veću razinu transparentnosti poslovanja u odnosu na dosadašnju, višu razinu automatiziranosti poslovanja, formiranje baze znanja te veću informativnost, uz transparentnost u prikazu odvijanja poslovnih procesa. Najvažnija poboljšanja postignuta su dizajnom većeg broja tijekova rada koji se elektronički odobravaju, kroz implementaciju standardiziranih procedura rada, logičnijom organizacijom dokumentacije i poslovnih procesa, te formiranjem baze znanja što je bilo nužno za podršku boljem praćenju opsega poslova Agencije.

IKT sustav segmenta prirode se sastoji od fizičkih i virtualnih poslužitelja (poslužitelja baze podataka, aplikacijskog poslužitelja, poslužitelja e-pošte, ArcGIS poslužitelja, poslužitelja za pohranu podataka te vatrozida).

Poslužiteljska infrastruktura je postavljena u poslužiteljskoj prostoriji, s ograničenim pristupom, kontroliranim klimatskim uvjetima koji uključuje alarmni sustav za detekciju temperaturnih razlika, pojavu dima i izljeva vode. Navedena infrastruktura je spojena na dodatni sustav napajanja, koji osigurava neprekidno napajanje kao i na agregat čitave zgrade koji se uključuje u slučaju potpunog nestanka struje te je smještena zajedno s komunikacijskom opremom za telefoniju i internetsku vezu. Dodatna telefonska centrala i mrežna oprema su optičkom vezom povezane s glavnom telefonskom centralom i ostatkom mreže.

Nabavljena je dodatna oprema za poslužiteljsku infrastrukturu kroz *Projekt integracije u EU Natura 2000 (NIP) (Br. ugovora: MENP/SH/15/05-1)* za izradu sigurnosnih kopija i njihovu pohranu na trake, dodatni diskovi za povećavanje kapaciteta za pohranu dokumenata i virtualizacijskog sustava, te odgovarajuća računalna oprema. Pribavljena je licenca za softver za izradu sigurnosnih kopija s valjanošću do kraja 2016. godine.

Nastavljeno je nužno održavanje sigurnosnog sustava bivšeg DZZP-a – antivirusnog softvera za klijente i poslužitelje, anti-spam sustava za e-poštu i vatrozid sustava za regulaciju internetskog prometa između mreže bivšeg DZZP-a i vanjskih mreža. Redovito je održavana računalna i mrežna oprema uz pružanje potpore korisnicima u radu putem vlastitog softverskog rješenja Spiceworks, konfiguriranog kao sustav potpore „*Helpdesk*“.

Nove verzije Microsoft softvera za servere nisu u potpunosti implementirane jer je postupak odgođen zbog opsežnih poslova vezanih za spajanje poslovne infrastrukture bivšeg DZZP-a s infrastrukturom bivšeg AZO-a. Obavljeni su radovi kako bi se povezale mreže dviju ustanova i uspostavila međusobna

komunikacija. Informatička i mrežna infrastruktura još je uvijek odvojena te su započete s analizom i planiranjem za njihovo spajanje u jedinstvenu cjelinu.

Informatička rješenja uspostavljena prijašnjih godina olakšala su svakodnevno administrativno i financijsko poslovanje segmenta prirode, i to korištenjem internog portala baziranog na Microsoft software Sharepoint Foundation softveru, softveru za urudžbeni zapisnik, programu za praćenje financijskog poslovanja, aplikacija za praćenje realizacije Plana nabave koja omogućava jednostavnije planiranje predmeta nabave i financijskih potreba institucije te osigurava različite tipove analitičkih izvješća.

3. Uspostava i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i Informacijskog sustava zaštite prirode

3.1. Održavanje, nadogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša

ISZO je informacijski sustav, decentraliziran i na korištenju u raznim državnim tijelima i institucijama koje u sklopu svojih odgovornosti upravljaju dijelovima sustava. Informacijski sustav je dostupan kroz jedinstveni internetski portal, koji se temelji na povezanoj mreži davatelja informacija i podataka, putem koje se informacije i podaci zajednički koriste. Na informatičkoj razini, ISZO se sastoji od međusobno povezanih elektroničkih/digitalnih baza podataka, aplikacija i izvora podataka o stanju i opterećenjima pojedinih sastavnica okoliša, prostornim obilježjima i drugim podacima te informacijama važnim za praćenje stanja okoliša na nacionalnoj razini.

ISZO se stalno dograđuje i razvija te se dana 16. rujna 2015. godine sastojao od 85 baza podataka (prostornih i alfanumeričkih), 49 aktivnih sustava ISZO-a te 22 arhivirana sustava. Razvoj ISZO-a se odvijao u nekoliko strateških smjerova. Prvi smjer je unapređenje informatičke infrastrukture cjelokupnog ISZO-a, što omogućuje pouzdano i sigurno funkcioniranje cjelokupnog sustava. Drugi smjer razvoja je uspostava novih i povezivanje postojećih baza podataka, što je poglavito uvjetovano zakonskim promjenama i obvezama. Treći smjer razvoja je sustavna i dubinska matrična integracija baza, aplikacija i sustava, pri čemu je dodatni izazov razvoju činjenica da su subjekti prikupljanja različiti obveznici i institucije, koji su tijekom godina primjenjivali različite tehnologije u skupljanju i arhitekturi prikupljenih i uskladištenih podataka.

Razvoj ISZO-a je temeljen na dva programska dokumenta, na Programu „Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj“, sufinanciranog od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU) te odobrenog od VRH te na Programu vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske 2014.-2017. godine, izrađenog temeljem Uredbe o Informacijskom sustavu zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 68/08).

Komponente Programa „Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj“ su: Komponenta 1. Unapređenje informacijskog sustava zaštite okoliša, Komponenta 2. Unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj i Komponenta 3. Informatizacija Agencije za zaštitu okoliša.

O načinu korištenja sredstava Programa, podnosi se godišnji Izvještaj o provedbi Programa FZOEU.

Provedbe projekata Komponente 1. Unapređenje informacijskog sustava zaštite okoliša imale su za cilj nadogradnje ISZO-a RH nužne za ispunjavanje izvještajnih obveza, pri čemu se u pojedinim sustavima dorađivalo postojeće elektroničko izvještajno rješenje (dorade e-reporting sustava), te nadogradnju i povezivanje unutar sustava ISZO radi vizualizacije podataka (prostorna komponenta i webGIS karte), što je postignuto izradom okolišnog prostornog geoportala, kao i metapodatkovnog portala. Krajem 2015. godine, u provedbi se nalazilo 20 projekata, od kojih je 9 projekata započeto s provedbom 2015. godini. Deset projekata je završeno u 2015. godini, a ostali nastavljaju s provedbom u 2016. godini.

Nastavljena je implementacija unaprjeđenja središnjeg ISZO-a kroz unaprjeđenja i nadogradnju Registra matičnih podataka i Centralnog pristupa obveznika (AAA/SUMP), koji čine zajedničku podatkovnu osnovu ISZO-a, što će vanjskim korisnicima odnosno obveznicima, olakšati korištenje pojedinačnih elektroničkih baza podataka. Time će biti bitno proširen uvid u stanje i izvršavanje obaveza internim dionicima ISZO-a – Agenciji, FZOEU te MZOIP-u u daljnjem tijeku odvijanja projekta.

Izgradnja ENVI portala - portala okoliša ISZO-a RH, je dovršena uspostavom prostorne komponente pojedinih sustava ISZO-a praćenja sastavnica okoliša, te integracijom komponenti uz omogućivanje alfanumeričkih i prostornih analiza radi dobivanja detaljnije slike stanja okoliša u RH. Kroz projekt *Izgradnja ENVI portala* svi sustavi ISZO-a su povezani s prostornom lokacijom - preko adresa obveznika, imena administrativnih jedinica ili ostalih vrsta geografskih imena.

Uspostavom ENVI portala i pratećih komponenti:

- pojednostavljuje se distribucija i razmjena okolišnih podataka s ostalim javnim tijelima i građanima, koja postaje brža, standardizirana i on-line dostupna,
- jednom prikupljeni podaci o okolišu koriste se u različite namjene, a ne samo za namjenu radi koje su prikupljeni,
- omogućeno je jednostavnije ispunjavanje izvještajnih obveza prema EEA (sukladno INSPIRE⁵ direktivi),
- olakšana dostupnost informacija o okolišu krajnjim korisnicima na svim razinama, od operativnih do donosioca odluka radi izrade novih okolišnih politika.

Osnovne smjernice za izvođenje većine projektnih aktivnosti zadane su INSPIRE direktivom, preuzetom Zakonom o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka (Nacionalna infrastruktura prostornih podataka u daljnjem tekstu: NIPP) („Narodne novine“, broj 56/13) koja je usmjerena izgradnji Europske infrastrukture prostornih podataka za primjenu u zaštiti okoliša.

Praćenjem smjernica INSPIRE direktive, Agencija je osigurala potpunu kompatibilnost, cjelovitost i povezanost svih baza podataka okoliša kao i pripadajućih prostornih podloga potrebnih za uspostavu sustava za uvid, analizu i izvješćivanje.

Postignuta je standardizacija prostornih podataka važnih za okoliš čime je postavljen temelj koncepta Europske infrastrukture prostornih podataka, uključujući pristup podacima korištenjem standardiziranih mrežnih usluga i servisa.

Osnovne skupine poslova *ISZO-a* podrazumijevale su:

- održavanje informatičke infrastrukture sustava,
- preventivno, korektivno, adaptivno i perfektivno (izrada novih funkcionalnosti) održavanje baza i aplikacija,
- izradu novih baza podataka i pripadajućih aplikacija,
- integraciju baza podataka u informacijske sustave i njihovo povezivanje u sklopu ISZO-a,
- ažuriranje baza podataka novim dostupnim podacima,
- izradu korisničkih uputa i razvoj službe za korisnike radi olakšavanja unosa podataka i povećanje točnosti unesenih podataka.

3.2. Aktivnosti po informacijskim sustavima

Aktivnosti usmjerene razvoju središnjeg ISZO-u su pratile aktivnosti nužne za funkcioniranje informacijskih sustava koji su sastavni dio ISZO-a, no zbog specifičnosti ih treba zasebno promatrati. Osnovne funkcionalnosti pojedinih tematskih sustava podrazumijevale su preventivno, adaptivno, korektivno i perfektivno održavanje, što je bilo provedeno tijekom niza projekata.

Poslovi na *Informacijskom sustavu postrojenja i emisija* bili su usmjereni ugovaranju preventivnog i korektivnog održavanja aplikacijskog sustava Registra onečišćavanja okoliša. Periodičkim provjerama je osigurana ispravnost rada sustava.

Završetkom nadogradnje Registra onečišćavanja okoliša, omogućena je izrada izvještajnih obveza sukladno Europskom registru ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (eng. European Pollutant Release

⁵ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. kojom se uspostavlja Infrastruktura prostornih informacija u Europskoj zajednici (*Infrastructure for SPatial InfoRmation in Europe*, u daljnjem tekstu: INSPIRE direktiva).

and Transfer Register, u daljnjem tekstu: *EPTR*) i *Waste statistic* obveza te olakšan dohvat, kontrola kvalitete podataka, obrada i slanje podataka vanjskim korisnicima, prvenstveno Europska komisija (u daljnjem tekstu: EK).

Završeno je unapređenje i nadogradnja Registra postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari/Očevidnik prijavljenih velikih nesreća (RPOT/OPVN), sukladno objavljenim zakonskim promjenama. Završena je izrada sustava za preuzimanje podataka iz Registra onečišćavanja okoliša za potrebe korištenja FZOEU.

U *Informacijskom sustavu zdravlja i sigurnosti* dovršen je geografsko-informacijski sustav za upravljanje i analizu ***Baza podataka strateških karata buke i akcijskih planova*** koji je osigurao potpunu kompatibilnost, cjelovitost i objedinjenost svih baza podataka strateških karata buke kao i pripadajućih prostornih podloga potrebnih za uspostavu sustava za uvid, analizu i izvješća, kao i prostornu te alfanumeričku preglednost podataka.

Informacijski sustav prirode razvijan je projektom ***Uspostave izgradnje GIS sustava kao potpora definiranju pritisaka i prijetnji na prirodne vrijednosti***, kojim je omogućen pregled i dostupnost relevantnih podataka o pokazateljima biološke raznolikosti u RH. Važna aktivnosti u projektu je bilo intenzivno prikupljanje i obrada podataka na razini RH, pogotovo na pilot-području Parka prirode Medvednica.

Projektom ***Centralni sustav upravljanja informacijama monitoringa čestih vrsta ptica na poljoprivrednim staništima*** je omogućeno prikupljanje podataka te je uspostavljen sustav koji osigurava određivanje pokazatelja prema kriterijima EEA, upotpunjeno je izvještavanje o statusu očuvanja 163 čestih vrsta ptica te je bitno olakšana izrada izvješća prema Direktivi o pticama⁶. Jedan od rezultata projekta je i uspostava praćenja utjecaja poljoprivrednih aktivnosti na ptice, što je u naravi indikator provedbe Programa ruralnog razvoja. Širi rezultat projekta je potpunije izvješćivanje o stanju prirode i okoliša u RH.

Projektom ***Uspostava webGIS preglednika Atlasa ptica gnjezdarica grada Zagreba***, koji je pokrenut u suradnji sa Zavodom za ornitologiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti omogućeno je vizualiziranje prostornih podataka ptica gnjezdarica, što je postignuto izradom webGIS preglednika. Objedinjeni su podaci o pticama te je izdana publikacija s prikupljenim podacima kartiranja ptica gnjezdarica za područje grada Zagreba za vremenski period od 2003. do 2015. godine.

Unaprjeđenja *Informacijskog sustava zaštite zraka* bila su usmjerena izgradnji modernijeg i automatiziranijeg informacijskog centralnog sustava izvješćivanja o kvaliteti zraka (e-reporting) prema zahtjevima nacionalnog zakonodavstva i EK su završena krajem godine.

Nadogradnjom sustava ***Emisije onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (STACIONARNI)***, uvedene funkcionalnosti web aplikacije za upravljanjem podataka, omogućile su kartografski prikaz lokacija poslovnih subjekata obveznika. Unaprijeđeno je i aplikativno rješenje, čime je postignuta dostupnost sustava i na mobilnim platformama.

Ugovorenim preventivnim i korektivnim održavanjem aplikacijskog sustava provjerena je ispravnost rada sustava i to na sustavima ***Kvaliteti goriva na benzinskim postajama i skladištima, Kvaliteti zraka u Republici Hrvatskoj i Emisije onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora***.

⁶ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26. 1. 2010.), izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2013/17/EU od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10. 6. 2013.)

Odrađene su obveze razvoja i nadogradnje sustava *Kvalitetu zraka u Republici Hrvatskoj* prema CAFE⁷ direktivi, sukladno odluci 2011/850/EU s modulima za e-reporting od rasponu H-K, čime je omogućeno dostavljanje informacija u standardiziranom formatu radi učitavanja podataka u repozitorij podataka EK i EEA, u skladu sa zahtjevima CAFE i INSPIRE⁸ direktiva.

Dovršen je razvoj i perfektivne nadogradnje sustava *Kvalitete goriva na benzinskim postajama i skladištima*.

U *Informacijskom sustavu zaštite zraka za potrebe tematskog područja klimatske promjene* u tijeku je projekt *Uspostave Integrirane informatičke platforme za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova (IIPETS)* koji se krajem godine nalazio u fazi izrade detaljne funkcionalne specifikacije. Projektom je započeta uspostava elektroničkog sustava dostave dokumentacije i elektroničke komunikacije dionika Sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova, što će ubrzati izradu potrebnih mišljenja na Planove praćenja emisija stakleničkih plinova postrojenja i skratiti trajanje provedbe administrativnih radnji.

Više od 500 zaprimljenih obrazaca Prijava nepokretnih uređaja i opreme (PNOS) je uneseno u tablice prilagođene za automatski unos u sustav *Baza nepokretnih uređaja i opreme* koje sadrže 3kg ili više tvari koje oštećuju ozonski sloj ili F stakleničkih plinova.

U okviru poslova predviđenih Programom rada Referentnog centra more za 2015. godinu, pored preventivnog i korektivnog održavanja u okviru Informacijskog sustava mora, programski su nadograđene i prilagođene *Baza podataka i pokazatelja stanja morskog okoliša, marikulture i ribarstva* te *Baza podataka o kakvoći mora za kupanje*, čime je omogućen unos i prikaz podataka za javnost pokazatelja stanja morskog okoliša, ribarstva i akvakulture, odnosno prikaz ocjena kakvoće mora za kupanje tijekom sezone kupanja za 2015. godinu te izrada propisanih godišnjih izvješća.

U dijelu *Informacijskog sustava gospodarenja otpadom*, u *Centralnom informacijskom sustavu upravljanja informacijama o odlagalištima otpada (CSUIO)*, provedeno je održavanje modula za prijavu podataka prema OOO obrascu za operatere odlagališta.

U uspostavi nacionalnog informacijskog sustava *Očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO) i pratećih listova*, u tijeku je izrada aplikativnog rješenja, tj. sustava.

U nastavku uspostave *Registra djelatnosti gospodarenja otpadom*, usuglašen je radnom skupinom dovršetak izrade projektne dokumentacije te je u tijeku organizacija javne nabave za izradu novog aplikativnog rješenja sustava za prihvata i obradu podataka Trgovaca otpadom.

Provedene su nadogradnje sustava za dostavu podataka za gospodarenje usjevima i za dostavu podataka za gospodarenje travnjacima.

Unos dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša u *Bazu dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša* je nastavljen, čime se bazi trenutno nalazi oko 1050 dokumenata.

Portal EMAS je kontinuirano ažuriran u suradnji s EK i nacionalnim dionicima.

Projekti koji su bili u pripremi odnosno planiranju i provedbi kroz Komponentu 1. Unapređenje informacijskog sustava zaštite okoliša Programa „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite*

⁷ Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008.)

⁸ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. kojom se uspostavlja Infrastruktura prostornih informacija u Europskoj zajednici (INSPIRE)

okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj“ nakon 16. rujna 2015. godine:

- Usluga razvoja i unaprjeđenja središnjeg Informacijskog sustava zaštite okoliša kroz unapređenje i nadogradnju Registra matičnih podataka i Centralnog pristupa obveznika (AAA/SUMP),
- Uspostava ENVI portala,
- Izrada sustava za preuzimanje podataka iz Registra onečišćavanja okoliša za potrebe korištenja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti – Faza 1 (Data warehouse),
- Uspostava sustava za pregled i praćenje ključnih provedbenih indikatora (KPI) realizacije projekata na području zaštite okoliša i prirode,
- Razvoj i nadogradnja sustava P11/06 s modulima za e-reporting od H-K o kvaliteti zraka u Republici Hrvatskoj prema direktivama 2004/107/EC i 2008/50/EC, a sukladno odluci 2011/850/EU,
- Nadogradnja postojeće CORINE baze podataka, usluge validacije tematskih baza podataka nastalih interpretacijom satelitskih snimaka i izrade WebGIS preglednika,
- Izrada webGIS preglednika za Informacijski sustav za tlo i zemljište (ISTZ),
- Uspostava sustava upravljanja bazom pokazatelja stanja okoliša s webGIS pretraživačem - Portal pokazatelja okoliša (PPO),
- Centralni sustav upravljanja informacijama o odlagalištima (CSUIO) kao komponente Informacijskog sustava gospodarenja otpadom,
- Evidencija lokacija odbačenog otpada (ELOO),
- Uspostava Informacijskog sustava Očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO),
- Uspostava Informacijskog sustava "Registar djelatnosti gospodarenja otpadom" (ReDGO),
- Perfektivna nadogradnja sustava P11/08 (Emisije onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora),
- Integrirana informatička platforma sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova (IIPETS),
- Izgradnja GIS sustava kao potpora definiranju pritisaka i prijetnji na prirodne vrijednosti,
- Uspostava webGIS preglednika atlasa ptica gnjezdarica grada Zagreba (ZAPG),
- Uspostava Centralnog sustava upravljanja informacijama monitoringa čestih vrsta ptica na poljoprivrednim staništima,
- Nadogradnja sustava RPOT/OPVN - PZ3.

3.3. Informacijski sustav zaštite prirode i baze podataka

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13), Agencija uspostavlja i vodi Informacijski sustav zaštite prirode (u daljnjem tekstu: ISZP), u sklopu kojeg uspostavlja i održava Katalog vrsta i staništa te Katastar speleoloških objekata.

Izradene su i unaprijeđene pojedine komponente ISZP-a te su održavane i ažurirane postojeće baze podataka, web stranice i aplikacije.

- Održana je edukacija o korištenju Internog portala ISZP-a za radnike Javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima, za radnike MZOIP i radnike Agencije.
- U okviru provedbe projekta *Unapređenje kvalitete podataka i prostornih podloga te tehničke infrastrukture Informacijskog sustava zaštite prirode (ISZP) uključujući razvoj i integraciju speleološkog katastra RH za potrebe učinkovite provedbe Natura 2000 u Hrvatskoj*, koji se provodi uz potporu FZOEU-a i sredstvima NIP projekta, nastavljenaje uspostava *Katastra speleoloških objekata Republike Hrvatske* kojeg zajednički uspostavljaju speleološke udruge i Agencija te prethodno DZZP u sklopu *CroSpeleo baze* kao dijela ISZP-a.
- Redovno su održavani metapodaci za prostorne slojeve Zaštićena područja RH, Karta staništa RH i Ekološka mreža Natura 2000 u okviru Geoportala Nacionalne infrastrukture prostornih podataka.

- Konsolidirani su WMS⁹ i WFS¹⁰ web servisi koji služe prikazu prostornih podataka te su postavljeni na centraliziranu lokaciju ažuriranu kroz geoportal ISZP-a.
- U okviru provedbe projekta *Usklađivanje Informacijskog sustava zaštite prirode s načelima EU INSPIRE Direktive i povezivanje sa vanjskim sustavima*, koji se provodio uz potporu FZOEU-a i NIP projekta nastavljena je priprema kataloških podataka o vrstama te nalazištima vrsta (literatura i terenska inventarizacija) te strukturirani za unos u baze ISZP-a.
- Temeljem „Sporazuma o povezivanju baze podataka o vaskularnoj flori hrvatske „Flora Croatica Database“ u nacionalni ISZP, „Flora Croatica Database“ postala je dio ISZP-a. Osigurana je stručna administracija baze „Flora Croatica Database“ te tehničko održavanje baze. Angažirani su i vanjski stručnjaci za pripremu i unos literaturnih podataka te podataka iz muzejskih zbirki.
- Nastavljen je rad na uspostavi Kataloga vrsta CROFauna baze podataka.

⁹ standardni protokol za posluživanje prostornih slikovnih karata (eng. Web Map Service)

¹⁰ standardni protokol za dohvat i transakciju prostornih podataka (eng. Web Feature Service)

4. Izvješćivanje o stanju okoliša

Proces izvješćivanja o stanju okoliša obuhvaća procese prikupljanja, objedinjavanja, obrade podataka, te kontrole kvalitete nakon čega se izrađuje izvješće ili neki drugi odgovarajući prikaz podataka. Dionici sustava razmjene podataka i informacija su brojni po vrsti, kategoriji i opsegu podataka i informacija koje prikupljaju, odnosno izvješća koje izrađuju. To su pravne i fizičke osobe (onečišćivači), nadležna tijela državne uprave, upravna tijela u županiji i Gradu Zagrebu, pravne osobe s javnim ovlastima te ovlaštenici.

Najveći broj izvješća izrađuju radnici Agencije, a manji dio, za tematska područja zraka, mora i klimatskih promjena, suradničke institucije (godišnje *Izvješće o proračunu emisija onečišćujućih tvari u zrak na teritoriju RH*, Nacionalno izvješće o kakvoći mora na plažama, godišnje *Izvješće o inventaru stakleničkih plinova*, dvogodišnje *Izvješće o provedbi politike i mjera za smanjenje emisija i povećanje odliva stakleničkih plinova*, dvogodišnje *Izvješće o projekcijama emisija stakleničkih plinova* i dio godišnjeg *Izvješća o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora na teritoriju Republike Hrvatske*).

Nastavno na projekte unaprjeđenja sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj, koji su povezani u Programu „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*“, unutar Komponente 2. naziva *Unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*, tijekom 2015. godine u provedbi se nalazilo 9 projekata od kojih su 2 završena u 2015. godini, dok se provedba ostalih nastavlja u 2016. godini. Zajednička svrha projekata ove komponente je bilo povećanje dostupnosti i kvalitete informacija i podataka o okolišu, u cilju razvoja sustava i praćenja stanja okoliša kao i omogućivanje ispunjavanje obveza sukladno preuzetoj pravnoj stečevini EU te međunarodnim ugovorima.

U RH nacionalni administrator hrvatskog dijela Registra Unije stakleničkih plinova je Agencija koja obavlja poslove administratora nacionalnog dijela sustav trgovanja emisijskim jedinicama, koji je sastavni dio Europskog sustava trgovanja emisijskim jedinicama (eng. European Union Emission Trading System, u daljnjem tekstu: EU ETS), u cilju ograničavanja emisija stakleničkih plinova postrojenja te operatora zrakoplova. Radnici Agencije su administrirali 73 aktivna računa u Registru Unije, od ukupno 76 otvorenih računa, od čega 10 nacionalnih računa, 58 računa operatora postrojenja, 1 trgovački račun, 1 operator zrakoplova te 6 računa verifikatora. Tijekom 2015. godine hrvatski obveznici su predali u Registar Unije 8.966.208, te im je od strane EK dodijeljeno 4.937.438 emisijskih jedinica.

Pored izrade i održavanja korisničkih uputa te vođenja korisničke podrške za korisnike Registra Unije, u sklopu provedbe sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova proveden je cijeli niz poslova stručne prirode. Radnici Agencije izradili su 41 stručno mišljenje na planove praćenja emisija stakleničkih plinova iz postrojenja i od operatora zrakoplova; provedene su 152 provjere cjelovitosti Izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja i izvješća o verifikaciji za koje je izrađen isti broj izvješća te je izrađeno 97 stručnih mišljenja na Izvješća o poboljšanjima metodologije praćenja.

Agencija je aktivno sudjelovala u radu Povjerenstva za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica postrojenjima i operatorima zrakoplova i Povjerenstva za tehnička pitanja u sustavu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova kojeg je osnovalo MZOIP, koje je ujedno i nadležno tijelo za upravljanje sustavom trgovanja emisijskim jedinicama u RH.

Velika skupina poslova se odnosila na ažuriranje podataka i informacija u aplikacijama i sustavima. Nedostatak ljudskih kapaciteta i njihova fluktuacija te niz prioriteta, mahom projektnih zadataka, su razlog zašto dio dostavljenih podataka nije unesen u sustave.

U svakodnevnom poslovanju Agencija pruža korisničku podršku u radu sa sustavom Registar onečišćavanja okoliša, kao i u drugim sustavima i bazama podataka tematskog područja sektorskih pritisaka te tematskim područjima kvaliteta zraka, klimatske promjene i otpad. Najveća baza Agencije jest Registar onečišćavanja okoliša u koji obveznici redovito unose svoje podatke u čemu im pomaže aplikacija *Helpdesk Industrija* kojom je prijavljeno preko 600 korisničkih zahtjeva.

Pored evidentiranja prijave događaja, prikupljene informacije omogućuju sustavno poboljšanje kvalitete podataka, bolju komunikaciju s obveznicima i u konačnici kvalitetnija izvješća.

4.1. Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 78/15), Agencija izrađuje četverogodišnje Izvješće o stanju okoliša u RH. Svrha ovog izvješća, utemeljenog na podacima i procjenama koje donose pokazatelji stanja okoliša, jest dati ocjenu stanja okoliša u državi i uvid u ostvarenje zacrtanih ciljeva politike zaštite okoliša, i to usporedbom nalaza sa ciljevima, mjerama i aktivnostima zacrtanima važećim strateškim dokumentima zaštite okoliša sukladno Strategiji održivog razvitka RH, („Narodne novine“, broj 30/09) i Nacionalnom planu djelovanja za okoliš (»Narodne novine«, broj 46/02), uvažavajući pritom i ostale sektorske/tematske strategije i planove.

Shodno razmjeni iskustava na EU-28 razini, u suradnji s tijelima EEA i Ujedinjenih naroda te slijedom najave izrade novoga Plana zaštite okoliša RH, započeto je s redefiniranjem strukture i sadržaja budućeg *Izvješća o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*, čija planirana struktura bi bila podijeljena na 18 tematskih područja. Istražene su mogućnosti izrade aktivnih pokazatelja kojima će Izvješće popratiti dosege politike te stanje okoliša u svim sastavnicama okoliša, učinke sektorskih opterećenja te integrirane (npr. Kružno gospodarstvo, Održiva proizvodnja i potrošnja i dr.) i opće teme zaštite okoliša. Četvrto po redu *Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* priprema se za razdoblje 2013. – 2016. godina, pri čemu će podaci za 2016. godinu biti dostupni dijelom tijekom 2017., a dijelom tijekom 2018. godine.

4.2. Nacionalna izvješća po tematskim područjima

Jedna od najvećih skupina obveza Agencije je izrada izvješća iz različitih tematskih područja. Proces izvješćivanja sastoji se od faza prikupljanja podataka, izrade izvješća ili skupova podataka i konačno izvješćivanja. Svrha izrade izvješća, pored ispunjavanja zakonskih obveza, je upoznavanje javnosti sa stanjem pojedinog tematskog područja u promatranom segmentu, čime izvješće predstavlja i temelj za donošenje odluka i politika u zaštiti okoliša. Pored stručne javnosti, izvješća se objavljuju na internetskim stranicama Agencije, dok se pojedini dijelovi izvješća objavljuju korištenjem infografika – vizualnim prezentacijama koje na sažet način pokazuju veliku količinu vizualiziranih informacija. U izvještajnom razdoblju, od 16. rujna 2015. godine, Agencija je izradila 15 nacionalnih izvješća.

Razvoj tehničkih sposobnosti za izradu izvješća postiže se razvojem baza podataka i sustava koji služe za prikupljanje informacija, njihovo pohranjivanje i analizu što je osmišljeno je i provedeno putem projekata Komponente 2 Programa „Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša“.

Projekti Komponente 2 Programa koji su bili u pripremi i provedbi su:

- *Poboljšanje toka i kvalitete podataka o građevnom otpadu i otpadu od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina u Republici Hrvatskoj,*
- *Plan razvoja sustava za sprječavanje nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse,*
- *Promjena zaliha ugljika u tlu i izračun trendova ukupnog dušika i organskog ugljika u tlu te odnosa C:N,*
- *Izrada metodologije za izračun nacionalnih faktora i izračun emisije CH₄ iz crijevne fermentacije domaćih životinja,*
- *Unapređenje proračuna emisije NH₃, CH₄ i N₂O iz sektora gospodarenja stajskim gnojem i izrada nacionalnih faktora,*

- Unapređenje podataka o površinama i stanju pojedinih kategorija šuma i šumskog zemljišta s podacima o masenim udjelima ugljika (mrtve organske tvari i listinca) - Faza I Procjena prosječne drvene zalihe u biomasi makija, gariga, šikara i sastojina I. dobnog razreda i Faza II Procjena zaliha ugljika u mrtvoj organskoj tvari u šumama Republike Hrvatske,
- Unapređenje proračuna emisija onečišćujućih tvari u zrak sukladno zahtjevima LRTAP konvencije - razina proračuna Tier 2,
- Izrada studije za utvrđivanje učinkovitosti korištenja prirodnih i materijalnih resursa u RH i Ekološkog otiska za RH po stanovniku u odnosu na raspoloživi bio-kapacitet u RH.

Projekti Izrada jedinstvene metodologije za analize sastava komunalnog otpada, određivanje prosječnog sastava komunalnog otpada RH i projekcija količina komunalnog otpada te Izrada metodologije za procjenu podataka i procjenu mjerne nesigurnosti podataka o emisijama iz prometa s integralnom procjenom utjecaja sektora na okoliš (Faza II- Unapređenje emisijskog faktora CH₄ i N₂O iz prometa), su završeni u 2015. godini.

Nacionalna izvješća u izvještajnom razdoblju po tematskim područjima:

ZRAK

Izrađena izvješća

- Izvješće o obavljenom ispitivanju tekućih naftnih goriva na teritoriju Republike Hrvatske u 2014. godini,
- Godišnji izvještaj o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora na teritoriju Republike Hrvatske u 2014. godini,
- Godišnje izvješće o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske u 2014. godini,
- Godišnji izvještaj o praćenju emisija hlapivih organskih spojeva u zrak u 2014. godini (EHOS),

OTPAD

Izrađena izvješća

- Pregled iz Očevidnika nusproizvoda i Očevidnika za ukidanje statusa otpada te evidencija rješenja o deklasifikaciji 2014. godine,
- Gospodarenje muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi – Pregled podataka za 2014. godinu,
- Pregled povjerenika i obavljene izobrazbe,
- Izvješće o prekograničnom prometu otpada za 2014. godinu,
- Pregled podataka o odlagalištima i odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada za prvo polugodište 2015. godine,
- Pregled izvršenja obveza sukladno Pravilniku o polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima za 2014. godinu.

Pojedina izvješća, kao što je Izvješće o provedbi Planova gospodarenja otpadom županija i jedinica lokalne samouprave 2014. godine te Pregled podataka o planovima za gospodarenje otpadom proizvođača otpada za 2014. godinu, iako su bila planirana, nisu izrađena zbog nedostajućih podataka odnosno zbog nedostajuće zakonodavne osnove.

INDUSTRIJA I ENERGETIKA

Izrađena izvješća

- Izvješće o podacima iz Registra onečišćavanja okoliša za 2014. godinu,
- Izvješće o podacima iz Registra postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari (RPOT)/Očevidnika prijavljenih velikih nesreća (OPVN) za 2014. godinu,
- Izvješće o podacima iz Registra onečišćavanja okoliša za 2014. godinu,
- Izvješće o podacima iz Registra postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari (RPOT)/Očevidnika prijavljenih velikih nesreća (OPVN) za 2014. godinu.

TLO/PEDOSFERA

Izrađena izvješća

- Dostupnost podataka o tlu i zemljištu u RH za potrebe izvješćivanja na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

4.3. Nacionalna lista pokazatelja

Nacionalna lista pokazatelja predstavlja alat praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u državi, odnosno temelj za izradu nacionalnih izvješća, te potom i publikacija čijom objavom Agencija osigurava provedbu propisane zadaće prikaza podataka javnosti. Metodologija izrade pokazatelja je standardizirana na nacionalnoj i europskoj razini, što omogućuje usporedbu hrvatskog i europskog stanja okoliša. Održavanje i ažuriranje Nacionalne liste pokazatelja podrazumijeva suradnju s institucijama u čijoj je nadležnosti faza prikupljanja ili obrade podataka. Izrađeno je 8 novih podatkovnih tablica za potrebe praćenja *Zelene javne nabave* i *Tokova materijala – kružnog gospodarstva*.

4.4. Izvješćivanje prema EK i međunarodnim tijelima

U sklopu izvještavanja prema međunarodnim obvezama ispunjene su sve obveze izrade i dostave izvješća prema EK – Direkciji za okoliš i Direkciji za klimu te EEA i Statističkom uredu Europske unije (u daljnjem tekstu: EUROSTAT). Prema obvezama iz međunarodnih ugovora, Agencija je izvješćivala i prema tijelima Ujedinjenih naroda. U ispunjenju 285 međunarodnih izvještajnih obveza RH sudjeluju 23 državna tijela odnosno institucija, pri čemu je Agencija imala ulogu nacionalnog koordinatora. Dodatna vrijednost koordinacije u izvješćivanju prema međunarodnim obvezama proizlazi iz činjenice da postoji 35 izvještajnih obaveza za koje nije zakonski utvrđena nadležnost neke institucije u jednoj ili više faza procesa izvješćivanja, što naglašava važnost koordinatora u postupku koordiniranja svih izvještajnih obveza Države. Izvješća se, prema proceduri ustanovljenoj od EK, isporučuju u papirnatom obliku, no sve veći broj izvješća, sukladno traženjima, se dostavlja u e-reporting obliku.

Redovito se provodilo ažuriranje Popisa obaveza RH u području izvješćivanja o okolišu prema EK i drugim tijelima EU, međunarodnim tijelima i organizacijama, te se na jednom mjestu objedinjuju izvještajne obveze Države iz područja okoliša. Planirano informatičko rješenje koje bi olakšalo praćenje broja i opsega izvještajnih obveza, koje bitno osciliraju na godišnjoj razini zbog izmjena domaćeg i međunarodnog zakonodavstva, odvija se usporenim tempom zbog niza drugih prioritetnijih poslova. Iz istog razloga je uspostavljena i izrada Repozitorija dostavljenih izvješća i podataka o okolišu drugih institucija i državnih tijela, sukladno obvezama prema Zakonu o zaštiti okoliša (*»Narodne novine«, br. 80/13, 78/15*), čija je svrha uspostavljanje cjelovitog popisa izvještaja, sadržaja izvještaja te nositeljima obveza u procesu izrade izvješća.

Putem suradnje s Referentnim centrom za more i uz redovito ažuriranje baza podataka Informacijskog sustava more, osigurani su preduvjeti za ispunjenje obveza izvještavanja i dostave podataka prema zahtjevima Uredbe o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim

područjem (»Narodne novine«, broj 112/14) te Uredbe o kakvoći mora za kupanje (»Narodne novine«, broj 73/08) te je ispunjen i dostavljen niz predefiniranih izvještajnih obrazaca prema zahtjevima Direktive 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4. 3. 2006.) i Direktive 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i vijeća od 17. lipnja 2008. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (SL L 164, 25.6.2008).

Agencija je **sudjelovala** davanjem podataka na izradi izvješća drugih institucija i to za:

- Izvješće o implementaciji prema Direktivi Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30. 5. 1991.), dopunjena Direktivom Komisije 98/15/EZ od 27. veljače 1998. s obzirom na određene zahtjeve utvrđene u Dodatku I (Tekst značajan za EGP) (SL L 67, 7. 3. 1998.);
- Izvješće o nacionalnoj implementacijskim programima prema Direktivi Vijeća 91/271/EEZ od 21. svibnja 1991. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SL L 135, 30. 5. 1991.), dopunjena Direktivom Komisije 98/15/EZ od 27. veljače 1998. s obzirom na određene zahtjeve utvrđene u Dodatku I (Tekst značajan za EGP) (SL L 67, 7. 3. 1998.); (eng. Urban Waste Treatment Directive - National Implementation Programme);
- Izvješće prema Okvirnoj direktivi o vodama (Direktiva 2000/60/EZ): Plan upravljanja vodnim područjima 2016 - izrada Hrvatske vode, dok je Agencija je sudjelovala u procesu izvješćivanja, davanja mišljenja i očitovanja na Plan upravljanja vodnim područjima;
- Izvješće Republike Hrvatske temeljem članka 10. Direktive Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla (SL L 375, 30. 12. 1991.);
- Izvješće prema direktivi 2007/60/EZ: Plan upravljanja rizicima od poplava – u izvješću izrađeno od strane Hrvatskih voda, Agencija je sudjelovala u procesu izvješćivanja, davanjem mišljenja i očitovanjem na Plan upravljanja rizicima od poplava.

Skupovi podataka o kakvoći i količini voda (eng. WISE-SoE) za 2014. godinu nisu dostavljeni jer je EEA odgodila njihovu dostavu zbog revizije izvješćivanja o ovim skupovima podataka. Navedeni podaci će biti dostavljeni u 2016. godini, zajedno s podacima za 2015. godinu. Agencija je, temeljem poziva EEA koordinirala i provela reviziju svih ranije dostavljenih podataka vezanih uz kakvoću i količinu voda, u suradnji s Hrvatskih vodama, Državnim hidrometeorološkim zavodom i Državnim zavodom za statistiku - nacionalnim institucijama koje su izvori podataka za navedene skupove podataka.

U području gospodarenja otpadom, sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13), kojim su preuzete odredbe Direktive 2008/98/EZ i ostalih propisa EU iz područja gospodarenja otpadom, Agencija provodi koordinaciju izvješćivanja i izvješćivanje o provedbi više od dvadeset izvještajnih obveza, od kojih je 12 obveza na godišnjoj osnovi. Sukladno Sporazumu s Državnim zavodom za statistiku iz 2012. godine, Agencija provodi niz dodatnih izvještajnih obveza prema Eurostat-u obavljajući funkciju nositelja izrade nacionalne statistike otpada.

Za potrebe EK izrađeno je izvješće naziva *Report of the Member States (Croatia) to the Committee established on the basis of Article 49 of Regulation (EC) No 1221/2009 on EMAS* kao i izvješće nadležnog tijela za registraciju organizacija s EMAS certifikatom.

Uspješnost u dostavi osnovnih skupova podataka u EEA za razdoblje 2014/2015 iznosi 88%, što predstavlja visok uspjeh u dostavi skupova podataka za Agenciju, odnosno RH. Skupovi podataka se direktno učitavaju na stranice EIONET-a te se kao i sva izvješća izrađuju sukladno obvezama prema EK i drugim međunarodnim ugovorima. Ukupno je od 16. rujna 2015. godine izrađeno i/ili dostavljeno u tijela EK i u međunarodne organizacije 27 skupova podataka/izvješća po pojedinim tematskim područjima, sukladno preuzetim obvezama. U pojedinim slučajevima, iako su pojedini skupovi podataka/izvješća izrađeni, nisu dostavljeni iz razloga što je nadležno tijelo provodilo reviziju izvještajne obveze ili nije označilo izvještajnu obvezu kao obveznu.

Izrađena izvješća i skupovi podataka od 16. rujna 2015. godine prema EK po tematskim područjima:

KOPNE NE VODE I MORE

- Izvješće o monitoringu i klasifikaciji voda i mora za kupanje za sezonu 2015. prema Direktivi 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4. 3. 2006.); (eng. Bathing Water Directive - Monitoring and classification of Bathing Waters),
- Izvješćivanje o Gospodarsko – socijalnoj analizi korištenja i troška propadanja morskog okoliša i obalnog područja (dijelu Početne procjene stanja morskog okoliša) prema čl. 8. Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (SL L 164 25. 6. 2008.) (eng Marine Strategy Framework Directive - Initial Assessments), izrađeni su odgovori na upite EK,
- Izvješćivanje o Skupu ciljeva u zaštiti morskog okoliša i s njima povezanih pokazatelja prema čl.10. Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (SL L 164 25. 6. 2008.) (eng Marine Strategy Framework Directive - Environmental targets and associated indicators) izrađeni su odgovori na upite EK,
- Izvješćivanje o Skupu značajki dobrog stanja okoliša za morske vode pod suverenitetom Republike Hrvatske prema čl. 9. Direktive 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (SL L 164 25. 6. 2008.) (eng Marine Strategy Framework Directive - reporting on geographic areas, regional cooperation and metadata), izrađeni su odgovori na upite EK,
- Izvješćivanje o morskim regijama i podregijama i nadležnim tijelima prema Direktivi 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (SL L 164 25. 6. 2008.) (eng. Report on Marine Region or Subregion competent authority or authorities), izrađeni su odgovori na upite EK.

ZRAK

- Izvješća o mjesečnom prekoračenju ozona za 2014. godinu. (eng. Summer ozone exceedances); dostavljeno kao e-izvješće,
- Izvješće o proračunu emisija onečišćujućih tvari u zrak na teritoriju RH za 2014. (prema LRTAP konvenciji),
- Izvješćivanje o procjeni i upravljanju kvalitetom zraka kao i o uzajamnoj razmjeni informacija o mrežama i postajama, te mjerenjima kvalitete zraka prema Direktivi 2004/107/EZ i 2008/50/EZ i Odluci 2011/850/ EU (IPR):
 - (B) Informacije o zonama i aglomeracijama
 - (B) Preliminarne Informacije o zonama i aglomeracijama
 - (C) Informacije o sustavu procjene
 - (C) Preliminarne Informacije o sustavu procjene
 - (D) Informacije o metodama procjene
 - (E1a) Validirani podaci – mjerenja
 - (E2a) Izvorni podaci mjerenja (up-to-date)
 - (G) Informacije o postizanju ciljeva zaštite okoliša,
- Informacija o planovima i programima za poboljšanje kvalitete zraka prema Odluci 2011/850/ EU (IPR):
 - (H) Informacije o akcijskim planovima za poboljšanje kvalitete zraka
 - (I) Informacije o raspodjeli izvora
 - (J) Informacije o scenariju - početnom i projekcijskom

(K) Informacije o mjerama za poboljšanje kvalitete zraka.

OTPAD

- Izvješće o pošiljkama otpada sukladno Uredbi o pošiljkama otpada EK br. 1013/2006 od 14 lipnja 2006 (za EK/Eurostat),
- Izvješće o provedbi Direktive 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (za EK/Eurostat),
- Izvješće o usklađenju s ciljevima ponovne uporabe/recikliranja/oporabe otpadnih vozila sukladno Direktivi 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (za EK/Eurostat),
- Izvješće o usklađenju s ciljevima prema Okvirnoj direktivi o otpadu (Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva) (za EK/Eurostat),
- Izvješće o pokazateljima održivog razvitka, komunalni otpad prema Odluci 1578/2007/EK o statističkom programu 2008.-2012. - prema sporazumu s Državnim zavodom za statistiku (za Eurostat).

INDUSTRIJA I ENERGETIKA

- Izvješće o implementaciji Direktive 96/82/EZ o kontroli opasnosti od teških nesreća koje uključuju opasne tvari (96/82/EC) (Seveso II), za izvještajno razdoblje 2012.-2014. za RH,
- Izvješće u sklopu Direktive 96/82/EK o velikim nesrećama koje uključuju opasne tvari (Seveso III),
- Dostava seta podataka u eSPRIS (JRC) o postrojenjima koja posjeduju opasne tvari (RPOT) (eng. Report on Seveso establishment regarding Council Directive 96/82 EC), (nadopuna izvješća),
- Dostava seta podataka o postrojenjima koja posjeduju opasne tvari u eMARS, a koja su imala veliku nesreću (eng. Data on major accidents regarding Council Directive 96/82 EC), (nadopuna izvješća),
- Dostava seta podataka iz baze Registra onečišćavanja okoliša u E-PRTR (eng. The European Pollutant Release and Transfer Register),
- Izvješće o uspješnosti implementacije PRTR u RH (eng. National Implementing report on E-PRTR - NIR PRTR II),
- Izvješće o strateškim kartama buke za glavne ceste, željeznice, zračne luke i aglomeracije (eng. Report on all major roads, railways, airports and agglomerations (DF1),
- Izvješće o strateškim kartama buke 1 (DF4), (eng. Strategic noise maps report 1),
- Sažeci akcijskog plana vezano za podatke buke (eng. Action plan summaries DF 7 and DF 10).

Izvješća i skupovi podataka prema međunarodnim ugovorima od 16. rujna 2015. godine kojih je RH potpisnik po tematskim područjima:

ZRAK

- Izvješće o proračunu emisija onečišćujućih tvari u zrak na teritoriju RH za 2014.* (prema zahtjevima LRTAP konvencije),
izvješća označena s * se dostavljaju i EK i međunarodnim tijelima

OTPAD

- Godišnje izvješće o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju za 2014. (eng. Yearly report to the Basel Convention).

INDUSTRIJA I ENERGETIKA

- Izvješće s podacima o emisijama (zrak, vode i more, otpad) o provedbi Protokola o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (PRTR), (nadopuna izvješća),
- Osmo izvješće o primjeni Konvencije o prekograničnim utjecajima industrijskih nesreća 2014-2015 - suradnja na izradi s MZOIP-om.

4.5. Komunikacija s javnošću i vidljivost Agencije u segmentu okoliša

Komunikacija s javnošću uključivala je odgovaranje na upite putem e-pošte, medijske upite, pripremu i distribuciju priopćenja i materijala za medije, objavu članaka i informacija na internetskim stranicama te organiziranje radionica i događaja s ciljem podizanja svijesti o potrebi zaštite okoliša.

Iz razloga što Povjerenik za informiranje u Agenciji nije imenovan u razdoblju od 16. rujna do 31. prosinca 2015. godine, prema Zakonu o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13) i Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 85/15), u Izvješću navedeno razdoblje nije posebno obrađeno.

Po osnivanju Agencije, izrađen je prijedlog *projekta za osmišljavanje vizualnog identiteta i Knjige standarda*, kako bi se čim prije postigla vizualna uočljivost novoosnovane Agencije. Za potrebe informiranja i edukacije izrađeno je *20 animiranih filmova* kojima se promoviraju „zelene“ navike i time podiže svijest javnosti o važnosti zaštite okoliša. Filmovi su izrađeni sukladno *Knjizi standarda AZO*, no kako je u trenutku završetka njihove izrade bila donesena Uredba o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15), postavljanje na internetske stranice Agencije je odgođeno do donošenje Knjige standarda Agencije.

Vidljivost je postignuta i prezentacijom s temom *Corine mrežnog portala* kao jedinstvenim mjestom za pristup, preuzimanje i analizu pokrova zemljišta RH po Corine metodologiji, održanom na *Danima infrastrukture prostornih podataka* u organizaciji Državne geodetske uprave te u suradnji s Geodetskim fakultetom i Gradom Zagrebom, Gradskim uredom za strategijsko planiranje i razvoj grada. U povodu obilježavanja *Svjetskog GIS dana* organizirana je radionica na kojoj su sudjelovali razni dionici iz javnog i privatnog sektora koji koriste ovu tehnologiju.

Internetske stranice

Polazišno mjesto stjecanja prvih informacija o raznim temama zaštite okoliša jesu internetske stranice Agencije. Pored osnovnih informacija, na ovom se mjestu redovito ažuriraju informacije iz nadležnosti rada te cijeli niz informacija o raznim tematskim područjima namijenjenih stručnoj i širokoj javnosti. Teme koje se dodatno obrađuju povezane su s aktualnostima i trendovima u zaštiti okoliša.

Pripremljene su informativne podloge, ukupno 2 članka namijenjenih objavi na internetskim stranicama EEA na hrvatskom jeziku.

Aktivna komunikacija

Informacijski centar bio je tradicionalno mjesto na kojem su građani mogli u neposrednom kontaktu s radnicima Agencije dobiti informacije o okolišu. Mogućnost direktnog dostupa svake godine je koristilo više stotina građana, prosječno 300 godišnje, a Informacijski centar je bio i prostor za izlaganje školskih radova na temu okoliša, dodjele nagrada u sklopu projekta promocije biciklizma u gradovima te mjesto promocije važnosti zaštite okoliša. Iseljenjem bivše AZO iz sjedišta na Trgu maršala Tita 8, napuštene su

i prostorije Informacijskog centra čime je način direktne komunikacije u osobnom kontaktu s građanima preko Informacijskog centra napušten.

Najvažniji način komunikacije prema obveznicima dostave podataka je podrška u tematskim područjima industrija i energetika, otpad te podpodručja klimatske promjene, izradom i korištenjem aplikativnih rješenja, davanjem pojašnjenja na upite pristigle telefonom i elektroničkom poštom. Elektronički sustav za pružanje korisničke podrške postao je najvažniji način komunikacije prema stručnoj javnosti, pogotovo aplikacija *Industrija helpdesk* koja je namijenjena obveznicima baza skupine sektorskih pritisaka, putem kojeg je ostvareno par tisuća odgovora i objašnjenja, prema korisnicima sustava Registra onečišćavanja okoliša.

Suradnja s medijima

Mediji su iznimno važan kanal širenja informacija, u suradnji s kojima su obilježeni važni datumi zaštite okoliša. U povodu dana važnih za zaštitu okoliša, mediji su poticani na objavu tekstova vezanih za pojedine datume. Suradnja s medijima je uključivala slanje obavijesti u obliku novinskih materijala, te odgovaranje na direktne upite novinara. Za Kabinet Ministra MZOIP-a pripremljeni su odgovori na upite medija upućenih ministru.

Publikacije

Broj tiskanih publikacija se stalno smanjuje zbog rastuće usmjerenosti korisnika na dobivanje informacija putem internetskih stranica. Tiskano je više publikacija za koje je procijenjeno da trebaju biti izdane u tiskanoj formi, a dodatnih tridesetak tematskih izvješća objavljeno je na internetskim stranicama Agencije, na poveznici <http://www.azo.hr/Publikacije>.

Jedan od rezultata projekta *Uspostava web gis preglednika atlasa ptica gnjezdarica grada Zagreba* bila je i publikacija *Atlas ptica gnjezdarica grada Zagreba*. U suradnji s Prirodoslovno-matematičkim fakultetom izrađena je publikacija i *Hrvatske endemske ribe* koja je prevedena na engleski jezik. Međunarodnoj godini tla je posvećena publikacija u izradi *Poljoprivredno okolišni indikatori Republike Hrvatske* uz što je i objavljen članak na internetskim stranicama Agencije s ciljem promocije tla kao ključne sastavnice okoliša i pružatelja životno neophodnih dobara i usluga ljudskoj zajednici.

4.6. Promidžba i edukacija u zaštiti prirode

U okviru promidžbe i edukacije u zaštiti prirode nastavljeno je već tradicionalno obilježavanje datuma važnih za zaštitu prirode te su tiskane prateće publikacije.

Rastući udio u promidžbi se odnosio na redovito ažuriranje web stranica, uključujući informiranje javnosti o relevantnim događajima u zaštiti prirode te pripremu tekstova o sastavnicama prirode, uzrocima ugroženosti itd. Također su održavane i pripadajuće tematske stranice posvećene ekološkoj mreži NATURA 2000, velikim zvijerima i stranim invazivnim vrstama.

Predstavnici Agencije sudjelovali su u radijskim i televizijskim emisijama. Ostvarena je i suradnja s brojnim dnevnim, tjednim i mjesečnim novinama i časopisima.

Redovito su se pružale informacije građanstvu na razna pitanja vezana uz zaštitu prirode.

4.7. Ostvarenje rezultata Strateškog plana

Agencija je po osnivanju nastavila raditi na aktivnostima u okviru programa zaštite okoliša. Aktivnosti su provedene u skladu s djelatnostima propisanim Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 78/15), strateškim ciljevima i akcijskim planovima zacrtanim Nacionalnom strategijom zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 46/02) te Strateškim planom MZOIP-a za razdoblje od 2015. do 2017. godine. Ciljane vrijednosti većine pokazatelja rezultata predviđenih Strateškim planom MZOIP-a za razdoblje od 2015. do 2017. godine su uglavnom ostvarene, a u slučaju pojedinih pokazatelja i premašene.

Tablica 5. Pregled ostvarenja ciljanih vrijednosti pokazatelja rezultata segmenta okoliš predviđenih Strategijom MZOIP-a za razdoblje 2015. – 2017.

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2015.	Ostvarena vrijednost 2015.	Napomena
3.2.1.1. Povezivanje svih postojećih podataka obveznika zaštite okoliša i informacijskih tokova	%	70	85	90	-
3.2.1.2. Omogućivanje prikupljanja i davanja podataka obrađenih i analiziranih sukladno međunarodnoj i europskoj metodologiji	%	55	90	95	-
3.2.1.3. Unapređenje kvalitete i cjelovitosti podataka i informacija	%	45	85	90	-
3.2.2.1. Ispunjenje zakonskih obveza za prikupljanje, objedinjavanjem i obradom podatka, izradom izvješća	%	95	97	97	-
3.2.2.2. Unapređenje kvalitete i cjelovitosti podataka i informacija	%	45	85	85	-
3.2.2.3. Ispunjavanje obveza iz međudržavnih ugovora	br.	100	165	155	-

5. Programska aktivnost zaštite prirode

Agencija je nastavila raditi na aktivnostima u okviru programa zaštite prirode i vezanih međunarodnih projekata. Aktivnosti su provedene u skladu s djelatnostima propisanim Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13), strateškim ciljevima i akcijskim planovima zacrtanim Nacionalnom strategijom i akcijskim planom zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti (u daljnjem tekstu: NSAP) („Narodne novine“, br. 81/99 i 143/08) te Strateškim planom MZOIP-a za razdoblje od 2015. do 2017. godine.

Ciljane vrijednosti većine pokazatelja rezultata predviđenih Strateškim planom MZOIP-a za razdoblje od 2015. do 2017. godine su uglavnom ostvarene, a u slučaju povećanja provedenih procjena ugroženosti vrsta i premašene. S druge strane, zbog nedostatka financiranja za sustav praćenja stanja (monitoring) vrsta i staništa, u tom segmentu nisu dostignute ciljane vrijednosti.

Tablica 6. Pregled ostvarenja ciljanih vrijednosti pokazatelja rezultata segmenta priroda predviđenih Strateškim planom MZOIP-a za razdoblje 2015. – 2017.

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2015.	Ostvarena vrijednost 2015.	Napomena
2.1.3.1. Povećanje postotka kopnenog teritorija Hrvatske za koji je izrađena detaljna karta staništa	%	2,4	2,4	2,4	
2.1.3.2. Povećanje broja vrsta i staništa s izrađenim protokolom za praćenje stanja (monitoring)	Broj	78	88	81	S obzirom na nedostatak financijskih sredstava nije bilo moguće ostvariti postavljenu ciljanu vrijednost
2.1.3.3. Povećanje provedenih procjena ugroženosti vrsta	Broj	2953	3070	3155	
2.1.4.1. Povećanje broja strogo zaštićenih vrsta za koje su izrađeni planovi upravljanja s akcijskim planovima	Broj	9	9	9	
2.1.4.2. Povećanje površine zaštićenih područja s planovima upravljanja koji na odgovarajući način adresiraju potrebe dugoročnog očuvanja Natura 2000 ciljnih vrsta i staništa	površina (ha)	0	26858	21567	
2.1.4.3. Povećanje broja stranih vrsta za koje je izrađena procjena invazivnosti ("risk assessment")	Broj	50	100	70	
2.2.1.1. Provođenje edukacije te održavanje stručnih skupova, tematskih seminara i radionica ¹¹	Broj	11	13	13	Realizacija od strane Agencije
2.2.2.1. Povećanje broja povezanih stručnih baza podataka s ciljem potpune uspostave jedinstvenog ISZP	Broj	5	6	6	

¹¹ Pokazatelj koji se ostvaruje u suradnji s MZOIP-om

Slijedi detaljniji opis provedenih programskih aktivnosti u 2015. godini.

5.1. Inventarizacija i praćenje stanja prirode

Agencija kontinuirano radi na razvijanju sustava inventarizacije i praćenja stanja (monitoring) prirode. U tom smislu, provedene su aktivnosti inventarizacije i praćenja vrsta koje su ugrožene i zaštićene prema nacionalnim propisima, direktivama EU i drugim međunarodnim propisima, te čiju zaštitu treba osigurati sukladno akcijskim planovima zacrtanim NSAP-om. Pritom se surađivalo s relevantnim znanstvenim institucijama, javnim ustanovama za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, prirodoslovnim muzejima, školama i nevladinim udrugama. Obzirom na obveze izvješćivanja o stanju očuvanosti, koje proizlaze iz članka 17. Direktive o staništima¹² i članka 12. Direktive o pticama¹³, naglasak je na vrstama i stanišnim tipovima s dodataka ovih direktiva. Prvo izvješćivanje RH za šestogodišnje razdoblje slijedi 2019. godine.

5.1.1. Inventarizacija i kartiranje

Nastavljeno je upisivanje i priprema podataka za unos u baze podataka ISZP-a. Za te potrebe nastavljeno je prikupljanje i obrada izvješća i rezultata projekata financiranih i/ili koordiniranih od strane javnih ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima.

Obradeno je oko 250 izvješća, a ukupan broj unosa iznosi više od 350 000. Nastavljena je provjera i validacija podataka o ugroženosti i prijetnjama za sve procijenjene skupine. U okviru komponente II Projekta NIP pod nazivom "Biodiversity Inventory and Mapping", završena je provedba aktivnosti koje imaju cilj prikupljanja podataka o biološkoj raznolikosti RH odnosno prikupljanje inventarizacijskih podataka iz literature i muzejskih zbirki. Sveukupno je za 14 taksonomskih skupina obrađeno preko 1 200 literaturnih referenci te pripremljeno i obrađeno oko 250 000 nalaza iz literaturnih referenci i muzejskih zbirki. U okviru iste komponente NIP-a, provedeno je i prvo sustavno usmjereno terensko istraživanje prioriternih taksonomskih skupina u povijesti RH, u cilju prikupljanja recentnih terenskih podataka. Za devet prioriternih taksonomskih skupina je do kraja 2015. godine prikupljeno oko 16 000 novih terenskih podataka.

Također su kroz komponentu II NIP-a provedene aktivnosti za izradu nove detaljne karte kopnenih nešumskih staništa RH.

5.1.2. Praćenje stanja (monitoring)

Kao i prethodnih godina, aktivnosti u okviru praćenja stanja vrsta i staništa su u najvećoj mjeri bile usmjerene na provedbu obveza iz odgovarajućih direktiva EU, uključujući pripreme za buduće izvješćivanje o stanju očuvanosti vrsta i staništa. Nastavljen je rad na uspostavi nacionalnog sustava praćenja (monitoring) kroz izradu standardiziranih programa za praćenje novih vrsta. Izrađivani su monitoring programi za vrste i stanišne tipove od važnosti za EU, a koji su prisutni u Hrvatskoj te se, uz pomoć brojnih stručnjaka i stručnih organizacija, provodi monitoring za preko 100

¹² Direktiva 92/43/EEZ o zaštiti prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta (SL L 206, 22.07.1992), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2013/17/EU od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10.6.2013) (u daljnjem tekstu: Direktiva o staništima)

¹³ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26. 1. 2010.)

vrsta i staništa. Provođene su konzultacije i koordinacija aktivnosti s javnim ustanovama za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima oko provedbe nacionalnih programa za monitoring u 2015. godini te planiranje za 2016. godinu.

Nastavljena je akcija praćenja stanja biljke kockavice (*Fritillaria meleagris*) za osnovne i srednje škole, koja se kontinuirano provodi od 2005. godine, a u suradnji s Agencijom za zaštitu okoliša, proveden je projekt *Uspostava centralnog sustava upravljanja informacijama monitoringa čestih vrsta ptica na poljoprivrednim staništima*, čiji je cilj uspostava centralnog sustava upravljanja informacijama potrebnih za izvještavanje o statusu očuvanja 163 čestih vrsta ptica, uključujući terensko prikupljanje podataka (monitoring) prema definiranoj metodologiji.

Kao i prethodnih godina, aktivnosti u okviru praćenja stanja vrsta i staništa su u najvećoj mjeri bile usmjerene na provedbu obveza iz odgovarajućih direktiva EU, uključujući pripreme za buduće izvješćivanje o stanju očuvanosti vrsta i staništa. Nastavljen je rad na uspostavi nacionalnog sustava praćenja (monitoring) kroz izradu standardiziranih programa za praćenje novih vrsta.

Izrađeni su monitoring programi za još 3 vrste i stanišne tipove od važnosti za EU, a koji su prisutni u RH te se, uz pomoć brojnih stručnjaka i stručnih organizacija, provodi monitoring za preko 100 vrsta i staništa. Nastavljene su konzultacije i koordinacija aktivnosti s javnim ustanovama za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima oko provedbe nacionalnih programa za monitoring te planiranja za 2016. godinu.

5.2. Sustav za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska uginulih ili ozlijeđenih strogo zaštićenih životinja

Zbog potrebe trajnog nadzora i uvida u smrtnost strogo zaštićenih morskih životinjskih vrsta (provedba članka 12. Direktive o staništima), nastavljeno je funkcioniranje Sustava i Protokola za dojavu i djelovanje za morske životinje kroz aktivnosti zbrinjavanja, transporta i obrade/razudbe životinja od strane ugovorenih veterinarskih ambulanti i institucija koje sudjeluju u protokolu. Zaprimiteljne su i obrađene 21 dojave za morske kornjače i dupine, koje su, ovisno o stanju obradili ugovoreni veterinari odnosno suradničke institucije: Hrvatski veterinarski institut i Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

5.3. Crveni popisi i knjige

Pokrenuta je revizija *Crvenog popisa sisavaca* u okviru koje je provedena analiza podataka potrebnih za provedbu revizije kategorija ugroženosti.

5.4. Planovi upravljanja strogo zaštićenim vrstama s akcijskim planovima

Nastavljena je izrada planova upravljanja s akcijskim planom zaštite za 5 vrsta - stepskog sokola, vidru, planinskog žutokruga, močvarnog plavca, ivanjskog rovaša.

U okviru dva dosad usvojena plana upravljanja strogo zaštićenim vrstama, za vuka i za risa, proveden je dio aktivnosti zacrtan planovima. Provedba *Plana upravljanja vukom (Canis lupus)* uključivala je dovršetak izrade Izvješća o stanju populacije vuka.

Nastavljeno je sudjelovanje u radu Povjerenstva za praćenje velikih zvijeri pri Upravi zaštite prirode MZOIP-a te u radu Povjerenstva za medvjede pri Upravi za lovstvo Ministarstva poljoprivrede u reviziji Plana gospodarenja smeđim medvjedom.

Također su obavljene dodatne konzultacije sa stručnjacima za pojedine vrste te zainteresiranim dionicima te se radilo na dovršenju nacrtu *Planova upravljanja s akcijskim planovima* (u daljnjem tekstu: PUAP) za vidru (*Lutra lutra*), planinskog žutokruga (*Vipera ursinii macrops*), ivanjskog rovaša (*Ablepharus kitaibelii*), stepskog sokola (*Falco cherrug*) i močvarnog plavca (*Phengaris alcon alcon*).

Kroz IPA Adriatic CBC projekt NETCET - Mreža za zaštitu kitova i morskih kornjača u Jadranu (Network for the Conservation of Cetaceans and Sea Turtles in the Adriatic) izrađeni su nacrti planova upravljanja s akcijskim planom zaštite za morske kornjače i kitove.

5.5. Mjere za prevenciju šteta od strogo zaštićenih vrsta

Nisu planirane niti provedene posebne aktivnosti.

5.6. Ekološka mreža NATURA 2000

Natura 2000 temeljni je program zaštite prirode EU čiji je cilj, kroz uspostavu ekološke mreže, doprinijeti očuvanju povoljnog stanja više od tisuću vrsta i oko 230 stanišnih tipova koji se nalaze na dodacima *Direktive o staništima* i *Direktive o pticama*. Područja Natura 2000 odabiru se prema znanstvenim mjerilima, dok upravljanje odabranim područjima uzima u obzir interes i dobrobit ljudi koji u njima žive. Sve države članice EU, svaka na svojem području, obvezne su definirati ovu mrežu i uspostaviti odgovarajući način upravljanja.

Natura 2000 ekološka mreža proglašena je *Uredbom o ekološkoj mreži* („Narodne novine“, broj 124/13). Aktivnosti tijekom 2015. godine odnosile su se na nekoliko područja uspostave i provedbe ekološke mreže Natura 2000.

Temeljem zaključaka s bilateralnog Biogeografskog seminara, izrađena je stručna podloga za izmjene Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 80/13) te je objavljena Uredba o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 105/15), kojom su službeno proglašene granice područja Natura 2000 u mjerilu 1:5 000, čije je iscrtavanje financirano kroz projekt NIP.

Kroz izradu stručne podloge izrađena je dopuna mreže Natura 2000 i razrađena obrazloženja svih izmjena sukladno EU obrascima te su svi materijali u listopadu 2015. godini dostavljeni EK.

Budući da Direktiva o staništima propisuje obvezu uspostave odgovarajućih mjera očuvanja u roku od šest godina od proglašenja područja dijelom mreže Natura 2000, tijekom 2015. godine nastavljeno je s definiranjem ciljeva očuvanja i mjera potrebnih za njihovo postizanje, uz potporu FZOEU-a. To je ujedno i priprema za izradu pravilnika s ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama očuvanja za *Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove* (u daljnjem tekstu: POVS) područja ekološke mreže.

Nastavljene su aktivnosti na komponenti „Priprema poljoprivredno-okolišnih mjera za očuvanje bioraznolikosti“ projekta NIP.

5.7. Zaštićena područja

Nastavljen je rad na standardizaciji i procjeni učinkovitosti upravljanja postojećim zaštićenim područjima, razvoju sustava, standardizaciji podataka, izvješćivanju, razvoju kapaciteta te proglašavanju novih zaštita.

5.7.1. Standardizacija i razvoj upravljanja zaštićenim područjima

Krajem 2015. godine napravljene su analize i izdana mišljenja na sve zaprimljene *Godišnje programe zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja* (u daljnjem tekstu: GPZ) za 2016. godinu - 16 nacionalnih parkova i parkova prirode te 10 GPZ-a područnih i lokalnih JU.

Nastavljena je analiza nacrtu plana upravljanja NP Mljet. S dijelom parkova koji planiraju ući u novi ciklus upravljanja izradom revizija planova upravljanja – NP Sjeverni Velebit, NP Paklenica, PP Velebit, NP Plitvička jezera, PR Lokrum i ZK Gornji i Donji Kamenjak - surađivalo se na pripremi procesa planiranja kroz stručnu podršku i radne sastanke.

Nastavljen je rad na stručnoj podlozi zaštite prirode za Prostorni plan područja posebnih obilježja (u daljnjem tekstu: PPPPO) NP Krka. Osigurana je stručna potpora JU NP Brijuni u naručivanju pripremnih radova za izradu stručne podloge zaštite prirode za PPPPO NP Brijuni te je nastavljena suradnja na ovoj problematici i sa sektorom prostornog planiranja.

5.7.2. Podizanje kvalitete podataka o zaštićenim područjima i izvješćivanje

Nastavljeno je redovito održavanje prostorne - GIS *Baze zaštićenih područja*, uključujući provjeru postojećih digitalnih podataka i digitalizaciju granica zaštićenih područja. U suradnji s Upravom za zaštitu prirode MZOIP-a nastavljeno je i redovito usklađivanje prostorne *Baze zaštićenih područja* s *Upisnikom zaštićenih područja*.

5.7.3. Jačanje kapaciteta za učinkovito upravljanje zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže Natura 2000

U suradnji s JU za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko – zagorske županije održan je IX. *godišnji Skup stručnih službi javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima*. Na Skupu je sudjelovao 131 radnik iz 42 JU, MZOIP-a i Agencije te šest gostujućih predavača. Prezentiran je i raspravljen niz tema, uključujući Interni portal ISZP-a, razvoj kapaciteta za učinkovito upravljanje zaštićenim područjima (u daljnjem tekstu: ZP) s posebnim naglaskom na edukaciju za monitoring bioraznolikosti, Smjernice za Izvješća JU, regulacija autorskih prava pri istraživanju prirodnih vrijednosti, stanje podataka o bioraznolikosti u bazama ISZP-a, Poljoprivredno – okolišni program, Šumarstvo i mjere iz Programa ruralnog razvoja, Katastar speleoloških objekata, metodologiju monitoringa travnjaka, Nacionalni parkovi Sjedinjenih Američkih Država -a, aktualnosti vezane uz uspostavu i upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000, komunikaciju zaštite prirode u zaštićenim područjima, upravljanje posjetiteljima s naglaskom na kapacitet područja i praćenje zadovoljstva posjetitelja, planiranje razvoja održivog turizma, Akcijski plan zelenog turizma, probleme i uspjehe u implementaciji EU projekata, monitoring utjecaja skijališta, edukacijske programe vezani uz šumske ekosustave, dojave i zbrinjavanje zaštićenih životinja, webGIS portale parkova, arhivsku i muzejsku građu parkova i WCPA konferencija *Little Sidney* u organizaciji Međunarodnog saveza za očuvanje prirode (u daljnjem tekstu: IUCN¹⁴).

Nadalje, radnici su sudjelovali u radu XV. *Godišnjeg seminara čuvara prirode zaštićenih područja* u RH te u organizaciji i provođenju ispitnih rokova *Stručnog ispita za nadzornike* u svojstvu članova Povjerenstva za ispite nadzornika i/ili ispitivači.

¹⁴ eng. IUCN, International Union for Conservation of Nature

Od 2008. godine DZZP održava internu mailing listu zaposlenika u sustavu zaštite prirode posvećenu razmjeni informacija i diskusiji stručnih i praktičnih tema vezanih uz očuvanje prirode, što je po osnivanju Agencije, nastavila raditi Agencija. Nakon revizije članstva provedene ove godine, mailing lista u trenutku izrade ovog Izvješća broji 450 članova.

5.7.4. Razvoj mreže zaštićenih područja

Agencija je nastavila rad na valorizaciji i izradi stručnih podloga za zaštitu prirodno vrijednih područja te sudjelovanjem u procesu proglašavanja novih zaštićenih područja i/ili poboljšanju funkcionalnosti postojeće mreže ZP kroz izmjenu granica i/ili promjenu kategorija već zaštićenih područja.

Nastavljen je rad na analizi podataka, valorizaciji i izradi stručnih podloga za zaštitu *Šireg područja Grabovače*.

Na zahtjev MZOIP-a analizirano je stanje te su izdana odgovarajuća mišljenja vezana uz ukidanje ZK Petehovec i ZK Zrće.

Obnovljena je i redovno održavana interna evidencija zaprimljenih zahtjeva za zaštitu novih područja te izmjene granica, prekategorizaciju i ukinuća postojećih zaštićenih područja, u razdoblju od 2004. do 2015. godine. Do kraja godine evidentirano je oko 240 zahtjeva/inicijativa za zaštitu područja.

5.8. Georaznolikost

U izvještajnom razdoblju nije bilo novih dojava o otkriću speleoloških objekata na temelju kojih bi Agencija postupala.

5.9. Ocjena prihvatljivosti zahvata za prirodu

Nastavljeni su stručni poslovi vezani uz ocjenu prihvatljivosti zahvata ili planova koji mogu značajno utjecati na područja ekološke mreže RH, uključujući stručnu potporu Upravnim odjelima u županijama. Tijekom cijelog razdoblja provodile su se savjetodavne konzultacije s predstavnicima pojedinih sektora i nositeljima zahvata vezano uz specifičnosti pojedinih zahvata i programa.

Pristupanjem Hrvatske EU, donošenjem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13) i stupanjem na snagu Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13, 105/15) u 2015. godini broj obrađenih predmeta u postupcima ocjena prihvatljivosti planova, programa i zahvata za ekološku mrežu, povećao se gotovo dvostruko u odnosu na 2014.-tu godinu. Kao i 2014. godine, uglavnom je riječ o predmetima u postupku prethodne ocjene. Također, povećan je više nego dvostruko broj zahtjeva za izradom mišljenja za stratešku procjenu utjecaja na okoliš, iako se u apsolutnom iznosu radi o malom broju zahtjeva.

Tablica 7. Broj predmeta obrađenih u 2015. godini (PO – prethodna ocjena, GO – glavna ocjena, strateška (PO i GO) – prethodne i glavne ocjene provedene u sklopu strateške ocjene)

PO	GO	STRATEŠKA OCJENA (PO i GO)	Ukupno
243	8	16	267

Dorađivane su i *Smjernice za procjenu utjecaja zahvata elektrana za obnovljive izvore energije na velike zvijeri s kartom osjetljivosti područja za velike zvijeri*.

5.10. Stručne podloge za izdavanje mjera i uvjeta zaštite prirode

Izrađeno je 82 stručnih podloga za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode za planove gospodarenja prirodnim dobrima i dokumente prostornog uređenja te mišljenja u različitim fazama izrade pojedinih dokumenata prostornog uređenja. Riječ je o sljedećim stručnim podlogama i mišljenjima:

- 20 stručnih podloga za osnove/programe gospodarenja šumama,
- 26 stručnih podloga za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode za lovnogospodarske osnove/programe uzgoja divljači/programe zaštite divljači,
- 5 stručnih podloga za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode za ribolovno-gospodarske osnove,
- 31 stručna podloga za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode za dokumente prostornog uređenja i mišljenja/očitovanja glede mjera zaštite prirode u postupcima izrade dokumenata prostornog uređenja (faze zahtjeva, prethodne rasprave, javne rasprave i/ili nacrt konačnog prijedloga plana).

Osim toga izrađena su 6 mišljenja o prijedlozima uvjeta zaštite prirode za raspisivanje natječaja na zakup/zamjenu poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu, napravljene su analize podataka za 18 izvješća o stanju u prostoru za područja jedinica lokalne samouprave, te je nastavljeno sudjelovanje u konzultativnom procesu u sklopu Forest Stewardship Council (u daljnjem tekstu: FSC) certifikacije šuma u RH.

5.11. Introdukcija i reintrodukcija

Izdano je **21 stručno mišljenje** u postupku procjene rizika uvođenja i ponovnog uvođenja. Nastavljen je rad na crnoj i bijeloj listi kao osnovi za donošenje Pravilnika o uvozu i stavljanju na tržište RH primjeraka određenih stranih vrsta flore i faune. Uspostavljena je suradnja s EASIN bazom EK.

5.12. Krajobrazi

Nisu planirane niti provedene posebne aktivnosti.

5.13. Zakonodavni okvir i dokumenti zaštite prirode

Sudjelovalo se na izradi 6 propisa i drugih akata zakonodavnog okvira zaštite prirode: na prijedlogu Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima, na prijedlogu Izmjene i dopune Uredbe o ekološkoj mreži koja je objavljena kao Uredba o izmjeni Uredbe o ekološkoj mreži, („Narodne novine“ broj 105/15), te na prijedlozima Pravilnika o mjerama upravljanja i zaštite zavičajnih divljih vrsta i uvjetima njihova korištenja, Pravilnika o oporavilištima za divlje životinje, Pravilnika o naknadi štete od životinja strogo zaštićenih divljih vrsta, te Odluke o zavičajnim divljim vrstama čije je uzimanje iz prirode i održivo korištenje dopušteno.

5.14. Ostale stručne podloge, stručna mišljenja i dostava podataka

Izdano je više od **40 različitih stručnih mišljenja** vezanih uz zaštitu vrsta, ponajviše uz utjecaj zabranjenih radnji na održavanje populacije strogo zaštićene vrste u njezinu prirodnom području

rasprostranjenosti te uz komercijalno korištenje vrsta. Time je broj izrađenih mišljenja povećan za gotovo 10% u odnosu na prethodnu godinu.

Agencija kao znanstveno tijelo za provedbu CITES Konvencije u RH, je u 2015. godini izradila ukupno **19** stručnih mišljenja o uvozu, izvozu, uvjetima držanja, uzgoju, te na izdavanju potvrda za komercijalno korištenje i trajnom zbrinjavanju zaplijenjenih i oduzetih primjeraka vrsta navedenih na Prilozima Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97. Dodatno, na poziv carinske službe ili inspekcije zaštite prirode obavljeno je trideset stručnih nadzora pošiljki za koje se sumnjalo da sadrže primjerke CITES vrsta ili je pružena stručna pomoć prilikom determinacije vrsta.

6. Međunarodna i projektna suradnja

Poslovi međunarodne suradnje obuhvaćaju razmjenu podataka s međunarodnim institucijama i provedbu međunarodnih projekata odnosno sudjelovanja Agencije u radu Upravnog vijeća EEA

6.1. Suradnja s EEA, EK, UNECE, JRC i EUROSTAT-om u području okoliša

Agencija je redovita članica EEA, pri čemu je ravnatelj član Upravnog vijeća EEA. Na sastancima koje redovito saziva EEA, obrađuju se teme od zajedničkog interesa svih zemalja članica.

Djelatnici Agencije sudjelovali su u radu više radnih grupa EK.

Tablica 8. Članstvo u povjerenstvima i radnim grupama EK vertikalne okoliš

Naziv tijela	Predstavnik
EK Povjerenstvo za NRC za Industrial Emissions	Andrina Crnjak-Thavenet
EK Radna grupa za izradu Priručnika za praćenje i procjenu rizika kod velikih nesreća	Marijana Zanoški Hren Andrina Crnjak Thavenet
EK NFP for E-PRTR	Andrina Crnjak Thavenet
EK Forum nadležnih tijela za EMAS	Mira Zovko
EK WG DIKE	Snježana Dominković- Alavanja, Anica Brlek Juren
EK/EIONET, BWD data Reporter in Croatia	Snježana Dominković Alavanja, Anica Brlek Juren
EK/EIONET, MSFD data Reporter in Croatia	Snježana Dominković Alavanja, Anica Brlek Juren
EK Član radne grupe za provedbu IPR-E-reporting	Vedran Vadić, Nina Zovko
EK Stručna grupa za zaštitu tla (EC Expert Group on Soil Protection)	Andreja Steinberger
EK EUROSTAT	Željko Crnojević
EK Committee for adaptation of the technical progress and application of the Community award scheme for an ece- label (ECO LABEL) / C38700	Mira Zovko
EK Committee for adaptation to scientific and technical progress and implementation of Directive 2008/98/EC on waste / C3700	Jasna Kufrin
EK Task Force Monitoring & Reporting	Milena Grgić, Vana Mitrović-Vudrić
EK Task Force Accreditation & Verification	Milena Grgić, Vana Mitrović-Vudrić
EK ETS-Support Facility Steering Group	Vana Mitrović-Vudrić
EK Clima Inventories WG 1	Tatjana Obučina
EK Clima Inventories WG 2	Tatjana Obučina
EK Clima Inventories WG 3	Bernarda Rožman
EK Clima Inventories WG 5	Dino Križnjak

Tablica 9. Članstvo u povjerenstvima EEA - vertikalne okoliš

Naziv tijela	Predstavnik
EEA/EIONET, NRC Environment and Agriculture	Andreja Steinberger
EEA, NRC for Communication	Branka Ilakovac
EEA Odbor za klimatske promjene Korištenja zemljišta, promjene korištenja	Dino Križnjak

zemljišta i šumarstvo (LULUCF)	
EEA/EIONET, NRC for State of the Environment Reporting	Mira Zovko
EEA GEO-6 UNEP	Rene Vukelić
EEA, NFP (National Focal Point)	Rene Vukelić
EEA/EIONET, NRC sep-NRC for Resource - efficient economy and the environment in Croatia	Ines Katić
EEA/EIONET, NRC Soil	Željko Crnojević
EEA/EIONET, NRC Land Cover	Željko Crnojević
EEA/EIONET, NRC Environment and Agriculture	Željko Crnojević
EEA/EIONET, NRC Land Cover	Andreja Steinberger
EEA/EIONET, NRC Land use and spatial planning	Andreja Steinberger, Željko Crnojević
EEA/EIONET, NRC Soil	Andreja Steinberger
EEA/EIONET WG Contaminated sites	Andreja Steinberger
EEA/EIONET, NRC Environment and Agriculture in Croatia	Dino Križnjak
EEA/EIONET, PCP and NRC for Marine, coastal and maritime in Croatia	Anica Brlek Juren
EEA/Environmental Monitoring and Assessment	Mira Zovko
EEA/EIONET, PCP and NRC for Water quantity in Croatia	Snježana Dominković Alavanja
EEA/EIONET, NRC for water quality in Croatia	Anica Brlek Juren, Snježana Dominković Alavanja
EEA/EIONET, PCP and NRC for Waste in Croatia	Jasna Kufrin
EEA/EIONET, NRC industrial pollution	Andrina Crnjak Thavenet
EEA/EIONET, NRC-energy	Andrina Crnjak Thavenet
EEA/EIONET, NRC Noise reporting	Goran Graovac
EEA/EIONET, NRC Nature protection and biodiversity	Gordana Kolačko
EEA/EIONET, PCPs and NRCs for Biodiversity data and information	Gordana Kolačko
EEA/EIONET, NRC biodiversity and ecosystems indicators and assessments	Martina Cigrovski-Mustafić
EEA/EIONET, NRC E-PRTR data reporting	Andrina Crnjak Thavenet
EEA/EIONET, NRC IED reporting	Andrina Crnjak Thavenet
EEA/EIONET, NRC Land Cover	Branimir Pavlinec
EEA/EIONET, NRC Air Quality	Vedran Vađić, Nina Zovko
EEA/EIONET, NRC Greenhouse gas Monitoring Mechanism Regulation (MMR) Reporting	Bernarda Rožman Tatjana Obućina

6.2. Suradnja s Europskom komisijom u području prirode

Nastavljena je i intenzivna međunarodna suradnja, u okviru koje je Agencija predstavljala RH na sastancima različitih tijela međunarodnih konvencija i sporazuma čija je RH stranka te tijela EK. U 2015. godini se, u odnosu na 2014. godinu utrostručio broj tijela EK u čijem radu sudjeluju radnici Agencije, čime je bitno narastao i opseg ovih aktivnosti. Radnici Agencije sudjelovali su u izradi stajališta Europske mreže ravnatelja agencija za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: ENCA) po pitanju svrsishodnosti EU direktiva te na 74. sastanku Skupine za znanstvenu reviziju EK za provedbu CITES konvencije u EU.

6.3. Provedba međunarodnih konvencija

Radnici Agencije predstavljaju RH u znanstvenim i stručnim tijelima međunarodnih konvencija i sporazuma čija je stranka RH ili imaju funkciju žarišne točke (eng. *focal point*) za pojedini međunarodni ugovor u RH. Također sudjeluju i na sastancima stranaka, kao stručna podrška predstavnicima nadležnog Ministarstva. U tom smislu, radnici su sudjelovali na sastancima i obavljali ostale aktivnosti vezane uz članstvo u tijelima međunarodnih konvencija i sporazuma.

Tablica 10. Sastanci pojedinih tijela međunarodnih konvencija i sporazuma te prateće stručne radionice na kojima su sudjelovali predstavnici Agencije i pregled ostalih vezanih aktivnosti

Naziv međunarodne konvencije	Naziv sastanka, mjesto održavanja i/ili ostale aktivnosti
ACCOBAMS (Sporazum o zaštiti kitova <i>Cetacea</i> u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom Atlantskom području) u okviru Bonnske konvencije	10. sastanak Znanstvenog odbora Sporazuma ACCOBAMS, Nica, Francuska
	10. sastanak Upravnog odbora sporazuma ACCOBAMS za razdoblje od 2014. do 2016. godine, Casablanca, Maroko
CITES	sastanci Skupine za znanstvenu reviziju za provedbu CITES konvencije
Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija)	Sastanak Stručne skupine za ekološku mrežu i zaštićena područja Bernske konvencija - prezentacija iskustva RH u Emerald-Natura u Vijeću Europe, Strasbourg, Francuska
	Sastanak Stručne skupine za invazivne strane vrste Bernske konvencije, NP Triglav, Slovenija
	Sastanak Stručne skupine za zaštitu ptica, Strasbourg, Francuska
Protokol o posebno zaštićenim područjima Sredozemnog mora i bioraznolikosti - SPA/BD (u okviru Barcelonske konvencije ¹⁵)	2. sastanak Zajedničke radne skupine za Jadransko more (Joint Working Group, JWG) ,Trst, Italija

6.4. Ostala multilateralna i bilateralna suradnja

Agencija je aktivno sudjelovala u radu ENCA mreže, čiji je član od 2008. godine. Glavni cilj ove mreže je jačanje zaštite prirode u Europi kroz suradnju njezinih članova. Mreža zasad ima 21 članicu - instituciju.

U izvještajnom razdoblju održan je jedan redoviti godišnji sastanak. Finska Agencija za parkove i prirodu (Metshallitus) bila je domaćin 17. sastanka predstavnika mreže ENCA. Glavna tema i ovog sastanka bio je *Fitness check* dviju direktiva zaštite prirode (Direktiva o staništima i Direktiva o pticama), odnosno proces kojim se utvrđuje učinkovitost direktiva i eventualne potrebe za poboljšanjem. Nakon sastanka dovršeno je i stajalište mreže ENCA na ovu temu.

¹⁵ Konvencija o zaštiti Sredozemnog mora od onečišćenja i pripadajući protokoli o zaštiti mora od onečišćenja s kopna i Mediteranski akcijski plan; „Narodne novine“ br. 12/93

6.5. Sudjelovanje na međunarodnim i nacionalnim skupovima, sastancima i radionicama

I u izvještajnom razdoblju sudjelovalo se na ostalim međunarodnim i nacionalnim stručnim skupovima i radionicama te sastancima u okviru međunarodnih projekata. Bila je to prilika za nova saznanja u aktivnostima očuvanja prirode, razmjenu iskustva i davanje stručnog doprinosa na međunarodnoj razini.

Tablica 11. Međunarodni i nacionalni stručni i znanstveni skupovi te sastanci na kojima su sudjelovali predstavnici Agencije

Naziv skupa i mjesto održavanja
2. regionalna konferencija o procjeni utjecaja na okoliš, Novi Vinodolski, Hrvatska
5. Hrvatski geološki kongres, Osijek, Hrvatska
9. Skup stručnih službi, Donja Stubica
Hrvatski biološki kongres, Sveti Martin na Muri
Kongres MedPAN konferencija s temom Sustainable tourism in Mediterranean MPAs, Cabras, Italija
Radni sastanak u okviru Med Wolf projekta <i>Livestock Guarding Dogs' Meeting From Tradition to Modernity</i> , Castelo Branco, Portugal
Radni sastanak u okviru projekta ESENIAS-TOOLS: <i>Data collection, analysis, standardisation and harmonisation on alien freshwater species</i> , Zagreb
Radni sastanak u okviru projekta ESENIAS-TOOLS: <i>Data collection, analysis, standardisation and harmonisation on alien terrestrial vertebrate species</i> , Constanta, Rumunjska
Seminar <i>Osedranje kao temeljni fenomen u geomorfogenezi i biomorfogenezi krških voda Hrvatske</i> , Zagreb, Hrvatska
Skup <i>Mediterranean Red List: Mediterranean monocotyledon assessment project</i> , Montpellier, Francuska
Skup <i>Protecting seabirds in the Mediterranean: Advancing the marine protected area network</i> , Malta
Završni seminar <i>Capacity Building Plans for Efficient Protected Area Management in Eastern Europe Project</i> , Regensburg, Bayerischer Wald Nationalpark, Njemačka

6.6. Međunarodni projekti segmenta okoliš

Međunarodni projekti su bili korišteni za poboljšanja toka podataka i izgradnje ISZO-a. Programi Fondova, dostupnih za provedbu međunarodnih projekata, bili su dostupni, u usporedbi prema prijašnjim godinama, u manjem financijskom opsegu primjenjivi za segment zaštite okoliša te je stoga zabilježeno, u usporedbi s proteklom godinama sudjelovanje u manjem broju međunarodnih projekata. Agencija je pratila osobitosti ponuđenih programa, nastojeći pronaći one programe koji bi mogli biti korišteni za financiranje projekata.

Izrađena je i u rujnu dostavljena u SAFU, dokumentacija o praćenju projekata. Rad na provedbi budućih projekata, uključivao je i izradu pratećih dokumenata poput *Izvešća o nepravilnostima* te *Registra rizika*.

6.6.1. Projekti segmenta okoliša u kojima je Agencija imala status sudionika:

- *IBRD i VRH Zaštita od onečišćenja voda u priobalnom području (MZOIP)- komponenta II – Konzultantske usluge za izradu idejnog rješenja Integrirajuće programske platforme (IPP) Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora (IPP)*. U svojstvu sudionika i krajnjeg korisnika, nastavljeno je suradnja na provedbi projekta kojeg je nositelj

MZOIP. Očekivani rezultat projekta bi trebao doprinijeti uspostavi Informacijskog sustava mora i u konačnici omogućiti bolje upravljanje praćenjem stanja Jadranskog mora.

- *GEF Priprema strateške procjene utjecaja na okoliš Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i smjernica za pripremu planova gospodarenja otpadom,*
- *IPA Adriatic BALMAS* - Sustav upravljanja balasnim vodama s ciljem zaštite Jadranskog mora,
- *IPA Adriatic DeFishGear* - Napuštena ribarska oprema - Sustav upravljanja u Jadranskoj regiji,
- ECRAN (environment and climate regional accession network).

6.7. Međunarodni projekti segmenta okoliš u pripremi

6.7.1. TF Improvement of EPR in Croatia and integration EPR into CEIS

Tijekom godine, u koordinaciji sa SAFU-om, dorađivan je projektni prijedlog za projekt *TF Improvement of EPR in Croatia and integration EPR into CEIS* čiji je početak provedbe planiran početkom 2016. godine, u kojem će Agencija imati status glavnog korisnika. Cilj ovog projekta, očekivanog trajanja od 18 mjeseci je nadogradnja Registra onečišćenja okoliša uz povećanje kvalitete i validacije prikupljenih podataka te izvješćivanje o istima uz povećanu harmonizaciju s drugim bazama podataka, povećanje kapaciteta Agencije, izrada Priručnika za emisije u zrak i softverskog alata na kvalitetniju validaciju podataka te provedba niza radionica za nadležna tijela, industriju, inspekciju i ostale dionike. Krajem godine je potpisan je ugovor s Twinning partnerom projekta.

6.7.2. Chemical and hazardous substances monitoring improvement and integration of Seveso Database Croatian Environmental Information System (CEIS) as the unique Central SEVESO Information System

U sklopu istog financijskog instrumenta, Transition facility-a, pripremana je dokumentacija za prijavu projekta *Chemical and hazardous substances monitoring improvement and integration of Seveso Database Croatian Environmental Information System (CEIS) as the unique Central SEVESO Information System* čiji je početak provedbe planiran za 2017. godinu. Osnovni ciljevi ovog skupa aktivnosti su povećanje kvalitete i validacije prikupljenih podataka te nadogradnja baze *Registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari/Očevidnik prijavljenih velikih nesreća (RPOT/OPVN)*, veći stupanj integracije podataka ovih dvaju baza s GIS preglednikom, povećanje kapaciteta Agencije, izrada Priručnika za Seveso i softverskog alata na procjenu rizika te provedba niza radionica za nadležna tijela, industriju, inspeksijsku službu i ostale dionike.

6.7.3. Jačanje uloge Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u informiranju i podizanju svijesti javnosti u području zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti

Izrađen je projektni sažetak za projekt *Jačanje uloge Hrvatske agencije za okoliš i prirodu u informiranju i podizanju svijesti javnosti u području zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti* s ciljem podizanja razine obrazovanja i svijesti građana o različitim aspektima okoliša i prirode te preusmjeravanja cjeloživotnog učenja na stjecanje znanja, vještina i vrijednosti potrebnih za poboljšanje kvalitete života građana. Prijava je provedena putem Programa Transition facility – Institution Building Envelope, kroz MRRFEU i prihvaćena je od strane EK. Uslijed preseljenja bivše AZO, što je imalo za posljedicu gubitak prostora predviđenog za smještaj potencijalnog Informacijskog centra, izrađen je novi projektni sažetak koji sadržava i mobilnu komponentu Informacijskog centra te je isti dostavljen na ponovno odobrenje od strane EK.

6.8. Ugovoreni i odobreni međunarodni projekti segmenta prirode

Agencija je provodila ili u značajnoj mjeri surađivala u provedbi i pripremi 10 projekata, od kojih je ugovoreno ili odobreno njih 9. Svi ovi projekti potpora su obavljanju redovne djelatnosti, posebice u smislu ispunjavanja obveza RH kao članice EU i stranke svih relevantnih međunarodnih propisa zaštite prirode. Najintenzivnije aktivnosti obavljane su u okviru projekata: *Projekt integracije u EU Natura 2000 – NIP, IPA Adriatic CBC projekt NETCET* i projekt *Tehničke pomoći za pripremu projekata za očuvanje i upravljanje Natura 2000 mrežom*. Kroz ovaj projekt je pripremana projektna dokumentacija za prijavu tri projekta sufinancirana iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova 2014. – 2020., čija se provedba očekuje u 2017. godini. Također, u značajnoj mjeri se radilo na programiranju i pripremi dokumentacije za dodatna tri projekta sufinancirana iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova 2014. – 2020., čija provedba će započeti tijekom 2016. godine.

6.8.1. IPA-Adriatic projekt Mreža za zaštitu dupina, kitova i morskih kornjača u Jadranu (NETCET)

Dugoročna zaštita kitova i dupina te morskih kornjača jedan je od prioriteta zakonodavne zaštite u RH i jedna od ključnih tema prekogranične suradnje. Ovaj projekt, započet još 2012. godine ima za ciljeve povećanje znanja o spomenutim vrstama i razlozima njihove ugroženosti, uspostavljanje zajedničkog monitoringa, senzibiliziranje javnosti o ovoj problematici, jačanje kapaciteta za oporavak morskih kornjača te razvoj zajedničke strategije za očuvanje ovih vrsta u Jadranu. Vodeći partner je Grad Venecija, a ostali partneri su relevantne institucije i organizacije iz Italije, Hrvatske, Slovenije, Crne Gore i Albanije. Pored Agencije, hrvatski dionici projekta jesu Plavi svijet – Institut za istraživanje i zaštitu mora te Morski obrazovni centar u sklopu Akvarija u Puli. Dovršene su jadranske strategije očuvanja kitova i morskih kornjača te su zajedno s Državnim institutom za zaštitu prirode i istraživanje u Italiji (ISPRA) te ostalim sudjelujućim partnerima izrađeni nacrti nacionalnih planova upravljanja s akcijskim planom zaštite za morske kornjače i kitove. Završetak projekta odgođen je za siječanj 2016. godine.

6.8.2. IPA 2011 FFRAC - Jačanje kapaciteta svih nadležnih državnih tijela za Ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (OPZEM)

Projekt, započet u svibnju 2015. godine, osmišljen je kao podrška provedbi aktivnosti jačanja administrativnih kapaciteta na državnoj i županijskoj razini od strane MZOIP-a - Uprave za zaštitu prirode, Agencije i upravnih tijela županija nadležnih za poslove zaštite prirode u provedbi postupka Ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Održani su konzultativni sastanci u pojedinim županijama, provedena je analiza podataka za izradu priručnika, smjernica i programa obuke te napravljena analiza dokumenata, studije glavne ocjene, mišljenja Agencije i rješenja Ministarstva i županija. Održane su regionalne radionice te *izobrazba na radnome mjestu* (engl. on-the-job training) svih nadležnih državnih tijela. Očekivani završetak projekta je u veljači 2016. godine.

6.8.3. Operativni program okoliš, Prioritet 3 - Tehnička pomoć za pripremu projekata za očuvanje i upravljanje Natura 2000 mrežom

Glavni cilj projekta je doprinijeti postizanju općeg cilja Operativnog programa „Zaštita okoliša“ u okviru priprema za novo programsko razdoblje 2014.-2020., pružajući osnovu za daljnje efikasno korištenje EU fondova. Projektom *Tehnička pomoć za pripremu projekata za očuvanje i upravljanje Natura 2000 mrežom* pružit će se tehnička pomoć u pripremi dokumentacije koja će se u razdoblju 2014.-2020. godina koristiti u daljnjoj prijavi za financiranje tri EU projekta kako je i navedeno u *Operativnom programu konkurentnost i kohezija 2014.-2020.* i to za projekte: *Uspostava i provedba monitoringa u skladu s obvezama iz Direktive o pticama i Direktive o staništima, Izrada okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 i Kartiranje morskih staništa na području Jadranskog mora u nadležnosti Republike Hrvatske*. U izvještajnom razdoblju dovršen je još jedan postupak javne nabave te su sklopljeni ugovori s konzultantima koji će izrađivati prijavnu dokumentaciju. Održani su početni sastanci s dionicima, te su konzultanti započeli s analizama stanja i potreba u relevantnim područjima. Očekivani završetak projekta je u prosincu 2016. godine.

6.8.4. Projekt integracije u EU Natura 2000 (NIP)

Glavni cilj NIP projekta - je pružiti pomoć nacionalnim parkovima, parkovima prirode i županijskim javnim ustanovama za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima pri integraciji ciljeva europske ekološke mreže Natura 2000 u njihove investicijske programe. Projekt koji traje od 2011. do kraja 2016. godine, se financira iz zajma Svjetske banke, a nositelj je MZOIP.

U okviru komponente „Priprema poljoprivredno-okolišnih mjera za očuvanje bioraznolikosti“, izrađeni su „Prijedlog poljoprivredno-okolišnih mjera za zaštitu prirode“, „Izračun poljoprivredno-okolišnih plaćanja za mjere zaštite prirode“ te „Administrativni model za poljoprivredno-okolišne mjere za zaštitu prirode“, čije je dijelove Ministarstvo poljoprivrede ugradilo u Program ruralnog razvoja 2014.-2020. godine. Osim toga, tijekom cijele godine nastavljen je rad na pripremi relevantnih mišljenja i prijedloga potrebnih za ugradnju mjera za zaštitu prirode u Program, kao i sudjelovanje u radnim skupinama za izradu Pravilnika za provedbu mjera. Održan je i seminar vezan uz prijenos znanja o primjeni nadzora nad zahtjevima višestruke sukladnosti i poljoprivredno-okolišnih mjera te provedba 7 stručnih radionica za krajnje korisnike.

6.8.5. UNDP / GEF projekt PARKS - Jačanje institucionalne i financijske održivosti nacionalnog sustava zaštićenih područja

Opći cilj projekta je poboljšanje sadašnjeg institucionalnog okvira za upravljanje nacionalnim zaštićenim područjima u cilju rješavanja ključnih sustavnih i institucionalnih slabosti (slaba koordinacija, ograničene performanse odgovornosti, umnožavanja troškova i nepravedna raspodjela sredstava). U okviru ove komponente razvit će se nacionalni okvir planiranja za zaštićena područja, ojačat će se kapaciteti za učinkovito upravljanje financijama, za poboljšanje i diverzifikaciju prihoda te solidarno financiranje parkova. Predviđa se i osnivanje Zajedničkog uslužnog centra za podršku parkovima te će biti procijenjena dugoročna učinkovitost sustava i mogućnost osnivanja centralizirane Nacionalne parkovne agencije. Druga komponenta projekta je usmjerena na poboljšanje financijske održivosti nacionalnih zaštićenih područja. Projekt provodi Program Ujedinjenih naroda za razvoj (skraćeno: UNDP), dok je glavni partner MZOIP, a Agencija i JU nacionalnih parkova i parkova prirode su korisnici projekta. Sudjelovalo se na radnim sastancima Stručne radne skupine za komponentu 1.1. Strateško planiranje te na dijelu edukacijskih treninga i radionica projekta.

6.8.6. BfN/ProPark projekt Planovi jačanja kapaciteta za učinkovito upravljanje zaštićenim područjima u istočnoj Europi

Cilj je projekta podržati i koordinirati razvoj nacionalnih i regionalnih programa jačanja kapaciteta upravljača zaštićenim područjima i provedbu CBD PoWPA (Programme of Work on Protected Areas) u Istočnoj Europi. Projekt provodi ProPark fondacija iz Rumunjske, a sudjeluju partneri iz 24 zemlje istočne Europe. Partner projekta u Hrvatskoj je Agencija. Tijekom 2015. godine kroz projekt je, uz pomoć radne skupine sastavljene od predstavnika Agencije, MZOIP-a i JU, nastavljen razvoj *Plana jačanja kapaciteta za učinkovito upravljanje zaštićenim područjima* te su 4 osobe iz sustava zaštite prirode RH kroz treninge trenera osposobljene za provođenje nacionalne edukacije za prioritetne teme. Projekt završava u prvom kvartalu 2016. godine.

6.8.7. WWF SEA-Med project - Sustainable Economic Activities in Mediterranean Marine Protected Areas

Svojevrsni nastavak MedPAN South projekta, pripremio je WWF Mediteranski program u suradnji s dosadašnjim partnerima. Za Hrvatsku to su organizacija civilnoga društva (u daljnjem tekstu: OCD) Sunce, MZOIP, Agencije i morski nacionalni parkovi i parkovi prirode. Kao i prethodni MedPAN South

projekt, i ovaj se sastoji od regionalnog programa (jugoistočno Sredozemlje) te nacionalnih pilot projekata. Cilj projekta je uspostava suradnje, mobiliziranje i dizanje kapaciteta organizacija OCD-a i JU koje upravljaju morskim zaštićenim područjima, lokalnih zajednica te privatnog i javnog sektora radi uspostave održivog modela upravljanja turističkim aktivnostima u ključnim morskim i obalnim područjima Sredozemlja. Provedba projekta započela je u 2014. godini, a u 2015. godini su nastavljene aktivnosti na regionalnom i nacionalnom nivou, na zaštićenim područjima i u provedbi pilot projekta u RH. Osnovana su suradnička vijeća i završeni nacrti planova održivog turizma za PP Lastovsko otočje i PP Telašćica. Dodatno, organizirane su i edukacijske radionice na nacionalnoj i regionalnoj razini.

6.8.8. Prema ojačanom planiranju očuvanja u Jugoistočnoj Europi - IUCN Conservation planning - Toward Strengthened Conservation Planning in South-Eastern Europe

Opći cilj projekta je jačanje provedbe standarda u očuvanju prirode u Jugoistočnoj Europi kroz stvaranje regionalne platforme za zaštitu prirode i definiranje i implementaciju nacionalnih i regionalnih prioriteta u očuvanju prirode. Projekt obuhvaća Sloveniju, Hrvatsku, Srbiju, Bosnu i Hercegovinu, Grnu Goru, Makedoniju i Albaniju, provodi ga IUCN¹⁶-ov ured (Međunarodni savez za očuvanje prirode) za Jugoistočnu Europu, a financira MAVA fondacija. Partneri projekta u Hrvatskoj su MZOIP i Agencija. U 2015. godini su nastavljene projektne aktivnosti.

6.8.9. Invasive alien species networking for information exchange and capacity building – ESENIAS TOOLS

Opći cilj ovog jednogodišnjeg projekta je razvoj mreže dionika i sustava za razmjenu podataka o invazivnim stranim vrstama u okviru ESENIAS¹⁷ mreže kao potpore za upravljanje i kontrolu širenja stranih vrsta u jugoistočnoj Europi s naglaskom na Bugarsku te povećana zaštita autohtonih ekosustava protiv invazivnih stranih vrsta kroz jačanje kapaciteta nadležnih institucija. Projekt započet u listopadu 2015. godine se provodi u suradnji s Bugarskom, a financira ga Kraljevina Norveška. U dosadašnjem razdoblju organizirani su stručni sastanci, uključujući sastanak u Zagrebu te je proveden terenski rad u Karlovačkoj županiji.

6.9. Međunarodni projekti segmenta prirode u pripremi

Agencija je u 2015. godini u značajnoj mjeri surađivala u pripremi projekata koji će se sufinancirati iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova u razdoblju 2014. – 2020., temeljem Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Intenzivno su se pripremala dva od ukupno šest projekata koji će se sufinancirati u navedenom razdoblju.

6.9.1. Operativni program *Konkurentnost i kohezija* (OP KK), Prioritet 6iii

U okviru ovog Operativnog programa u 2016. godini provodit će se dva projekta: *Projekt uspostave nacionalnog sustava za praćenje i informacijskog sustava za invazivne strane vrste (IAS)* i *Shema izrade planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima)*.

Cilj IAS projekta je povećati znanje o invazivnim stranim vrstama, kako bi se stvorili preduvjeti za smanjenje njihovog negativnog utjecaja na bioraznolikost, kroz kartiranje i identifikaciju invazivnih stranih vrsta i njihovih putova, te uspostavu nacionalnog sustava praćenja i informiranja o invazivnim stranim vrstama. Kroz projekt će se uspostaviti nacionalni sustav za praćenje i informiranje o invazivnim stranim vrstama. Početak prijave projekta se očekuje u drugom kvartalu 2016., a početak provedbe u trećem kvartalu 2016. godine.

Cilj projekta *Shema izrade planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima)* je izraditi i usvojiti planove upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima) u svrhu

¹⁶eng. IUCN, International Union for Conservation of Nature

¹⁷eng. East and South European Network for Invasive Alien Species

postizanja ili održavanja njihovog povoljnog stanja očuvanosti. Početak prijave projekta očekuje se u drugom kvartalu 2016., a početak provedbe u trećem kvartalu 2016. godine.

6.10. Članstvo u stručnim tijelima, povjerenstvima, radnim skupinama i međunarodnim organizacijama

Radnici segmenta prirode bili su članovi ukupno 48 međunarodnih i nacionalnih povjerenstava, radnih skupina i ostalih tijela, od čega njih 20 u okviru međunarodnih ugovora čija je stranka RH te tijela EK, 24 nacionalnih povjerenstava i radnih tijela te 4 u okviru ostalih međunarodnih organizacija. Obzirom na članstvo u EU i obveze koje iz toga proizlaze, u 2015. godini se **utrostručio broj tijela EK u čijem radu sudjeluju radnici segmenta prirode**. Za očekivati je da će se trend intenziviranja rada u stručnim tijelima EK nastaviti i u budućnosti.

Tablica 12. Članstvo u stručnim skupinama i ostalim tijelima u okviru međunarodnih ugovora čija je stranka RH

Međunarodni ugovor (konvencija, sporazum)	Funkcija i imenovani radnik
Sporazum o zaštiti kitova <i>Cetacea</i> u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom Atlantskom području (ACCOBAMS ¹⁸) (u okviru Bonnske konvencije)	Nacionalni <i>focal point</i> - Ana Štrbenac - potpredsjednica Upravnog odbora za razdoblje 2014. - 2016.
Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska ¹⁹ konvencija)	Članica Stručne skupine za biljke – Vida Posavec Vukelić
	Član Stručne skupine za beskralješnjake – Luka Katušić
	Članica Stručne skupine za ekološke mreže i zaštićena područja - Ramona Topić/Ivana Plavac
	Član Stručne skupine za otočnu biološku raznolikost - Igor Boršić
	Članica Stručne skupine za zaštitu ptica – Vlatka Dumbović Mazal
Konvencija o biološkoj raznolikosti (CBD)	Nacionalni <i>focal point</i> za CHM (Mehanizam razmjene podataka pri Konvenciji o biološkoj raznolikosti) – Ramona Topić
	Nacionalni <i>focal points</i> za Globalnu strategiju za očuvanje biljaka – Vida Posavec Vukelić, Igor Boršić
	Nacionalni <i>focal points</i> za GTI (Globalna taksonomska inicijativa Konvencije o biološkoj raznolikosti) – Aljoša Duplić, Anamarija Partl
Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES)	Nacionalni znanstveni predstavnici – Vida Posavec Vukelić, Maja Pavlinić
Sporazum o zaštiti šišmiša u Europi u okviru Bonnske konvencije (EUROBATS)	Nacionalni znanstveni <i>focal point</i> i članica Savjetodavnog vijeća – Daniela Hamidović
Međunarodna konvencija za regulaciju kitolova (IWC)	Predstavnica RH u Znanstvenom odboru – Ana Štrbenac

¹⁸ Prenesena u hrvatski zakonodavni okvir putem Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja, „Narodne novine“, broj 6/00

¹⁹ Prenesena u hrvatski zakonodavni okvir putem Zakona o potvrđivanju Konvencije o zaštiti evropskih divljih vrsta i prirodnih staništa, „Narodne novine“, broj 6/00

Protokol o posebno zaštićenim područjima Sredozemnog mora i bioraznolikosti - SPA/BD (u okviru Barcelonske konvencije)	Kontakt osoba (National Correspondence) za reviziju i Strateški plan u okviru Protokola – Petra Rodić
--	---

Tablica 13. Članstvo u tijelima EK

Naziv stručnih skupina i ostalih tijela	Funkcija i imenovani radnik Agencije
Radna skupina za kartiranje i procjenu usluga ekosustava (MAES)	Predstavnik RH (uz MZOIP) - Aljoša Duplić
Stručna skupina za izradu Akcijskog plana za zaštitu šišmiša u Europi	Predstavnica RH - Daniela Hamidović
Stručna skupina za ekološku mrežu Natura 2000 na moru	Članica radne skupine– Katja Jelić
Stručna skupina za izvješćivanje prema Direktivi o staništima i Direktivi o pticama	Članica radne skupine – Vlatka Dumbović Mazal
Stručna skupina za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000	Članica radne skupina – Ivana Plavac
Stručna skupina za znanstvenu reviziju (Scientific Review Group – SRG) EK za provedbu CITES konvencije u Europskoj uniji	Članica radne skupine – Vida Posavec Vukelić
Znanstveni forum za Uredba (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta	Zamjenik predstavnika RH – Igor Boršić

Tablica 14. Članstvo u ostalim međunarodnim tijelima

Naziv povjerenstva, odbora i ostalih tijela	Predstavnici
European South-East Network for Invasive Alien Species (ESENAS)	Nacionalni <i>focal point</i> - Aljoša Duplić
Svjetska komisija za zaštićena područja Međunarodne unije za očuvanje prirode (World Commission on Protected Areas) IUCN-a	Irina Zupan
Radna grupa Strategije EU za dunavsku regiju RH za prioritarno područje 6 „Očuvanje bioraznolikosti, krajobraza te kvalitete zraka i tla“	Davorin Marković, Aljoša Duplić, Vesna Vukadin, Neven Trenc, Biljana Barić, Vlatka Dumbović Mazal
Izrada Integriranog monitoring programa u okviru UNEP/MAP-ovog Ekosustavnog pristupa na Mediteranu – osnivanje neformalne „on-line“ radne grupe za bioraznolikost	Ana Maričević

Tablica 15. Članstvo u nacionalnim povjerenstvima, odborima i ostalim tijelima

Naziv povjerenstva, odbora i ostalih tijela	Predstavnici
Dunavski forum Agencije za vodne putove	Neven Trenc
Interventni tim za vuka i risa MZOIP-a	Jasna Jeremić
Ispitno povjerenstvo za polaganje stručnog ispita za glavnog nadzornika	Irina Zupan
Međuresorna radna skupina za izradu Nacionalnog zakonodavnog i strateškog okvira za invazivne vrste temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode	Biljana Barić, Igor Boršić, Aljoša Duplić
Međuresorna radna skupina za organizaciju i provedbu praćenja stanja vuka u RH (MZOIP i Ministarstvo poljoprivrede)	Jasna Jeremić
Nacionalni odbor za provedbu Uredbe o uspostavi okvira za djelovanje Republike Hrvatske u zaštiti morskog okoliša („Narodne novine“, broj 136/11) i izradu i provedbu Morske strategije	Katja Jelić

Nacionalni odbor za UNESCO program "Čovjek i biosfera"	Irina Zupan
Nacionalno povjerenstvo za izradu plana gospodarenja smeđim medvjedom u RH, Ministarstvo poljoprivrede	Jasna Jeremić
Odbor za uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš Vijeća za GMO	Vida Posavec Vukelić
Povjerenstvo za biljne genetske resurse Ministarstva poljoprivrede	Ivana Ilijaš
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o oporavilištima za divlje životinje	Jasna Jeremić
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o postupku sprječavanja i nadoknade štete od životinja strogo zaštićenih divljih svojti	Jasna Jeremić
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o provedbi mjere M04 „Ulaganja u fizičku imovinu“, Podmjere 4.4. „Potpora za neproduktivna ulaganja povezana s ostvarenjem ciljeva poljoprivrede, okoliša i klimatskih promjena“, Operacije 4.4.1. „Neproizvodna ulaganja vezana uz očuvanje okoliša“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.	Igor Boršić
Povjerenstvo za izradu nacrtu prijedloga Pravilnika o mjerama upravljanja i zaštite zavičajnih divljih vrsta i uvjetima njihova korištenja	Igor Boršić
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o provedbi mjere M04 „Ulaganja u fizičku imovinu“, podmjere 4.4. „Potpora za neproduktivna ulaganja povezana s ostvarenjem ciljeva poljoprivrede, okoliša i klimatskih promjena“, operacije 4.4.1. „Neproizvodna ulaganja vezana uz očuvanje okoliša“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.	Ivana Ilijaš
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o provedbi Mjere 10 – „Poljoprivreda, okoliš i klimatski uvjeti“, Mjere 11 – „Ekološki uzgoj“ i Mjere 13 – „Plaćanja područjima s prirodnim i ostalim posebnim ograničenjima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.	Ivana Ilijaš
Povjerenstvo za izradu nacrtu prijedloga Pravilnika o mjerama upravljanja I zaštite zavičajnih divljih vrsta I uvjetima njihova korištenja	Katja Jelić
Povjerenstvo za praćenje populacija velikih zvijeri u Republici Hrvatskoj MZOIP-a	Ana Štrbenac, Jasna Jeremić
Povjerenstvo za provedbu Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES)	Vida Posavec Vukelić, Maja Pavlinić
Povjerenstvo za transpoziciju Okvirne direktive o morskoj strategiji u nacionalno zakonodavstvo MZOIP-a	Katja Jelić
Radna skupina za izradu okvira obavljanja i regulacije morskog ribolova u zaštićenim područjima	Aljoša Duplić, Irina Zupan
Radna grupa MZOIP-a za Poljoprivredno-okolišne mjere u sklopu Projekta integracije u EU Natura 2000 (NIP-Agri)	Ramona Topić, Jasminka Radović, Ivana Ilijaš
Tehnička skupina Povjerenstva za politiku i mjere za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama	Davorin Marković
Vijeće za genetski modificirane organizme	Aljoša Duplić

Radnici Agencije su također članovi međunarodnog Društva za konzervacijsku biologiju te brojnih hrvatskih stručnih udruga kao primjerice Hrvatsko biološko društvo, Hrvatsko ekološko društvo, Hrvatsko biospeleološko društvo, Hrvatsko geološko društvo i dr.

7. Suradnja na nacionalnoj razini

7.1. Suradnja s ministarstvima, javnim ustanovama, znanstvenim i stručnim institucijama

U suradnji s tijelima državne uprave i institucijama provodio se niz aktivnosti usmjerenih uspostavi i razvoju informacijskih sustava pojedinih područja, suradnji u izradi podzakonskih akata i strateško-planskih dokumenata iz zaštite okoliša. Kao dio sustava za razmjenu informacija, u dogovoru sa srodnim institucijama je organizirana međusobna razmjena i dostava podataka, informacija i izvješća sukladno okolišnim direktivama preuzetim u hrvatski zakonodavni okvir.

Najveći dio suradnje među institucijama se odnosio na izradu podzakonskih akata ili sudjelovanje u njenom donošenju. Radi obveza koje je propisao Zakon o održivom gospodarenju otpadu („Narodne novine“, broj 94/13) djelovanjem u radnim grupama radilo se na izradi podzakonskih akata i to *Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest te Pravilnika o tekstilnom otpadu*. Dani su komentari i prijedlozi na *izmjene i dopune Pravilnika o gospodarenju otpadom* („Narodne novine“ br. 23/14, 51/14, 121/15, 132/15), kao i na *Nacrt Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima* („Narodne novine“, broj 125/15) i na *Nacrt novog Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada* („Narodne novine“, broj 114/15).

Unutar tematskog područja sektorskih pritisaka, nakon suradnje na izradi niza pravilnika u proteklom razdoblju, nastavljeno je s izradom Nacrta Uredbe o štetama u okolišu.

Agencija je aktivno sudjelovala u izradi *Programa za EMAS* te je dala komentare na *Strategiju niskouglijnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine, s pogledom na 2050. godinu*. U segmentu gospodarenja otpadom pripremljeni su podaci i podloge te izrađeni komentari na *Nacrt Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2015. – 2021. godine*.

Stručnjaci Agencije su bili aktivno angažirani u radu radne skupine za Kružno gospodarstvo, radne skupine za EMAS te međunarodne Radne grupe za praćenje stanja zraka na području Slavonskog Broda (RH) i Broda (Bosna i Hercegovina) radi rješavanja problema onečišćenja zraka na području grada Slavonskog Broda, u čemu su imali zadatak osigurati raspoloživost podataka o koncentracijama onečišćujućih tvari u zraku.

Kroz sve svoje aktivnosti Agencija je surađivala s različitim tijelima državne uprave, stručnim i znanstvenim institucijama, javnim ustanovama za upravljanje različitim kategorijama zaštićenih područja, Hrvatskim vodama, Hrvatskim šumama, stručnim organizacijama i organizacijama civilnog društva.

U smislu edukacije, nastavljena je suradnja s Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Veterinarskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu te započela i suradnja s Prirodoslovno-matematičkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu. Tako su radnici Agencije u okviru odgovarajućih izbornih kolegija kao gostujući predavači održali predavanja o temama vezanim uz zaštitu prirode, uključujući zaštitu i upravljanje područjima i vrstama, ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i problematiku očuvanja georaznolikosti.

7.2. Suradnja s referentnim centrima

Referentni centri su prema Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 78/15), određeni kao suradničke institucije Agencije u svrhu praćenja stanja okoliša, za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša i izvješćivanja, te radi razmjene podataka i informacija u sklopu EIONET-a. Za određivanje referentnih centara Agencije, istim zakonom je predviđena potreba izrade pravilnika kojom bi se regulirali uvjeti pod kojim neka institucija može postati referentni centar.

U suradnji s jedinim proglašenim referentnim centrom – Referentnim centrom za more - Institutom za oceanografiju iz Splita, u sklopu provedbe Programa rada referentnog centra More za 2015. godinu, izrađena su planirana izvješća za potrebe izvješćivanja prema EK te su pripremljeni skupovi podataka za godišnje izvješćivanje prema EEA. Izvješća izrađena u obliku predefiniranih izvještajnih obrazaca su dostavljena EK putem Reportneta EEA.

Sukladno Sporazumu s Državnim zavodom za statistiku kojim se Agencija obvezala na izradu statistika otpada, izradu statističkih izvješća za nacionalne i međunarodne potrebe, te aktivnoj razmjeni informacija s Državnim zavodom za statistiku i Eurostatom, Agencija izrađuje dio poslova koji bi po opsegu poslova pripadali Referentnom centru za otpad.

Stručne službe Agencije prikupljaju, obrađuju i pregledavaju podatke potrebne za izvješćivanje prema EEA i radile su na prikupljanju drugih zahtijevanih informacija.

8. Financijsko poslovanje

Iz razloga što u trenutku donošenja Izmjena i dopuna državnog proračuna RH za 2015. godinu („Narodne novine“, broj 103A/15) i donošenja Odluke o privremenom financiranju poslova, funkcija i programa državnih tijela i drugih proračunskih korisnika državnog proračuna RH u prvom tromjesečju 2016. godine („Narodne novine“, broj 109/15), Agencije nije bila otvorena kao nova glava razdjela MZOIP-a, te da podaci koji se odnose samo na Agenciju nisu dostupni u godišnjem izvješću o izvršenju Državnog proračuna, niti u završnim financijskim izvješćima, niže iskazujemo podatke financijskog poslovanja za glave - AZO i DZZP u razdjelu MZOIP jer su sredstva u promatranom periodu bila trošena isključivo s glava navedenih prednika Agencije.

U promatranom razdoblju, AZO i DZZP poslovali su preko računa Državnog proračuna - Državne riznice, kunskog računa otvorenog kod Hrvatske poštanske banke d.d. te deviznog računa otvorenog kod Privredne banke Zagreb d.d. - DZZP.

Tablica 17. Konačni plan i realizacija sredstava AZO-a za 2015. godinu

Izvori sredstava	PLAN (kn)	RELIZACIJA (kn)	IZVRŠENJE (%)
A/ Proračunska sredstva (Izvor 11)	16.003.050	15.146.742,69	94,65
B/ Vlastiti prihodi (Izvor 31)	0,00	0,00	0,00
C/ Prihodi za posebne namjene (Izvor 43)	0,00	87.243,95	0,00
D/ Sredstva pomoći (Izvori: 51 i 52)	9.901.564,00	9.283.974,51	93,76
E/ Sredstva učešća za pomoći – „12“	350.000	231.451,46	66,13
SVEUKUPNO A+B+C+D+E	26.254.614,00	24.749.412,61	94,27

Ukupna planirana AZO-a sredstva u 2015. godini iznosila su 26.254.614,00 kn, a realizacija je iznosila 24.749.412,61 kn, što je rezultiralo ukupnim izvršenjem od 94,27%.

Tablica 18. Konačni plan i realizacija sredstava DZZP-a za 2015. godinu

Izvori sredstava	PLAN (kn)	RELIZACIJA (kn)	IZVRŠENJE (%)
A/ Proračunska sredstva (Izvor 11)	9.810.667,00	8.377.495,93	85,39
B/ Vlastiti prihodi (Izvor 31)	30.000,00	170.770,69	569,24
C/ Prihodi za posebne namjene (Izvor 43)	0,00	10.202,78	0,00
D/ Sredstva pomoći (Izvori: 51,52,559,562)	1.746.391,00	1.891.219,77	108,29
E/ Sredstva učešća za pomoći – „12“	167.686,00	41.565,67	24,79
SVEUKUPNO A+B+C+D+E	11.754.744,00	10.491.254,84	89,25

Ukupna planirana DZZP-a sredstva u 2015. godini su iznosila 11.754.744,00 kn, a realizacija je iznosila 10.491.254,84 kn, što je rezultiralo ukupnim izvršenjem od 89,25%.

Iz prikazanih tablica *Konačni plan i realizacija sredstava AZO-a za 2015. godinu* i *Konačni plan i realizacija sredstava DZZP-a za 2015. godinu*, proizlazi ukupan plan AZO-a i DZZP-a za 2015. u iznosu od 38.009.358,00 kn te ukupna realizacija od 35.240.667,45 kn, što rezultira ukupnim izvršenjem od 92,72%.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu

razdoblje 16. rujna – 31. prosinca 2015. godine

U promatranom razdoblju, od početka rada, dana 16.09.2015. godine, Agencija je poslovala preko računa Državnog proračuna, Državne riznice, kuskog računa HPB te deviznog računa kod PBZ.

Zbog spajanja dvije javne ustanove, AZO i DZZP, u jednu, Agencija nije imala sredstva odobrena kroz Državni proračun za 2015. – 2017. objavljen u Narodnim novinama, odnosno Agencija nije bila formirana kao nova glava razdjela MZOIP-a već je Upravno vijeće Agencije na svojoj 7. sjednici donijelo Odluku o prihvaćanju financijskog plana Agencije za razdoblje od 16.09. do 31.12.2015. godine, broj dokumenta: 19-15/UV od 16.11.2015. godine. Financijski plan Agencije je kreiran na osnovu spajanja preostalih sredstava već usvojenih financijskih planova AZO i DZZP („Narodne novine“ br. 148/14 i 103A/15) - (rebalans Proračuna).

Podaci koji se odnose samo na Agenciju nisu dostupni u godišnjem izvješću o izvršenju Državnog proračuna već se prikazuju kroz izvršenje Državnog proračuna za glave AZO-a i DZZP-a, a sve poslovne promjene evidentirane su u Glavnoj knjizi Agencije u razdoblju od 16. rujna 2015. godine do 31. prosinca 2015. godine.

Zaključak

Agencija je osnovana dana 16. rujna 2015. godine. Njeni pravni predneci su Agencija za zaštitu okoliša i Državni zavod za zaštitu prirode. Dužnost ravnatelja do kraja 2015. godine obavljala je privremena ravnateljica Milica Bjelić. Usporedo s osnivanjem Agencije odvijale su se aktivnosti za fizičko preseljenje radnika bivše Agencije za zaštitu okoliša te pripadajuće cjelokupne poslovne infrastrukture bivše AZO. U prosincu 2015. godine, uz već prije preseljene radnike bivšeg DZZP-a na lokaciju Radnička cesta 80/7, preseljeni su svi radnici Agencije.

Razvoj ISZO-a te Unapređenje praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša odvijao se prema Programu „*Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*“. Ukupno je do kraja 2015. godine pokrenuto i ugovoreno 14 projekata ukupne vrijednosti 8.097.200,79 kuna, od kojih je potpuno i/ili fazno realizirano 6 projekata ukupne vrijednosti 3.303.041,95 kn. Sve planirane aktivnosti Programa izvještajnog razdoblja su provedene. Fokus aktivnosti razvoja informacijskog sustava zaštite okoliša bio je daljnji razvoj sustava razmjene podataka s dionicima sustava te razvoj odgovarajuće infrastrukture cijelog ISZO-a u cilju što informativnije i matrično organizirane povezanosti informacijskih sustava, sustava i baza podataka.

I dalje je u tijeku implementacija unaprjeđenja središnjeg dijela ISZO-a kroz unaprjeđenja i nadogradnju Registra matičnih podataka i Centralnog pristupa obveznika, koji čine zajedničku podatkovnu osnovu sustava, što će vanjskim korisnicima odnosno obveznicima, olakšati korištenje pojedinačnih elektroničkih baza podataka. Značajan iskorak je postignut izgradnjom više webGIS preglednika, čijim je puštanjem u rad omogućena vizualizacija podataka unutar pojedinih baza što je provedeno tijekom projekta *Izgradnja ENVI portala*. Osnovne smjernice za izvođenje većine projektnih aktivnosti zadane su INSPIRE direktivom, preuzetom Zakonom o nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka („Narodne novine“, broj 56/13) koja je usmjerena izgradnji Europske infrastrukture prostornih podataka za primjenu u zaštiti okoliša. Provedenim projektima je Agencija i u segmentu okoliša i u segmentu prirode, osigurala je najveći broj podataka i podatkovnih servisa u RH. Provedene su daljnje nadogradnje ISZO-a posebice u dijelu *Informacijskog sustava zaštite zraka, Informacijskog sustava zaštite prirode, Informacijskog sustava gospodarenja otpadom, Informacijskog sustava industrije i energetike, Informacijskog sustava more* te *Informacijskog sustava općih tema zaštite okoliša* potaknute zakonskim promjenama i potrebom boljeg povezivanja sa sustavima suradničkih institucija.

Agencija je izradila 15 nacionalnih izvješća o stanju okoliša, čime su ispunjene sve propisane obveze. Primarni cilj ovih izvješća je pružanje potrebnih podataka i informacija donositeljima odluka, ali i drugim dionicima – stručnim i znanstvenim institucijama te široj javnosti sa stanjem u pojedinom tematskom području, čime izvješće predstavlja i temelj za donošenje odluka i politika u zaštiti okoliša. Pojedini dijelovi izvješća su objavljeni korištenjem infografika – vizualnim prezentacijama koje na sažet način pokazuju veliku količinu vizualiziranih informacija.

Količina i broj izvješća, posebno u izvješćivanju prema EK stalno raste, obzirom na sve veći broj izvještajnih obveza u području otpada, kvalitete zraka, klimatskih promjena i mora. Uslijed rastućeg broja zakonskih promjena povećan je angažman radnika na izradi novih i dopuni postojećih podzakonskih akata. Izrađeno je i dostavljeno u tijela EK i međunarodne organizacije 27 skupova podataka/izvješća, sukladno preuzetim obvezama. U pojedinim slučajevima, iako su pojedini skupovi podataka/izvješća izrađeni, nisu dostavljeni iz razloga što je nadležno tijelo provodilo reviziju izvještajne obveze ili nije označilo izvještajnu obvezu kao obveznu.

Uspješnost u dostavi osnovnih skupova podataka, koja se direktno učitavaju u aplikacije EEA, za razdoblje 2014/2015 iznosi 88%, što predstavlja visok uspjeh u dostavi skupova podataka za Agenciju, odnosno RH.

Kao i prethodnih godina, aktivnosti su u najvećoj mjeri bile usmjerene na provedbu obveza iz odgovarajućih direktiva EU, uključujući pripreme za buduće izvješćivanje o stanju očuvanosti vrsta i staništa. Intenzivno su se provodili inventarizacija i praćenje (monitoring), s naglaskom na vrste i stanišne tipove s dodatka Direktive o pticama i Direktive o staništima.

Nastavljen je rad na uspostavi nacionalnog sustava praćenja (monitoring) kroz izradu standardiziranih programa za praćenje novih vrsta. Do kraja 2015. godine izrađeni su monitoring programi za još 3 vrste i stanišna tipa od važnosti za EU, koji su prisutni u Hrvatskoj te se uz pomoć brojnih stručnjaka i stručnih organizacija provodio monitoring za preko 100 vrsta i staništa. Kroz Projekt integracije u EU Natura 2000 – NIP nastavljeno je najveće sustavno terensko prikupljanje podataka u povijesti za prioritetne taksonomske skupine na području RH te izrada nove detaljne karte kopnenih, nešumskih staništa RH.

Svi prikupljeni podaci, kao i podaci od prethodnih godina pripremani su za unos u baze podataka ISZP-a. Radilo se i na održavanju Bioportala i razvoju internog portala sektora zaštite prirode, čiji je cilj bolja razmjena podataka i komunikacija u sektoru zaštite prirode. No, održavanje i daljnji razvoj internog portala je upitan, obzirom na nedostatak kapaciteta u Odsjeku za informatiku. Izrađivan je *Speleološko katastar Republike Hrvatske*. Agencija je jedna od prvih institucija koja je zadovoljila zahtjeve INSPIRE direktive vezane uz objavu i ažuriranje određenih tematskih prostornih podataka. Nastavljeno je funkcioniranje Sustava za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska uginulih ili ozlijeđenih strogo zaštićenih morskih životinja. Pokrenuta je revizija Crvenog popisa sisavaca.

Nastavljena je izrada planova upravljanja s akcijskim planom zaštite za 5 vrsta, a kroz projekt IPA Adriatic CBC projekt NETCET - Mreža za zaštitu kitova i morskih kornjača u Jadranu (*Network for the Conservation of Cetaceans and Sea Turtles in the Adriatic*) izrađeni su nacrti planova upravljanja s akcijskim planom zaštite za morske kornjače i kitove.

Dovršena je stručna podloga za Uredbu o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 105/15). Nastavljena je izrada zonacije prema rasprostranjenosti ciljnih vrsta i staništa područja ekološke mreže (priprema za izradu stručne podloge za Zakonom po zaštiti prirode predviđen Pravilnik s ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama očuvanja za *Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove ekološke mreže*).

Provedene su aktivnosti na standardizaciji planiranja i izvještavanja u upravljanju zaštićenim područjima. Nastavljena je analiza Godišnjih programa zaštite održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja za pojedine nacionalne parkove, parkove prirode te područne i lokalne javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i izdana su odgovarajuća mišljenja. Održan je i niz radnih sastanaka vezanih uz izradu planova upravljanja za 6 zaštićenih područja. Radilo se na izradi stručnih podloga zaštite prirode za prostorni plan područja posebnih obilježja za NP Krka i NP Brijuni. Organiziran je i IX. redoviti godišnji Skup stručnih službi javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima u RH.

U okviru postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu izrađeno je oko 250 mišljenja u postupcima ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, 16 mišljenja u postupcima strateške procjene utjecaja, 82 stručnih podloga te mišljenja za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode za planove gospodarenja prirodnim dobrima i dokumente prostornog uređenja. Izdano je oko 20 stručnih mišljenja u postupku procjene rizika uvoza/stavljanja na tržište/uvođenja u prirodu i uzgoja stranih vrsta. Nastavljeno je s radom na crnoj i bijeloj listi kao osnovi za donošenje Pravilnika o uvozu i stavljanju na tržište RH primjeraka određenih stranih vrsta flore i faune. Dovršen je, u suradnji s MZOIP-om i prijedlog Zakona o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima. Izdano je više od 40 različitih stručnih mišljenja vezanih uz provođenje zabranjenih radnji nad strogo zaštićenim vrstama, uz korištenje vrsta te trgovinu vrstama, te je sudjelovano u izradi 6 propisa zakonodavnog okvira zaštite prirode. U okviru promidžbe i edukacije u zaštiti prirode ažurirane su web stranice. Nastavljena je i intenzivna međunarodna suradnja, u okviru koje Agencija predstavljala RH na sastancima različitih tijela međunarodnih konvencija i sporazuma čija je RH stranka. U 2015. godini se utrostručio broj tijela EK

segmenta prirode u čijem radu sudjeluju radnici Agencije. Nastavljeno je aktivno djelovanje u radu Europske mreže ravnatelja agencija za zaštitu prirode. U segmentu prirode surađivano je u provedbi i pripremi 10 projekata. Najintenzivnije aktivnosti obavljane su u okviru projekata: Projekt integracije u EU Natura 2000 – NIP, IPA Adriatic CBC projekt NETCET i projekt Tehničke pomoći za pripremu projekata za očuvanje i upravljanje Natura 2000 mrežom. Kroz ovaj projekt se priprema projektna dokumentacija za prijavu tri projekta sufinancirana iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova 2014. – 2020., a čija se provedba očekuje u 2017. godini. Također, u značajnoj mjeri se radilo na programiranju i pripremi dokumentacije za preostala tri projekta sufinancirana iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova 2014. – 2020., čija provedba će započeti tijekom 2016. godine.

Kako je i najavljeno, ulaskom u EU i donošenjem novog Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13) nastavio se trend povećanja obujma poslova, pri čemu je u nekim segmentima poslovanja došlo i do udvostručenja opsega aktivnosti. Značajno je povećan broj predmeta u postupku ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. Očekuje se i dalje povećanje obima posla, posebno zbog provedbe projekata koji će se financirati iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova. Naime, u narednim godinama provodit će se ili sudjelovati u provedbi projekata zaštite prirode u vrijednosti od oko 70 milijuna eura, što je višestruko povećanje u odnosu na dosadašnju situaciju.

Izvoješće o ostvarenju Programa rada za 2015. godinu pokazuje kako Agencija i dalje obavlja opsežan posao i daje značajan stručni doprinos sustavu zaštite prirode u RH. Planirane aktivnosti u 2015. godini su uspješno provedene, što je uz postojeća ljudska i financijska ograničenja bilo moguće prvenstveno zahvaljujući radnicima i njihovom entuzijazmu, dodatnom trudu i stručnom usavršavanju. No, podkapacitiranost i odljev kadrova predstavlja ozbiljan problem, posebno za provedbu EU projekata. Poslovanje, u usporedbi s proteklim razdobljima je bilo otežano na što je utjecao institucionalni preustroj odnosno osnivanje Agencije, nakon čega je došlo do odlaska radnika, od kojih su neki bili na ključnim pozicijama. U tu svrhu nužno je ojačati kapacitete - broj radnika – o čemu ovisi uspješna apsorpcija predviđenih sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova i provedbe propisanih poslova koje RH mora provesti sukladno obvezama koje ima kao članica EU. Najžurnija konkretna mjera je zapošljavanje zamjena za radnike koji su napustili bivši DZZP i bivši AZO odnosno Agenciju, prvenstveno onih u informatičkoj i drugim stručnim službama te računovodstvu.

POSLOVANJE U 2016. GODINI

9. Uvod

9.1. Osnovni podaci o Agenciji i zakonska osnova

Vlada Republike Hrvatske, na svojoj sjednici održanoj dana 24. lipnja 2015. godine, donijela je Uredbu o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15). Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu: Agencija) javna je ustanova osnovana na temelju članka 12. stavka 2. Zakona o ustanovama („Narodne novine“, br. 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08). Pravni prednici Agencije su Agencija za zaštitu okoliša i Državni zavod za zaštitu prirode. Agencija je upisana u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu i počela s radom dana 16. rujna 2015. godine.

9.2. Djelatnost i osnovni zadaci

Djelatnost Agencije je prikupljanje i objedinjavanje podataka i informacija o okolišu i prirodi radi osiguranja praćenja provedbe politika zaštite okoliša i prirode, održivog razvitka te obavljanje stručnih poslova u vezi sa zaštitom okoliša i prirode. Navedene djelatnosti obuhvaćaju poslove uspostave, razvoja, vođenja i koordiniranja informacijskog sustava okoliša i prirode u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: RH), poslove izrade i održavanja odgovarajućih baza podataka i sustava o okolišu i prirodi te osiguravanje uvjeta za pristup informacijama o okolišu i prirodi, poslove izrade izvješća o stanju okoliša i izvješća o stanju prirode, pripreme podataka za izradu dokumenata i izvješća u vezi sa zaštitom okoliša i održivim razvitkom, poslove izrade stručnih podloga za izradu, odnosno poslove suradnje na izradi dokumenata zaštite okoliša i održivog razvitka, poslove praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša te praćenja i izvješćivanja o utjecaju okoliša na zdravlje u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo. Agencija provodi poslove procjenjivanja ugroženosti sastavnica bioraznolikosti uključujući izradu crvenog popisa ugroženih divljih vrsta, poslove standardizacije metodologije i protokola, praćenja stanja očuvanosti bioraznolikosti i georaznolikosti i predlaganje mjera za njihovu zaštitu, poslove pripreme stručnih podloga za zaštitu i očuvanje zaštićenih dijelova prirode i područja ekološke mreže, poslove izrade stručnih podloga za planiranje upravljanja divljim vrstama. Sastavni skup poslova je i informiranje za potrebe utvrđivanja uvjeta zaštite prirode, za planove gospodarenja prirodnim dobrima i zahtjeva zaštite prirode za izradu prostornih planova, poslovi izrade stručnih podloga za izradu prostornih planova posebnih obilježja nacionalnih parkova i parkova prirode, stručni poslovi u svezi s procjenom utjecaja, kontrolom širenja i uklanjanja stranih vrsta, ponovnog uvođenja i repopulacije divljih vrsta u prirodu, postupkom ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu i u vezi s prekograničnim prometom i trgovinom divljim vrstama Agencija organizira i provodi edukacije dionika poslovima zaštite okoliša i prirode kao i promidžbene aktivnosti o okolišu i prirodi, te provodi odnosno sudjeluje u provedbi međunarodnih ugovora i sporazuma iz područja zaštite okoliša i zaštite prirode kojih je RH stranka, u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje prema preuzetima obvezama. Kao središnje stručno tijelo za zaštitu prirode, Agencija izrađuje podloge za planiranje i provedbu politike zaštite prirode, pridonosi očuvanju i unaprjeđenju prirode u RH te osigurava kompatibilnost zaštite prirode s onom u Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU) i na globalnoj razini.

9.3. Svrha izrade Izvješća o radu

Slijedom obveza iz Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15) i članku 36. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, Agencija je obvezna izraditi godišnje Izvješće o radu, koje podnosi nadležnom Ministarstvu²⁰ i Vladi Republike Hrvatske.

²⁰ Danom 16. listopada 2016. godine stupanjem na snagu Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstva i drugih središnjih tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 93/16) nadležno Ministarstvo zaštite okoliša i prirode nastavilo je rad kao Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Izvešće služi analizi provedbe planiranih i provedenih poslovnih aktivnosti sukladno godišnjem Programu rada i razvoja Agencije za 2016. godinu i sukladno *Strateškom planu Ministarstva za razdoblje od 2016. – 2018. godine*. Objavom Izvešća o radu na svojim internetskim stranicama, Agencija ispunjava obvezu informiranja javnosti o svom radu i povećava transparentnost poslovanja.

10. Ustrojstvo, ljudski potencijali i informacijska tehnologija

10.1. Ustrojstvo i upravljanje

Tijela Agencije su Upravno vijeće i ravnatelj

Upravno vijeće

Agencijom upravlja Upravno vijeće sastavljeno od pet članova. Predsjednika i tri člana imenuje i razrješuje ministar nadležan za poslove zaštite okoliša i prirode, dok jednog člana Upravnog vijeća biraju radnici Agencije iz svojih redova.

Od početka godine Upravno vijeće djelovalo je u sastavu: mr. sc. Marija Šćulac Domac, predsjednica, te članovi Jasenka Nećak, dipl. ing. kem. tehn., Silvia Cikoš, dipl. iur. i dr. sc. Loris Elez, te Gabrijele Šestani, prof. biol. kao predstavnik radnika. Tijekom 2016. godine sastav Upravnog vijeća se mijenjao. Sukladno rješenjima ministra od 27. travnja 2016. godine imenovani su novi članovi Upravnog vijeća: za predsjednicu Upravnog vijeća je imenovana dr. sc. Lidija Runko Luttenberger, dok su imenovani članovi mr. sc. Irina Zupan, Mario Obrdalj, dipl. ing. građ. te Petra Kuzman, dipl. iur.. Odlukom ministra od 19. prosinca 2016. godine, razriješeni su dužnosti članovi Upravnog vijeća dr. sc. Lidija Runko Luttenberger, mr. sc. Irina Zupan te Petra Kuzman, dipl. iur. istog dana imenovani su novi članovi kako slijedi: Ivana Jelenić, dipl. ing. biol., predsjednica Upravnog vijeća te članovi Ksenija Matošević, dipl. ing. kem. tehn. i Nenad Šćulac, dipl. iur..

Tijekom 2016. godine, Upravno vijeće održalo je pet sjednica na kojima su donesene odluke potrebne za poslovanje Agencije. Usvojeno je prethodno revidirano *Izvješće o radu Agencije za zaštitu okoliša 2014. godinu te Izvješće o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu i njenih prednika za 2015. godinu*. Usvojeni su i *Izvješće o radu Agencije za zaštitu okoliša za 2015. godinu*, *Izvješće o radu Državnog zavoda za zaštitu prirode za 2015. godinu* te *Izvješće o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2015. godinu*. Na sjednicama su razmatrani i usvojeni planski i izvještajni dokumenti: *Plan nabave za 2016. godinu*, tromjesečna i šestomjesečno financijska izvješća kao i *Program rada Agencije za 2016. godinu*. Razmatran je i *Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada Hrvatske agencije za okoliš i prirodu*, no nije usvojen.

Ravnatelj

Milica Bjelić obavljala je dužnost privremene ravnateljice Agencije do 11. travnja 2016. godine. Dana 12. travnja 2016. dr. sc. Ivana Gudelj imenovana je za privremenu ravnateljicu Agencije. Natječaj za izbor i imenovanje ravnatelja Agencije raspisan je u svibnju.

Po provedenom natječaju ministar je donio Odluku o imenovanju ravnateljice Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (KLASA: 080-02/16-01/06, URBROJ: 517-04-16-2) kojom se dr. sc. Ivana Gudelj imenuje ravnateljicom Agencije.

Važne informacije koje su utjecale na poslovanje Agencije

Nakon dovršetka preseljenja na zajedničku lokaciju krajem prosinca 2015. godine, nastavljeno je s optimiranjem poslovanja na novoj lokaciji. Prostorije koje je koristila bivša Agencija za zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu. AZO) na lokacijama na Trgu maršala Tita 8 i na Ksaveru 208 su predane vlasnicima. Na Radničkoj cesti 80, na novoj lokaciji poslovanja, je nastavljeno s politikom racionalnog poslovanja te su oba postojeća skladišta u najmu, ispražnjena do kraja srpnja, te je otkazan najam istih, čime su umanjeni ukupni troškovi najma. Zahtjevi za brisanje Agencije za zaštitu okoliša i Državnog zavoda za zaštitu prirode iz sudskog registra provedeni su u siječnju 2016. godine.

Cjelokupno poslovanje u prvom tromjesečju 2016. godine je bilo određeno Odlukom o privremenom financiranju poslova, funkcija i programa državnih tijela i drugih proračunskih korisnika državnog proračuna RH („Narodne novine“, broj 109/15) kojom su zadani limiti proračuna u prvom kvartalu 2016. godine što je imalo utjecaja na ograničeni opseg odvijanja poslova.

Nastavljeno je s provedbom projekata predviđenih Programom *Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* čije je planirano trajanje od 2013. godine do kraja 2016. godine. U 2016. godini, pokrenuto je 13 pojedinačnih projekata ukupne vrijednosti 2.294.190,69 kuna dok je realizirano i u fazi isplate 28 projekata ili projektnih faza ukupne vrijednosti 11.897.910,43 kuna. Nalozi za plaćanje po projektima ovog programa koji su bili dostavljeni tijekom 2016. godine Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: FZOEU) nisu bili promptno realizirani, što je utjecalo i na opseg provedbe samog Programa. Neisplata sredstava po obavljenim poslovima, otežala je provedbu tekućeg poslovanja Agencije i povećala je reputacijski rizik za Agenciju i potencijalne tužbe izvršitelja. Zbog neisplate sredstava od strane FZOEU-a za uredno izvršene i zaprimljene isporuke, izvršena je isplata sredstava iz sredstava proračuna Agencije, radi izbjegavanja mogućih sudskih sporova te posljedičnih troškova i penala. Dio neiskorištenih sredstava Programa *Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* iz proteklih godina, prebaciti će se u 2017. godinu te na taj način uspješno isplatiti preostale faze projekata koji su u tijeku i čiji se završetak očekuje u 2017. godini.

Od ukupno pokrenutih **55 projekata** Programa *Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*, **u potpunosti je dovršeno njih 50**. Projekti su bili grupirani po komponentama programa, pri čemu je u komponenti 1 naziva *Unaprjeđenje informacijskog sustava zaštite okoliša* bilo planirano 26 projekata, u komponenti 2 *Unaprjeđenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* je predviđeno 15 projekata, dok je za provedbu komponente 3 *Informatizacija Agencije za zaštitu okoliša* provedbi bilo namijenjeno 14 projekata. Ukupno je završenost programa na 31. prosinca 2016. godine 90,9% te je u završnim fazama je ukupno 5 projekata.

10.2. Resursi

Ljudski potencijali

Početak godine Agencija je dočekala s 111 radnika, dok je na 31. prosinca bilo zaposleno 106 radnika. Ukupno je u od osnutka Agencije, od 16. rujna 2015. godine pa do kraja 2016. godine, Agenciju napustilo 18 radnika. Kroz ugovore za stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, sukladno *Zakonu o poticanju zapošljavanja* („Narodne novine“, br. 57/12, 120/12) Agencija je još tijekom 2016. godine sklapala ugovore za stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa te su na kraju izvještajnog razdoblja postojala dva sklopljena ugovora. Po izglasavanju proračuna za 2016. godinu, upućeni su zahtjevi nadležnom Ministarstvu za ishođenja suglasnosti za zapošljavanje na slobodnim radnim mjestima nastalim tijekom 2015. godine, uslijed permanentne kadrovske fluktuacije kao i radi odsutnosti uslijed korištenja roditeljskih dopusta, no suglasnost do kraja 2016. godine nije dobivena. Kao veliki problem u poslovanju pokazao se nedovoljni broj kadrova u segmentu računovodstva, zbog čega je znatno otežano financijsko poslovanje Agencije. Nedostatak radnika, uz istovremeno povećanje opsega posla, ima za posljedicu zaostatke i neodrađene poslove u stručnim ustrojstvenim jedinicama. Nedostatak ljudskih potencijala djelomično je premošten stručnim osposobljavanjem bez zasnivanja radnog odnosa.

Smještaj i vozni park

Agencija posluje u uredskim prostorijama na adresi Radnička cesta 80/7 površine od 1.754,32 m² odnosno 17,03 m² po zaposleniku²¹, pri čemu valja uzeti u obzir da je ustrojima prednika Agencije, planiran znatno veći broj radnika. Radnici Agencije su koristili četiri službena vozila i odgovarajući broj parkirnih mjesta.

10.3. Edukacija i usavršavanje

Podizanje razine specifičnih znanja radnika je iznimno važno za postizanje potrebnih kapaciteta Agencije za obavljanje propisanih zadataka. Detaljne aktivnosti na području izobrazbe radnika su navedene Planom izobrazbe. Dodatni poticaj izobrazbi dao je *Plan korištenja sredstava iz sustava trgovanja emisijским јединicama za razdoblje 2016. – 2018. godine* kojim su, među ostalim, planirana i dodatna sredstva za provedbu edukativnih aktivnosti povezanih s tematikom praćenja klimatskih promjena.

U više od 30 održanih stručnih usavršavanja je povećana kompetencija radnika za ispunjenje niza poslovnih obveza. Najveći broj edukativnih aktivnosti odnosio se na konferencije, seminare i radionice iz stručnog područja rada Agencije.

Tablica 1. Pregled stručnih seminara, tečaja i studijskih putovanja za usavršavanje u segmentu okoliša

Kongresi, seminari, konferencije, tečajevi i radionice iz područja rada	Organizator
Stručni skup <i>Pravo na zdrav život i uvjeti za zdrav okoliš</i>	Ured pučke pravobraniteljice
Radionica <i>TFEIP/EMEP meeting and workshop</i>	TFEIP/EIONET ²² /Agencija
<i>60. Seminar biljne zaštite, Okrugli stol, Problemi zbrinjavanja ambalaže sredstava za zaštitu bilja</i> , Opatija, 9-12. veljače	Hrvatsko društvo biljne zaštite i Agronomski fakultet
Konferencija <i>Vode 2016</i> , Zagreb, 31. kolovoza 2016.	Communal
Konferencija <i>Vizije gospodarenja otpadom</i> , 9-10. lipnja, Opatija	TehnoEko
Konferencija <i>Croatia Waste Expo</i> , 26. svibnja, Zagreb	Poslovni dnevnik
Radionica <i>2016 Experts workshop on prevention of hazardous waste</i>	EEA ²³ /Eionet
Stručni skup <i>Gospodarenje otpadnim tekstilom</i> - 24. svibnja, Zagreb	Tekstilno tehnološki fakultet
<i>2nd Eionet National Reference Centre meeting on Industrial Pollution</i> , 16.-17. lipnja, Copenhagen	EEA/Agencija
IX. Stručni seminar <i>Određivanje onečišćenja u zraku, vodi i tlu specifičnim analitičkim tehnikama</i> – upoznavanje s europskim standardima	Hrvatsko udruženje za zaštitu zraka
Radionica <i>Workshop on Industrial Emissions Implementation Reporting</i>	Europska komisija - Opća uprava za okoliš
Poslovna komunikacija	Metodus
Radionica „Regional Training Seminar on National System for GHG Inventories and Projections“ 2, Tirana, Albanija	U okviru projekta ECRAN
Radionica „Regional Training Seminar on assessment of GHG Inventories in Agriculture“, Zagreb	U okviru projekta ECRAN

²¹ Računa se prema 103 stalno zaposlenih koliko ih je bilo na 31. prosinca 2016. godine

²² Europska informacijska i promatračka mreža (engl. European environmental information and observation network u daljnjem tekstu: EIONET)

²³ Europska agencija za okoliš (engl. European Environment Agency, u daljnjem tekstu: EEA)

Radionica „Regional Training Seminar on National System for GHG Inventories and Projections“ 3, Podgorica, Crna Gora	U okviru projekta ECRAN
Radionica „Kako pripremiti i provesti učinkovito savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata“	Državna škola za javnu upravu
Radionica „Ponovna uporaba informacija i otvoreni podaci“, Zagreb, 13. prosinca.	Državna škola za javnu upravu
Radionica Gospodarenje otpadom bez zakonske normative, 19. listopada, Zagreb	Friedrich Ebert Stiftung
Predstavljanje Nacrta Plana gospodarenja otpadom, 16. studeni, Zagreb	Ministarstvo
ESTP Course on Waste Statistics	EUROSTAT
Održivo gospodarenje komunalnim i poljoprivrednim otpadom i mogućnost primjene naprednih tehnologija za iskorištavanje otpada	Fakultet strojarstva i brodogradnje
Studijsko putovanje u Austriju u sklopu Twinning projekta HR 14 IB EN 01 <i>Unaprjeđenje Registra onečišćavanja okoliša (ROO) i integracija u Informacijski sustav zaštite okoliša</i>	U okviru projekta CRO EPR (Twinning)
Webinar <i>National Reporting for the Basel Convention: Reporting in a snap shot!</i>	BRS Secretariat
Tečaj ArcGIS ²⁴ 1: Introduction to ArcGIS	GISDATA
Excel -Napredno korištenje	Algebra

Tablica 2. Pregled seminara, tečaja, radionica i studijskih putovanja za usavršavanje u struci segmenta prirode

Naziv seminara/tečaja/treninga/studijskih putovanja	Organizator
Radionica <i>Ecosystem Services Assessment and Evaluation</i>	Međunarodni savez za očuvanje prirode (u daljnjem tekstu: IUCN ²⁵)
Radionica <i>European Workshop on Control and Eradication of Invasive Alien Plant Species</i>	Turjanvidek LIFE projekt
Radionica <i>Introduction to ecosystem services, the assessment process and its integration into sector policies</i>	Projekt <i>Open Regional Fund for South East Europe Biodiversity</i> (skraćeno: ORF SEE BD)
Radionica <i>Jačanja kapaciteta za SEA/EIA, CITES i Upravljanje u zaštićenim područjima</i>	Themis mreža
Radionica <i>Preparing the assessment of High Nature Value Farming in Rural Development Programmes 2014-20: Practices and solutions</i>	The Evaluation Helpdesk, BfN
Radionica o upravljanju Ramsarskim područjima	Euronatur, Ramsar Tajništvo
Seminar <i>Aktivni turizam i zaštita prirode</i>	Projekt <i>Partnerstvo za održivo korištenje zaštićenih dijelova prirode u Dalmaciji – Priroda Dalmacije</i>
Seminar <i>Community outreach and participatory protected area management</i> , Rumunjska	ProPark projekt
Seminar Poslovno planiranje	PARCS (UNDP) NIP (Ministarstvo)
Studijsko putovanje - IUCN projekt <i>Conservation Planning for South-Eastern Europe</i>	DHP Conservation, Češka

²⁴ Geografski informacijski sustav (engl. Geographic Information System, u daljnjem tekstu: GIS)

²⁵ Međunarodni savez za očuvanje prirode (engl. International Union for Conservation of Nature, u daljnjem tekstu: IUCN)

Trening <i>Building the Next Generation of Leadership in Marine Conservation: a Learning Forum – Part II</i>	WWF Med, CYCLADES LIFE, NOAA
Trening <i>Jačanje uloge čuvara prirode i djelatnika stručnih službi u monitoringu NATURA 2000 vrsta – monitoring jadranske kozonoške (1 trening)</i>	Agencija - NIP
Trening <i>Jačanje uloge čuvara prirode i djelatnika stručnih službi u monitoringu NATURA 2000 vrsta – monitoring vodomara i pčelarice (3 treninga)</i>	Agencija - NIP
Trening <i>Jačanje uloge čuvara prirode i djelatnika stručnih službi u monitoringu NATURA 2000 vrsta – monitoring vuka i risa (8 treninga)</i>	Agencija - NIP
Trening <i>Jačanje uloge čuvara prirode i djelatnika stručnih službi u postupanju s ozlijeđenom, bolesnom ili uginulom jedinkom strogo zaštićene vrste</i>	Agencija, IUCN
Trening <i>Razvoj temeljnih menadžerskih kompetencija (1 trening)</i>	Agencija - NIP
Trening <i>Uključivanje dionika i participatorno upravljanje zaštićenim područjem (1 trening)</i>	PARCS (UNDP)
Trening <i>Korištenje Internog portala Informacijskog sustava zaštite prirode (3 treninga)</i>	PARCS (UNDP)
Trening <i>o metodologiji za praćenje interakcije između zaštićenih područja i lokalne zajednice</i>	WWF ²⁶), – Projekt <i>Zaštićena područja za prirodu i ljude</i>
Trening <i>Marketing zaštićenih područja</i>	Erica Harms
Webinar <i>Exploring Stakeholder Engagement: MPAs and tourism sector</i>	IUCN i NOAA
Webinar <i>Exploring Stakeholder Engagement: MPAs and Oil and Gas sector</i>	
Webinar <i>Exploring Stakeholder Engagement: Fishers</i>	
Webinar <i>CDDA - INSPIRE</i>	EEA/Agencija

Tri radnika nastavljala su pohađati poslijediplomske studije (poslijediplomski studij iz biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, poslijediplomski studij geologije na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, poslijediplomski doktorski studij Primijenjene znanosti o moru, koji zajednički organiziraju Sveučilište u Splitu, Sveučilište u Dubrovniku i Institut za oceanografiju i ribarstvo).

Radnici u segmentu prirode su sudjelovali na dvadesetak radionica, seminara, webinar, tečaja, treninga i studijskih putovanja koji su prikazani u Tablici 2. Većina ih je odrađena u okviru provedbe Programa edukacije za radnike ustanova u zaštiti prirode - trening plana za 2016. godinu, u sklopu *Projekta integracije u EU Natura 2000 (Natura Integration Project, u daljnjem tekstu: NIP)*. Sudjelovalo se i na većem broju ostalih međunarodnih i nacionalnih stručnih i znanstvenih skupova (Tablica 14).

Sastavni dio obrazovnih aktivnosti činile su aktivnosti osnaživanja Jedinice za provedbu projekata (u daljnjem tekstu: JPP), kao i na općenito jačanje kapaciteta Agencije za programiranje, planiranje i provedbu projekata iz EU fondova, u sklopu kojih su radnici sudjelovali na gotovo 30 seminara i radionica, provedenih većinom od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (u daljnjem tekstu: MRRFEU) (Tablica 3), što je šesterostruko više nego u 2015. godini.

²⁶ Svjetski fond za zaštitu prirode (engl. World Wildlife Fund, u daljnjem tekstu: WWF)

Tablica 3. Pregled seminara i radionica za programiranje, planiranje i provedbu projekata financiranih iz EU fondova

Naziv edukacije	Organizator
Edukacija u području financija i poreza	TIM4PIN d.o.o.
Edukacija iz područja javne nabave i provedbe ugovora	TIM4PIN d.o.o.
Edukacija iz područja javne nabave	Temporis d.o.o.
Evaluacije i zatvaranje programa	SAFU
EU PROJEKTI – od ideje do realizacije, okrugli stol	TIM4PIN d.o.o.
Financijsko upravljanje EU projektima	SAFU
Komunikacija, informiranje i vidljivost u kontekstu fondova EU	MRRFEU
LIFE Info dan, Info radionica	Ministarstvo
LIFE radionica Klimatske aktivnosti, okoliš i učinkovitost resursa	Ministarstvo
Odabir projekata te sklapanje i izmjene ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava: Postupak odabira i ugovaranje	MRRFEU
Odabir projekata te sklapanje i izmjene ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava: Postupci dodjele bespovratnih sredstava	MRRFEU
Odabir projekata te sklapanje i izmjene ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava: Priprema i odobrenje kriterija odabira i uputa za prijavitelje	MRRFEU
Pravila i procedure za strateško planiranje i upravljanje razvojem	MRRFEU
Priprema dokumentacije za javnu nabavu usluga i provedba ugovora o uslugama	SAFU
Proces programiranja s naglaskom na Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.	MRRFEU
Provedba ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava: Plaćanja i povrati	MRRFEU
Provedba ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava: Provjere izvršenja ugovornih obveza	MRRFEU
Provedba ugovora o javnim uslugama i procedurama prema Zakonu o javnoj nabavi	SAFU
Pravni i institucionalni okvir – uloge i odgovornosti tijela	SAFU
Risk Management Panel	SAFU
Revizije i postupanje s revizorskim nalazima i preporukama	SAFU
Tjedan EU fondova – Održivost resursa i energetska učinkovitost	MRRFEU
Upravljanje nepravilnostima za programe IPA I i Prijelazni instrument	SAFU
Upravljanje projektnim ciklusom I	MRRFEU
Upravljanje projektnim ciklusom II	MRRFEU
Uvod u Europske strukturne i investicijske fondove te sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava: Upravljanje rizicima	MRRFEU
Uvod u Europske strukturne i investicijske fondove te sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava: Pravni i institucionalni okvir – uloge i odgovornosti tijela	MRRFEU
Uvod u Europske strukturne i investicijske fondove te sustav upravljanja i kontrole korištenja sredstava: Kontrola delegiranih funkcija i revizije	MRRFEU
Uvodni tečaj za izradu prijedloga projekata za strukturne i investicijske fondove	Razbor
Uvod u Zakon o javnoj nabavi	SAFU
Vođenje izrade i provedbe projekata financiranih iz EU fondova	Algebra

10.4. Informacijska i komunikacijska tehnologija

Informacijsko-komunikacijski (u daljnjem tekstu: IKT) sustav se sastoji od fizičkih i virtualnih poslužitelja (poslužitelja baze podataka, aplikacijskog poslužitelja, poslužitelja e-pošte, ArcGIS poslužitelja, poslužitelja za pohranu podataka, sharepoint poslužitelja, web poslužitelja, linux poslužitelja, vatrozida, antispam poslužitelja, poslužitelja za nadzor sustava, poslužitelja za backup podataka i testnog okruženja). Navedena infrastruktura je spojena na dodatni sustav napajanja, koji osigurava neprekidno napajanje kao i na agregat čitave zgrade.

Informatizacija podrazumijeva više povezanih skupina poslova:

- redoviti nadzor informacijsko-komunikacijskog sustava, uz provedbu kontrolnih i preventivnih radnji za siguran rad cjelokupnog sustava, poslužitelja i pojedinih radnih stanica,
- praćenje, analizu stanja te nabavu računalno - komunikacijske opreme,
- optimiranje rada IKT sustava.

Tijekom 2016. godine ugovorene su i osigurane stalne fiksne i mobilne telefonske te internetske veze, provođen je nadzor funkcioniranja komunikacijskih sustava, te je osigurano kontinuirano upravljanje i administriranje cjelokupnom informatičkom infrastrukturom. S vanjskim dobavljačem je ugovoreno održavanje UPS uređaja kojim se osigurava godišnji test baterija te podrška u slučaju greške u radu uređaja. Ugovorena je podrška za funkcioniranje vatrozida koja uključuje i produžavanje licenci potrebnih za rad uređaja. Za najvažniju serversku opremu - EMC storage – diskovne prostore za pohranu podataka, je potpisan ugovor kojim se osigurava brza intervencija u slučaju kvara. Osiguran je i ugovor za održavanje cjelokupnog informatičkog sustava kojim je osigurana pomoć na serverskoj i klijentskoj razini te podrška za preklopnike te iSite komunikacijsku platformu. Ugovoreno je produljenje trajanja antivirusnih licenci, kao i osiguravanje licenci za deduplikaciju čime se eliminira višak podataka u skladišnom prostoru. Za ispisni sustav je također potpisan ugovor kojim se osiguravaju potrebne količine tonera i zamjenskih dijelova za sve pisace koji je koriste u Agenciji.

U dva navrata nabavljena je informatička oprema te je potpisan ugovor za licenciranje Microsoft softvera. Produljenjem jamstva za Nintex Workflow Standard Edition Software Assurance licencu osigurana je podrška u korištenju implementiranih elektroničkih tijekova rada.

Sustavom potpore *Helpdesk*, informatičkom aplikacijom, osigurana je identifikacija, prijava i praćenje statusa zahtjeva radnika segmenta okoliša i aktivnosti definiranih u Agenciji, te je primijenjen i kao *platforma* koja uz postojeće funkcionalnosti osigurava prijedloge, mogućnosti, zahtjeve za poboljšanja, nadogradnje i održavanja komponenti Informacijskog sustava zaštite okoliša tj. tematskih sustava i baza podataka. Ukupno je kroz sustav potpore *Helpdesk*, prijavljeno 1382 zahtjeva.

Nastavljeno je i nužno održavanje sigurnosnog sustava segmenta prirode – antivirusnog softvera za klijente i poslužitelje, anti-spam sustava za e-poštu i vatrozid sustava za regulaciju internetskog prometa između mreže segmenta prirode i vanjskih mreža. Redovito je održavana računalna i mrežna oprema uz pružanje potpore korisnicima u radu putem vlastitog softverskog rješenja Spiceworks, konfiguriranog kao sustav potpore *Helpdesk* segmenta prirode.

Provedene su analize za uspješno povezivanje informatičkih mreža dviju bivših ustanova i radi uspostavljanja međusobne komunikacije. Informatička i mrežna infrastruktura još je uvijek odvojena te su započete analize i planiranje za njihovo spajanje u jedinstvenu cjelinu.

Informatička rješenja segmenta prirode olakšala su svakodnevno administrativno i financijsko poslovanje segmenta prirode i to korištenjem internog portala bivšeg Državnog zavoda za zaštitu prirode (u daljnjem tekstu: DZZP) baziranog na MS Sharepoint Foundation softveru, softveru za urudžbeni zapisnik, programu za praćenje financijskog poslovanja, aplikacija za praćenje realizacije

Plana nabave koja omogućava jednostavnije planiranje predmeta nabave i financijskih potreba institucije te osigurava različite tipove analitičkih izvješća.

Razvoj IKT komponente kroz Program *Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* proveden je djelomično kroz Komponentu 3 pokretanjem obnove i nabave novih licenca za Symantec antivirusne programe te pripreme nabave za licence Microsoft programskih alata i operativnih sustava. Nabavljene su nove radne stanice te prijenosna i stolna računala. Pokrenuta nadogradnja infrastrukturnih sustava Agencije od izuzetne je važnosti za osiguranje redovnog funkcioniranja te radi prilagodbe i nadogradnje IKT sustava u skladu s tehnološkim razvojem, čime se osigurava kontinuitet poslovanja te omogućuje razvoj poslovnih procesa Agencije.

Program *Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*

Pregled projekata Komponente 3 u 2016. godini

Broj pokrenutih projekata u 2016. godini	Broj završenih projekata u 2016. godini	Vrijednost završenih projekata u 2016. godini (kn)
4	4	515.628,40 kn

Nadogradnja informatičkih infrastrukturnih sustava odnosi se na:

- nadogradnju sustava elektroničke pošte na posljednju verziju (Exchange 2016),
- nadogradnju antivirusnog i sustava zaštite od neželjene pošte,
- nadogradnju Microsoft System Center (SCVMM, SCCM, SCOM) na posljednju verziju,
- nadogradnju sustava za arhiviranje elektroničke pošte,
- nadogradnju File share sustava na posljednju verziju,
- nadogradnju sustava za sigurnosnu pohranu,
- proširenje adresnog prostora.

11. Uspostava i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i Informacijskog sustava zaštite prirode

11.1. Održavanje, nadogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša

Osnovne skupine poslova *Informacijskog sustava zaštite okoliša* (u daljnjem tekstu: ISZO) podrazumijevale su:

- održavanje informatičke infrastrukture ISZO-a,
- preventivno, korektivno, adaptivno i perfektivno (izrada novih funkcionalnosti) održavanje baza i aplikacija,
- izradu novih baza podataka i pripadajućih aplikacija,
- integraciju baza podataka u informacijske sustave i njihovo povezivanje u sklopu ISZO-a,
- ažuriranje baza podataka novim dostupnim podacima,
- izradu korisničkih uputa i razvoj korisničke podrške radi olakšavanja unosa podataka i povećanje točnosti unesenih podataka.

Razvoj ISZO-a u razdoblju 2013.-2016. godine bio je provođen i financiran sukladno Programu *Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* na koji je naslonjen i *Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske 2014.-2017.* godine. Početkom godine je došlo do kašnjenja isplate sredstava od strane FZOEU-a uključujući i pojedine naloge koji su se odnosili na projekte ili faze projekata završene u 2015. godini.

Nastavljeno je s implementacijom unaprjeđenja središnjeg Informacijskog sustava zaštite okoliša kroz unaprjeđenje i nadogradnju *Registra matičnih podataka i Centralnog pristupa obveznika (SUMP/AAA)*, koji čine zajedničku podatkovnu osnovu ISZO-a, što će vanjskim korisnicima i obveznicima olakšati korištenje i pristup pojedinačnim elektroničkim bazama podataka. Time će biti bitno proširen uvid u stanje i izvršavanje obaveza internim dionicima ISZO-a – Agenciji, FZOEU te Ministarstvu. Unaprjeđenje i dovršenje ovih sustava odvijalo se po planu projekta te su završena krajem lipnja.

Program *Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*

Pregled projekata Komponente 1 u 2016. godini

Broj pokrenutih projekata u 2016. godini	Broj završenih projekata u 2016. godini	Vrijednost završenih projekata u 2016. godini (kn)
7	18	7.252.066,78 kn

11.2. Aktivnosti po informacijskim sustavima

ENVI portal

U cilju unapređenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Agencija je uspostavila Portal podataka okoliša – ENVI portal. ENVI portal osigurava potpunu kompatibilnost, cjelovitost i povezanost svih baza podataka okoliša kao i pripadajućih prostornih podloga potrebnih za uvid i analizu podataka. Izgrađen je prema smjernicama INSPIRE²⁷ direktive koja je usmjerena izgradnji Europske infrastrukture prostornih podataka s primjenom u zaštiti okoliša. U tijeku je nadogradnja sustava radi poboljšanja vizualizacije podataka Atlasa okoliša, proširenje administratorskog modula te harmonizacija određenog skupa podataka sukladno smjernicama INSPIRE direktive.

²⁷ INSPIRE Direktiva je prenesena u nacionalno zakonodavstvo Zakonom o Nacionalnoj infrastrukturi prostornih podataka („Narodne novine“, broj 56/2013).

Cilj nadogradnje je sačuvati kontinuitet podataka, podići atraktivnost prikaza podataka *Atlasa okoliša*, omogućiti poboljšanje poslovnih procesa uspostavom novih funkcionalnosti te osigurati kontinuiranu harmonizaciju podatkovnih skupova sukladno smjernicama INSPIRE direktive. Pored nadogradnje portala, provedena je cjelovita i sustavna kontrola, administracija i korekcija podataka, i pripadajućih uspostavljenih lokacija.

Informacijski sustav industrije i energetike

Poslovi na *Informacijskom sustavu industrije i energetike* bili su usmjereni ugovaranju preventivnog, korektivnog i adaptivnog održavanja aplikacijskog sustava *Registra onečišćavanja okoliša* (u daljnjem tekstu ROO). Periodičkim provjerama osigurana je ispravnost rada sustava. Slijedom zahtjeva proizašlih iz *Pravilnika o Registru onečišćavanja okoliša* („Narodne novine“, broj 87/15), izrađen je projektni zadatak *Nadogradnja sustava Registra onečišćavanja okoliša*. Odabrani izvršitelj doradio je informacijski sustav koji se nalazi u fazi testiranja.

Informacijski sustav zdravlja i sigurnosti

Nadogradnja geografsko-informacijskog sustava za upravljanje i analizu *Baza podataka strateških karata buke i akcijskih planova* s ciljem poboljšanja i razvoja novih funkcionalnosti upravljanja podacima ostvarena je uvođenjem administratorskog modula te harmonizacijom novih setova podataka kroz web GIS²⁸ portal – Portal prostornih podataka.

Nadogradnjom je olakšano dodavanje podataka o strateškim kartama buke za nove lokacije, osiguravana je dostupnost prostornih podataka sukladno važećim zakonima i pravilnicima te kontinuirano održavanje sustava. Osiguravanje dostupnosti podataka široj javnosti omogućiti će informiranje i sudjelovanje zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša kroz javni web GIS portal kao komponente geografsko-informacijskog sustava za upravljanje i analizu baza podataka *Strateških karata buke*.

Informacijski sustav zaštite zraka

Sukladno zahtjevima iz novih uputa EEA kojima se kontinuirano definira sustav za dostavu podataka, izvršena je nadogradnja e-Reporting sustava za skupove podataka od B do G (informacije o zonama i aglomeracijama (B), sustavu procjene (C), metodama procjene (D), podacima mjerenja i modeliranja (E), statističkim podacima (F), te informacije o postizanju ciljeva zaštite okoliša (G)).

Ugovorenim preventivnim, korektivnim i adaptivnim održavanjem aplikacijskog sustava izvršena je provjera ispravnost rada sustava, posebno na *Bazi podataka o hlapivim organskim spojevima*, *Bazi podataka o kakvoći goriva na benzinskim postajama i terminalima* i *Bazi podataka o bojama i lakovima koji se koriste u graditeljstvu i proizvodima za završnu obradu vozila*. Nadogradnja Baze podataka o emisijama iz nepokretnih izvora potaknuta je novim zakonskim i izvještajnim obavezama.

Projektnim aktivnostima je uspostavljen jedinstven informacijski sustav *Hlapivi organski spojevi* kojim su objedinjeni postojeći sustavi *Emisije hlapivih organskih spojeva* i *Hlapivi organski spojevi u bojama i lakovima*. Provedenim projektom je postignuto je unaprjeđenje informacijskog sustava zaštite zraka povezivanjem funkcionalnosti postojećih sustava, uz osiguranje lakšeg i jednostavnijeg pristupa i/ili unos podataka i informacija obveznicima i korisnicima.

Informacijski sustav klimatskih promjena

U tijeku je završetak projekta uspostave *Integrirane informatičke platforme za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova* (u daljnjem tekstu: IIPETS). Ovim projektom će se olakšati i ubrzati komunikacija između nadležnih tijela i obveznika sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova. Povećanom razinom slijedivosti podataka smanjit će se mogućnost pogrešaka, a komunikacija putem elektroničke platforme ubrzati će procese poslovanja. Implementacija IIPETS sustava će omogućiti i pregled povijesne dokumentacije kao i čuvanje u digitalnome obliku. Isporukama projekta postavljaju se tehnički preduvjeti da se u sljedećoj fazi ovaj sustav poveže s DECLARE sustavom

²⁸ Internetska aplikacije koja omogućuje rad s prostornim podacima

Europske komisije koji je u fazi razvoja, a namijenjen je izvješćivanju iz sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova.

Informacijski sustav za more

Baza *Kakvoća mora za kupanje* u proteklom razdoblju programski je održavana tijekom godine, te je prilagođena za prihvrat podataka za kupališnu sezonu za 2016. godinu te programski dorađena za potrebe lakše izrade izvješća. U tu svrhu je izrađen repozitorij za razmjenu podataka s nadležnim županijama i Ministarstvu te servisi u csv formatu za dohvat podataka javnosti.

Izrađen je GIS preglednik *Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora* koji sadrži pregled mjernih postaja sustava praćenja i promatranja u okviru rada referentnog centra more.

Baza podataka i pokazatelja stanja morskog okoliša, ribarstva i marikulture programski je nadograđena za prihvrat podataka za 2015. godinu te je održavana tijekom godine. Dodatnim nadogradnjama su izrađeni odgovarajući servisi za dohvat podataka javnosti.

Kako su člankom 25. Uredbe o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem („Narodne novine“, broj 112/14) propisane obveze u svezi informiranja i sudjelovanja javnosti te izvješćivanja o stanju morskog okoliša, izrađena je nova baza podataka naziva Baza podataka i pokazatelja u vezi ciljeva i mjera zaštite morskog okoliša te središnji web portal Informacijskog sustava za more. Potrebnim podacima je popunjena Baza podataka i pokazatelja u vezi ciljeva i mjera zaštite morskog okoliša i obalnog područja.

U okviru provedbe *Akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora* („Narodne novine“, broj 153/14) te temeljem traženja Ministarstva izrađen je Izvještajni sustav za *Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora* koji služi za prihvrat podataka, čime će se sukladno preuzetim obvezama osigurati i propisan pristup podacima za potrebe EK/EEA.

Informacijski sustav gospodarenja otpadom

Pojedini postojeći sustavi i aplikacije su arhivirani i to *Prekogranični promet otpadom* koji po usvajanju Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13) više ne zadovoljava potrebe unosa i pretraživanja podataka. Kako je spomenutim zakonom ukinuta obveza dostave obrazaca Agenciji Planova gospodarenja otpadom time je sustav *Planovi gospodarenja otpadom proizvođača/posjednika* postao nepotreban, dok se izvješća izrađuju temeljem dostavljenih podataka od strane upravnih tijela.

U tijeku je odabir izvođača za provedbu uspostave sustava *Registar djelatnosti gospodarenja otpadom* koji će uključivati zadnje promjene i dopune pravilnika i zakonskih formi.

Uspostavljen je sustav *Očevidnik o nastanku i tijeku otpada* (e-ONTO) u opsegu traženih funkcionalnosti. Ovaj informacijski sustav za sad se koristi u edukativne svrhe, te se za njegovo operativno korištenje čeka objava datuma obveze korištenja. Sukladno članku 45. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13) propisano je da osoba koja obavljanjem svoje djelatnosti proizvodi otpad i osoba koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom je dužna voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za svaku vrstu otpada. *Očevidnik o nastanku i tijeku otpada* sastoji se od obrasca očevidnika (obrazac ONTO) i pratećih listova (obrazac PL-O) za pojedinu vrstu otpada, što će biti omogućeno unositi elektroničkim putem.

Ugovorenim preventivnim i korektivnim održavanjem aplikacijskog sustava *Registra dozvola za gospodarenjem otpada* postignuta je ispravnost rada sustava, kao i otklon i korekcija grešaka u radu.

Informacijski sustav tla i zemljišta

Obzirom na obvezu stalnog unapređenja izračuna Nacionalnog inventara stakleničkih plinova iz sektora *Korištenje zemljišta, promjena korištenja zemljišta i šumarstvo* utvrđena je potreba izrade GIS baze promjena pokrova zemljišta RH za razdoblje 1990-2006rev., sukladno CLC (Corine Land Cover) metodologiji izrade baza promjena kako bi se poboljšala kvaliteta ulaznih podataka potrebnih za izradu matrice korištenja zemljišta Republike Hrvatske.

Informacijski sustav općih tema zaštite okoliša

Baza dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša kontinuirano je ažurirana, pa se s krajem prosinca u bazi nalazi 1 238 dokumenta (Strategije, Planovi, Programi i Izvešća). Uspostavom akreditacijske sheme EMAS sustav je u cijelosti uspostavljen u travnju 2016. godine. Kako bi se organizacije privukle da u svoje poslovanje uvedu ovaj sustav upravljanja okolišem, potrebno je intenzivirati promociju i nastaviti s poticajima za uvođenje ovog sustava poslovanja.

11.3. Informacijski sustav zaštite prirode

Agencija kao pravni sljednik DZZP-a prema Zakonu o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13). uspostavlja i vodi Informacijski sustav zaštite prirode (u daljnjem tekstu: ISZP). ISZP čini skup baza podataka, aplikativnih rješenja i web servisa namijenjenih za pohranu, održavanje i dijeljenje podataka vezanih za različite komponente biološke i krajobrazne raznolikosti te zaštitu prirode u RH. ISZP uključuje veći broj komponenti – tematskih baza podataka, koje se redovito održavaju i ažuriraju, čiji su podaci javno dostupni preko Bioportala (www.bioportal.hr), centralnog web rješenja koje osigurava javni pristup ažurnim i verificiranim prostornim i ne-prostornim podacima o bioraznolikosti i zaštiti prirode u RH. Dosadašnja uspostava ISZP-a sigurno je jedno od značajnijih postignuća u zaštiti prirode, koje ima višestruku korist za sektor zaštite prirode i za ostale korisnike. Sustavna organizacija te pohranjivanje podataka i njihova ažurnost, neophodni su za postojeće i buduće obveze izvješćivanja, posebice o provedbi EU direktiva iz područja prirode. Slijedom toga, ISZP zahtjeva stalnu administrativnu i stručnu podršku.

Ujedno je i tijekom godine stavljen u funkciju i interni portal ISZP-a, namijenjen poboljšanju komunikacije i razmjene informacija i jačanja kapaciteta radnika u sektoru zaštite prirode, čiji su korisnici radnici sektora iz državne uprave, regionalne samouprave kao i javnih ustanova u zaštiti prirode. unutar sustava zaštite prirode i nastavljeno je njegovo ažuriranje i održavanje. Nastavljen je rad na ostalim komponentama ISZP-a te su ažurirane postojeće baze podataka, web stranice i aplikacije:

- u okviru provedbe projekta *Unaprjeđenje kvalitete podatka i prostornih podloga te tehničke infrastrukture Informacijskog sustava zaštite prirode (ISZP) uključujući razvoj i integraciju speleološkog katastra RH za potrebe učinkovite provedbe Natura 2000 u Hrvatskoj*, koji se provodi uz potporu FZOEU-a i sredstvima NIP projekta, nastavljen je rad na uspostavi *Katastra speleoloških objekata RH* kojeg zajednički uspostavljaju speleološke udruge i Agencija (prethodno DZZP) u sklopu *CroSpeleo baze* kao dijela ISZP-a. Katastar speleoloških objekata Republike Hrvatske objavljen je i ažuriran na web portalu ISZP-a– Bioportalu;
- nastavljena je stručna administracija i tehničko održavanje baze *Flora Croatica Database*, sukladno Sporazumu između Agencije i Prirodoslovno-matematičkog fakulteta o povezivanju ove baze u ISZP;
- nastavljen je rad na uspostavi *Kataloga vrsta CROFauna* baze podataka;
- definirani su uvjeti i prava korištenja sadržaja ISZP-a, uključujući izradu Sporazuma o suradnji na nadopuni i pristupu sadržaju ISZP RH s javnim ustanovama (u daljnjem tekstu: JU) za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima RH;
- obavljeno je održavanje postojećih te priprema i izrada novih web servisa za dohvat i transakciju prostornih podataka (engl. Web Feature Service, u daljnjem tekstu: WFS) odnosno za posluživanje prostornih slikovnih karata (engl. Web Map Service, u daljnjem tekstu: WMS) tematskog modula ISZP-a CRO Habitats.

12. Izvješćivanje o stanju okoliša

Agencija je redovito prikupljala, objedinjavala, kontrolirala kvalitetu i cjelovitost podataka i informacija o okolišu te ih obrađivala, objavljivala i na temelju njih izvješćivala. Ova skupina poslova obuhvaća:

- izradu *Izvješća o stanju okoliša u Republike Hrvatske*,
- ažuriranje i reviziju *Nacionalne liste pokazatelja*, te izradu pokazatelja okoliša,
- izradu i dostavu izvješća, te dostavu podataka i informacija prema propisima RH, prema propisima EU i međunarodnim ugovorima,
- informiranje javnosti i komunikacija s javnošću.

12.1. Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj

Planirani poslovi u 2016. godini obuhvaćali su izradu okvirnog sadržaja i strukture *Izvješća o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* te su prikupljeni i obrađeni podaci za tzv. ključne pokazatelje za sve sastavnice i sektorska opterećenja te integrirane i opće teme, a koji će biti nadograđeni novim podacima kada budu dostupni za razdoblje koje obuhvaća *Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* 2013.-2016.

Budući da *Izvješće o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*, sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša, („Narodne novine“, br. 80/13, 78/15), treba ocijeniti provedbu Plana zaštite okoliša RH, ono će biti izrađeno u skladu s trenutno važećim Planom zaštite okoliša RH („Narodne novine“, broj 46/02). Donošenje Plana zaštite okoliša RH za razdoblje od 2016. do 2023. godine, izradu kojeg koordinira Ministarstvo, je u tijeku, pri čemu radnici Agencije surađuju u Radnoj skupini za izradu Plana.

12.2. Poslovi područja zaštite okoliša

U području **zraka** u sklopu *Baze o emisijama hlapivih organskih spojeva* zaprimljeno je oko 150 EHOS obrazaca, te oko tridesetak upita telefonom i elektroničkom poštom od strane obveznika. Nadalje u sklopu *Baze podataka kvaliteta goriva na benzinskim postajama i terminalima* zaprimljeni su podaci od otprilike 750 benzinskih postaja, na propisanim TNG obrascima, te su navedeni podaci analizirani u cilju izrade izvješća prema EK.

U okviru Informacijskog sustava zaštite zraka, nadograđen je portal *Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj*. Provedene nadogradnje omogućuju dostavu informacija o kvaliteti zraka u standardiziranom XML formatu za razmjenu podataka u repozitorij podataka EK i EEA, u skladu sa zahtjevima CAFE²⁹ direktive i INSPIRE direktive. Omogućen je, po prvi puta, prikaz kvalitete zraka korištenjem jedinstvenog Europskog indeksa (engl. Common Air Quality Index - CAQI) čime je široj javnosti omogućen jednostavan uvid u kvalitetu zraka i usporedbu sa stanjem kvalitete zraka u EU. Ažurni i lako čitljivi podaci su namijenjeni državnim i lokalnim tijelima te institucijama nadležnim za poslove zaštite okoliša kao i stručnoj javnosti.

Agencija je postigla veliki uspjeh jer je četvrti put osvojila nagradu od strane Radne grupe za proračune emisija i projekcije (Task Force on Emission Inventories and Projections, u daljnjem tekstu: TFEIP) za *Izvještaj o proračunu emisija u zrak* i to u kategoriji najobuhvatnijeg *Izvještaja o proračunu emisija u zrak*. Prvu nagradu za najbolji Izvještaj RH je osvojila na Cipru 2010. godine, drugu u Švedskoj 2011. godine, a treću u Istanbulu 2013. godine.

U tematskom području **klimatske promjene**, u sklopu poslova razvoja i održavanja sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova, provjerena je cjelovitost godišnjih verificiranih izvještaja o emisijama za 50 postrojenja i jednog operatera zrakoplova, te za 4 postrojenja isključenih iz sustava trgovanja emisijama. Izdano je 55 mišljenja na Izvješća o godišnjim emisijama od čega je u 47 mišljenja operaterima/verifikatorima dostavljen nalaz o greškama. Izdano je 14 mišljenja za Planove

²⁹ Direktiva 2008/50/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2008. o kvaliteti zraka i čistom zraku za Europu (SL L 152, 11.6.2008.)

praćenja za emisije stakleničkih plinova te je izrađen 61 zahtjev za dopunom Planova. Dano je pozitivno mišljenje za 3 naknadno zaprimljena izvješća o poboljšanjima metodologije praćenja emisije stakleničkih plinova, a za 3 dodatna izvješća su tražene dopune. Na 10 održanih sastanaka Stručnog povjerenstva razvijan je sustav trgovanja emisijama, a ostvarena je jedna stručna posjeta postrojenjima vezano za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova.

Tijekom godine, u Registru Unije vođeno je ukupno 77 računa, od čega 10 nacionalnih, 58 računa operatera, 1 račun operatera zrakoplova, 7 računa verifikatora i 1 račun za trgovanje te je provedeno ukupno 307 transakcija, a odgovoreno je na 105 upita u sklopu korisničke podrške.

Od kraja 2015. godine, sukladno odredbama članka 100. Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 130/11 i 47/14), Agencija je korisnik dijela financijskih sredstava dobivenih od prodaje emisija stakleničkih plinova te dio svojih prihoda ostvaruje i na ovaj način. Navedeni iznosi koji se tijekom godine uplaćuju, namjenski se koriste za pokrivanje troškova administriranja sustava trgovanja emisijskim jedinicama, poslove funkcioniranja Registra, Nacionalnog sustava za praćenje emisija stakleničkih plinova i drugih poslova vezanih za klimatske promjene. Slijedom toga, Agencija je izradila Plan korištenja sredstava iz sustava trgovanja emisijskim jedinicama za razdoblje 2016.-2018.

Unutar tematskog područja **Industrija i energetika** podaci o emisijama/ispuštanjima onečišćujućih tvari te otpada se prikupljaju u sustav *Registar onečišćavanja okoliša* (u daljnjem tekstu: ROO) uz pregled i kontrolu kvalitete podataka, radi povećanja kvalitete više od dvadeset izvješća iz raznih tematskih područja za čiju se izradu koriste podaci Baze ROO. Tijekom godine poslano je 275 Obrazaca kontrole kvalitete podataka ROO prema županijama i Gradu Zagrebu kao nadležnim tijelima u cilju poboljšanja kvalitete dostavljenih podataka te izvješćivanja. FZOEU-u je dato mišljenje na Obrascu prikupljanja podatka za potrebe izračuna naknada onečišćivača.

Korisnička podrška za sustav ROO, kao važan oslonac poboljšanja kvalitete podataka, dala je odgovor na preko 3000 upita telefonom, elektroničkom poštom te informatičkom aplikacijom *Industrija Helpdesk*. Na ovaj način zaprimljeno je preko 650 telefonskih poziva i 1200 elektroničkih poruka, otvoreno je više od 620 novih korisničkih računa te je obrađeno više od 700 zahtjeva za sustav ROO pristiglih putem sustava potpore *Industrija Helpdesk*.

Podaci o vrstama i količinama opasnih tvari i grupa opasnih tvari te o velikim nesrećama, iznenadnim događajima i izbjegnutim nesrećama dostavljeni u sustav *Registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari/Očevidnik prijavljenih velikih nesreća* (u daljnjem tekstu: RPOT/OPVN) kontinuirano se analiziraju u cilju poboljšanja kvalitete navedenih podataka te izrade nacionalnih izvješća. Tijekom 2016. godine provedena je u više navrata kontrola kvalitete podataka dostavljenih u sustav RPOT/OPVN odnosno pojedinih podataka ukupno 715 obveznika. To se osobito odnosi na obveznike koji podliježu europskom izvješćivanju odnosno dostavi podataka u bazu eSPIRS EK. Korisnička podrška za sustav RPOT/OPVN zaprimila je dodatno oko 110 telefonskih upita, na daljnjih 260 upita je odgovoreno putem elektroničke pošte, te je otvoreno je više od 300 novih korisničkih računa te je riješen 21 zahtjev putem aplikacije *Industrija Helpdesk*.

Kontinuirano se ažuriraju podaci o Okolišnim dozvolama u bazi *Očevidnik uporabnih dozvola kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeća postrojenja* u kojoj je uneseno 50 novih Okolišnih dozvola te su nadopunjene postojeće Okolišne dozvole.

Za potrebe Ministarstva zdravlja ažuriraju se podaci u *Geoinformacijskom sustavu karata buke i akcijskih planova zaštite od buke*.

U tematskim područjima **tlo i zemljište** prikupljaju se raspoloživi podaci na nacionalnoj razini o stanju i pritiscima na tlo. S obzirom na nedostatak zakonskog okvira za zaštitu tla i zemljišta u RH, ali i u EU, ne postoje službeni izvori i podaci o stanju tla i načinu korištenja zemljišta, što onemogućuje utvrđivanje konkretnih promjena te praćenje oštećenja i onečišćenja uzrokovanih prirodnim putem ili antropogenim utjecajem. Izuzetak su podaci o izvanrednim događajima koji su prikupljeni od Inspekcije za zaštitu okoliša i Državne uprave za zaštitu i spašavanje.

Analizirani su i obrađeni podaci o pokrovu zemljišta baza podataka CORINE Land Cover. U svrhu poboljšanja kvalitete ulaznih podataka za izradu matrice korištenja zemljišta u sektoru *Korištenje zemljišta, promjena korištenja zemljišta i šumarstvo* za potrebne izrade Izvješća o inventaru

stakleničkih plinova izrađena je Baza promjena pokrova zemljišta za razdoblje 1990-2006rev. kojom će se unaprijediti evidentiranje promjena u korištenju zemljišta.

U tematskom području **poljoprivrede**, prikupljaju se, obrađuju i izračunavaju podaci o poljoprivrednoj proizvodnji, ulaznim podacima i emisijama iz proizvodnje u cilju poboljšanja kvalitete podataka i izrade NIR-a te izračuna seta poljoprivredno – okolišnih pokazatelja. Prikupljeni su i obrađeni setovi podataka 27 poljoprivredno-okolišnih pokazatelja potrebnih za izradu publikacije *Poljoprivredno-okolišni pokazatelji* koji se izrađuju u suradnji s Državnim zavodom za statistiku (u daljnjem tekstu: DZS).

U tematskom području **kopnene vode/more** prikupljeni su podaci vezano za potrebe izvješćivanja EEA, te podaci potrebni za izračun pokazatelja. Prikupljanje i dostava je provedena u suradnji s Hrvatskim vodama i Državnim hidrometeorološkim zavodom. Izrađeni su pokazatelji *Cijena vodnih usluga*, *Unos organskog opterećenja rijekama u priobalne vode*, *Proizvodnja u slatkovodnoj akvakulturi*, te je kroz *Projekt nabave usluga ažuriranja pokazatelja stanja morskog okoliša, ribarstva i akvakulture podacima za 2015. godinu* u suradnji s Institutom za oceanografiju i ribarstvo, ažurirano 37 pokazatelja stanja morskog okoliša.

U okviru sudjelovanja u provedbi Okvirne direktive o morskoj strategiji³⁰, izrađene su primjedbe i dopune tijekom izrade Programa mjera zaštite i upravljanja morskim i obalnim područjem te je provedeno nekoliko projekata vezano uz implementaciju zahtjeva direktive, opisanih u članku 25. Uredbe o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem („Narodne novine“, broj 112/14) vezano uz osiguranje razvoja pokazatelja koji će služiti za prikupljanje podataka i izračun pokazatelja za potrebe ažuriranja dokumenata strategije, te je izrađen web portal Informacijskog sustava more, s ciljem osiguranja propisanog zahtjeva pristupa podacima EK te zainteresiranoj javnosti.

U okviru provedbe Odluke o donošenju Akcijskog programa Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem: Sustav praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora („Narodne novine“, broj 153/14), Agencija je osigurala sredstva za provedbu praćenja stanja Jadranskog mora što je provedeno po prvi puta u 2016. godini, iako u smanjenom obujmu, što je bilo uvjetovano količinom dostupnih sredstava u odnosu na planirana. Prikupljeni podaci će biti temelj za ažuriranje svih provedbenih dokumenata morske strategije, čija izrada započinje u 2017. godine posebice dokumenta tzv. *Početne procjene*.

Izrađen je *Nacrt plana provedbe sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora s financijskom projekcijom*, sukladno zahtjevu Ministarstva. Sukladno zahtjevu Ministarstva, provedba sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora, organizirana je provedbom projekata nabave usluge provedbe sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora u 2016. godini te projektima s ciljem provedbe izvještajnih obaveza iz tematskog područja more, što je uključivalo i održavanje te razvoj Informacijskog sustava mora.

Projekti komponente 2 Programa Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša

U veljači je započela provedba projekta *Poboljšanje toka i kvalitete podataka o građevinskom otpadu i otpadu od vađenja mineralnih sirovina* (7.3.1.e) kojim će se unaprijediti podaci i procijeniti nastale količine građevnog otpada i otpada od vađenja mineralnih sirovina. U lipnju je započela provedba projekta *Plan razvoja sustava za sprječavanje nastanka otpada te informiranja i razmjene dobre prakse* (7.3.1.f) kojim će se uspostaviti web portal za razmjenu informacija i primjera dobre prakse na temu sprečavanja nastanka otpada. Završetak oba projekata je planiran za prvi kvartal 2017. godine.

³⁰ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za sudjelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o morskoj strategiji) (Tekst značajan za EGP) (SL L 164, 25.6.2008.)

U području tlo i zemljište, u tijeku je provedba projekta (7.3.2.a) *Promjena zaliha ugljika u tlu i izračun trendova ukupnog dušika i organskog ugljika u tlu te odnosa C:N* kojim se prikupljaju podaci za potrebe izvješćivanja prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime i Protokolu iz Kyota (sektori *Korištenje zemljišta, promjena korištenja zemljišta i šumarstvo te Poljoprivreda*), Konvenciji Ujedinjenih naroda za borbu protiv dezertifikacije, Konvenciji o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka i popratnim protokolima, kao i za potrebe izvješćivanja prema EK, EEA te sukladno obvezama nacionalnog izvješćivanja. Za potrebe izvješćivanja o stanju tla na nacionalnoj i međunarodnoj razini u razdoblju od 2014. godine do 2016. godine prikupljeni su podaci te su provedeni su planirani terenski radovi i laboratorijske analize te je u završetku obrada i analiza podataka koji predstavljaju podlogu za izradu izvješća i setova podataka. Novi setovi podataka o organskom ugljiku i ukupnom dušiku u tlu, odnosima i trendovima za NIR su obrađeni i dostupni, te je završetak svih projektnih predviđen za prvi kvartal 2017. godine. U provedbi je i projekt 7.3.2.e *Unapređenje podataka o površinama i stanju pojedinih kategorija šuma i šumskog zemljišta s podacima o masenim udjelima ugljika (mrtve organske tvari i listinca)* čiji je primarni cilj unapređenje sustava prikupljanja i razmjene podataka te izrada metodologija za njihovu obradu u skladu sa smjernicama UNFCCC³¹ i Kyotskog protokola definirane IPCC³². Dovođeni su projekti (7.3.2.f) *Izrada metodologije za procjenu podataka i procjenu mjerne nesigurnosti podataka o emisijama iz prometa s integralnom procjenom utjecaja sektora na okoliš (Faza II- Unapređenje emisijskog faktora CH₄ i N₂O iz prometa)* i projekt (7.3.3.a) *Unapređenje proračuna emisija onečišćujućih tvari u zrak sukladno zahtjevima LRTAP konvencije- razina proračuna Tier 2*.

Program *Dogradnje i razvoja Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša*

Pregled projekata Komponente 2 u 2016. godini

Broj pokrenutih projekata u 2016. godini	Broj završenih projekata u 2016. godini	Vrijednost završenih projekata u 2016. godini (kn)
6	2	4.131.340,00kn

12.3. Nacionalna izvješća po tematskim područjima

Izrada izvješća obuhvaća poslove prikupljanja i objedinjavanja podataka, provjere kvalitete, analizu i u konačnici obradu i izradu izvješća.

Izrađena nacionalna izvješća po tematskim područjima:

Nacionalna izvješća i setovi podataka	Planirana (br.)	Izrađena (br.)	Indeks
Tematsko područje			
Kvaliteta zraka	6	6	1,00
Klimatske promjene	5	5	1,00
Otpad	20	19	0,96
Industrija i energetika	4	4	1,00
UKUPNO	35	34	0,97

ZRAK

U području *Kvaliteta zraka* završena je analiza više od 600 zaprimljenih *Izveštaja o provedenim povremenim i/ili kontinuiranim mjerenjima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora*, te je nakon objedinjavanja i analiza podataka iz predmetnih izvještaja izrađen *Godišnji izvještaj o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora na teritoriju RH za 2015. godinu*.

³¹ Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (engl. United Nations Framework Convention on Climate Change)

³² IPCC - Međuvladino tijelo o klimatskim promjenama (engl. Intergovernmental Panel on Climate Change)

U 2015. godini na području Republike Hrvatske je izvršena kategorizacija kvalitete zraka 306 mjerenja za 16 onečišćujućih tvari na 71 mjernoj postaji za praćenje kvalitete zraka. Podaci dobiveni mjerenjima provedenim na 29 ručnih i 42 automatskih mjernih postajama su obrađeni, te su sastavni dio *Godišnjeg izvješća o praćenju kvalitete zraka na području Republike Hrvatske*.

Izrađen je dvogodišnji Izvještaj o ispunjavanju obaveza iz Plana zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u RH za razdoblje od 2013. do 2017. godine („Narodne novine“, broj 139/13), za razdoblje 2013.-2015. godine. Navedeni Plan definira i razrađuje ciljeve i mjere po sektorima utjecaja s prioritetima, rokovima i nositeljima provedbe mjera i sadrži 79 mjera. Obrađeno je i analizirano oko 150 zaprimljenih EHOS obrazaca te je izrađen *Godišnji izvještaj o emisijama hlapivih organskih spojeva za 2015.* kao i tridesetak BLV obrazaca koji predstavljaju jednu od podloga za izradu *Godišnjeg izvješća o hlapivim organskim spojevima u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila za 2015. godinu.*

OTPAD

U području Gospodarenja otpadom izrađeno je ukupno 19 izvješća i pregleda podataka od 20 planiranih za koje je pravna osnova propisana Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13) i podzakonskim propisima. Izrađeno je *Izvešće o komunalnom otpadu za 2014. godinu* te *Izvešće o komunalnom otpadu 2015. godinu*. Temeljem zaprimljenih imenovanja i obavljene izobrazbe izrađen je *Pregled povjerenika i obavljene izobrazbe*. Na osnovu podataka zaprimljenih sukladno Pravilniku o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada („Narodne novine“, broj 117/14) izrađen je *Pregled iz Očevidnika nusproizvoda i Očevidnika za ukidanje statusa otpada* u 2015. godini. *Pregled podataka o odlagalištima i odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada* u 2015. godini te za prvo polugodište 2016. godine izrađeni su temeljem zaprimljenih podataka na *OOO obrascima* sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 23/14, 51/14, 121/15, 132/15). Nadalje, izrađeno je *Izvešće o provedenim akcijama prikupljanja otpada*. U *Pregledu podataka iz Registra djelatnosti za gospodarenje otpadom, 2016.* daje se pregled dozvola i potvrda za gospodarenje otpadom izdanih od strane Ministarstva i županijskih nadležnih tijela.

Temeljem izvješća uvoznika/izvoznika otpada dostavljenih u Agenciju zakonskih obveza, izrađeno je *Izvešće o prekograničnom prometu otpadu 2015.*

Izrađen je niz pregleda podataka za pojedine posebne kategorije otpada: *Pregled podataka o mulju iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi za 2015.* sadržava podatke o lokacijama na koje se aplicira mulj sukladno Pravilniku o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi. („Narodne novine“, broj 38/08). Korištenjem podataka FZOEU-a dobivenih prema važećim pravilnicima, te uz dodatne obrade podataka, za 4 kategorije posebnog otpada je izrađen *Pregled podataka za posebne kategorije otpada 2015: Ambalaža i ambalažni otpad, Baterije i akumulatori, Električni i elektronički otpad te Otpadna ulja* te *Pregled podataka o otpadnim vozilima 2015.* Prema podacima prijavljenima u Registar onečišćavanja okoliša izrađen je *Pregled podataka o medicinskom otpadu u 2015. godini.* *Pregled podataka o opremi koja sadrži PCB 2015* izrađen je temeljem obveza propisanih u Pravilniku o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima („Narodne novine“, broj 103/14). Temeljem obveza jedinica lokalne samouprave propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13) pripremljen je *Pregled izvršenja obveza jedinica lokalne samouprave i davatelja javne usluge prikupljanja komunalnog otpada*, a *Pregled podataka o provedbi obveze izrade Plana gospodarenja otpadom* izrađen je temeljem izvješća županija o zaprimljenim PGO-PO obrascima. Radi boljeg uvida u provedbu pojedinih obveza jedinica lokalne samouprave propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, („Narodne novine“, broj 94/13) provedeno je istraživanje temeljem kojeg je izrađeno *Izvešće o rezultatima provedenog istraživanja putem upitnika o statusu realizacije obveza jedinice lokalne samouprave.*

Izvješća i pregledi podataka dostupni su na <http://www.azo.hr/Izvjescal4>. Odgovoreno je na tristotinjak upita, a u razdoblju od lipnja do kolovoza provedena je anketa o statusu realizacije

obveza jedinice lokalne samouprave propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13).

INDUSTRIJA I ENERGETIKA

U tematskom području Industrije i energetike izrađena su izvješća za koje je pravna osnova propisana Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 78/15) i podzakonskim propisima. Na osnovu podataka dostavljenih u sustav ROO izrađeno je *Izvješće o podacima iz baze Registra onečišćavanja okoliša za 2015. godinu*.

Na osnovu podataka dostavljenih u sustav RPOT/OPVN izrađeno je *Izvješće o podacima iz baze Registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari/Očevidnik prijavljenih velikih nesreća za 2015. godinu*.

12.4. Nacionalna lista pokazatelja

Nakon cjelovitog ažuriranja Nacionalne liste pokazatelja (u daljnjem tekstu: NLP) provedenog tijekom 2015. godine, tijekom 2016. godine dopunjene su podatkovne tablice *Pokazatelji zelene javne nabave*, *Pokazatelji u području tokova materijala i gospodarenja otpadom*. Dopunjene su metodologije izrade pokazatelja uz ažuriranje zakonodavnog i izvještajnog okvira u podatkovnim tablicama NLP. Dio izrađenih pokazatelja objavljen je putem publikacije *Okoliš na dlanu I – 2016*, povodom Dana zaštite okoliša, a dio putem publikacije *Odabrani pokazatelji okoliša i prirode u Hrvatskoj u prosincu*.

12.5. Izvješćivanje prema EK i međunarodnim tijelima

U sklopu poslova izvješćivanja prema EK dostavljena su izvješća i setovi podataka prema Direkciji za okoliš, Direkciji za industriju i energetiku, Direkciji za klimu, Eurostat-u, Zajedničkom istraživačkom centru (engl. Joint Research Centru, u daljnjem tekstu: JRC) te EEA.

Putem suradnje s Referentnim centrom za more i uz redovito ažuriranje baza podataka Informacijskog sustava more, osigurani su preduvjeti za ispunjenje obveza izvještavanja i dostave podataka prema zahtjevima Uredbe o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem (»Narodne novine«, broj 112/14) te Uredbe o kakvoći mora za kupanje (»Narodne novine«, broj 73/08) te je ispunjen i dostavljen niz predefiniраних izvještajnih obrazaca prema zahtjevima Direktive 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4. 3. 2006.) i Direktive 2008/56/EZ Europskoga parlamenta i vijeća od 17. lipnja 2008. kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice u području politike morskoga okoliša (SL L 164, 25.6.2008). U okviru provedbe Uredbe o kakvoći mora za kupanje („Narodne novine“, broj 46/02), u cilju zaštite zdravlja kupaca, Agencija je osigurala redovno praćenje i informiranje kupaca i javnost o kakvoći mora na plažama tijekom sezone za kupanje putem javno dostupne Baze podataka o kakvoći mora za kupanje. U okviru sudjelovanja u provedbi Direktive o upravljanju kakvoćom vode za kupanje³³ ostvarena je suradnja s EEA u svezi traženih podataka te je provedeno ažuriranje profila plaža.

Izvješća i skupovi podataka prema EK po tematskim područjima:

Izvješća i skupovi podataka prema EK			
Tematsko područje	Planirana (br.)	Izrađena (br.)	Indeks
Zrak	8	8	1,00
Klima	5	5	1,00

³³ Direktivi 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4. 3. 2006.)

Otpad	16	15	0,93
Industrija i energetika	4	4	1,00
Tlo, zemljište, poljoprivreda	4	4	1,00
Kopnene vode i more	7	7	1,00
Opća pitanja zaštite okoliša	3	3	1,00
UKUPNO	47	46	0,98

KOPNE NE VODE I MORE

Setovi podataka za EEA su mahom izrađeni kroz suradnju s Državnim hidrometeorološkim zavodom i Hrvatskim vodama i to su:

- *Set podataka o količini voda* za 2013. i 2014. godinu (protoci) (engl. WISE SoE Water quantity - WISE -3), te je u tijeku izrada *Seta podataka za podzemne vode* s pripadajućim povijesnim podacima,
- *Set podataka vezan uz kakvoću rijeka, jezera i podzemnih voda* (engl. Wise Soe Water quality - WISE 4) za 2013. i 2014. godinu,
- *Set podataka vezan uz prostorne podatke* (engl. WISE SoE Spatial data – WISE 5), koji je dostavljen u okviru Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016-2021.,
- podaci za *Set podataka za kakvoću mora* (engl. WISE – TCM) su prikupljeni, te je njihova validacija u tijeku dok je dostavu odgođena od strane EEA.

Izvešća sukladno obvezama iz Direktive o upravljanju kakvoćom voda za kupanje³⁴:

- u suradnji s EEA izrađeno je *Nacionalno izvješće o kakvoći mora za kupanje u sezoni 2015. godini*, bazirano na četverogodišnjoj tj. konačnoj ocjeni za razdoblje 2012.-2015. godine,
- u suradnji s EEA, objavljeni su podaci za RH u Europskom izvješću o kakvoći voda za kupanje u Europi u sezoni 2015.,
- izrađeni su i *Popis kopnenih plaža za kupanje u 2016. godini* te *Popis morskih plaža za kupanje u 2016. godini*,
- Izvješće o monitoringu i klasifikaciji voda i mora za kupanje za sezonu 2015. prema Direktivi 2006/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kakvoćom vode za kupanje i ukidanju Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4. 3. 2006.); (engl. Bathing Water Directive - Monitoring and classification of Bathing Waters),
- popunjeni su izvještajni obrasci koji su dio Izvješća o Programu mjera zaštite i upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem Republike Hrvatske nakon čega će se i formalno usvojiti programa mjera za završetak izvještajnog procesa.

ZRAK/KLIMA/OZON

Izrađena izvješća:

- *Izvješće o kvaliteti benzina i dizelskog goriva za 2015. godinu* izrađeno sukladno Direktivi 98/70/EZ (engl. Report on the quality of petrol and diesel fuels 2015),
- *Izvješće o kvaliteti teškog loživog ulja, ulja za grijanje i plinskog ulja za 2015. godinu* izrađeno sukladno Sumpornoj direktivi 1999/32/EK (engl. Report on the quality of heavy fuel oil, heating oil and gas oil 2015.),
- *Izvješće o kvaliteti brodskog goriva za 2015. godinu* izrađeno sukladno Sumpornoj direktivi 1999/32/EK (engl. Report on the quality of marine fuels 2015.),
- *Izvještaj o velikim uređajima za loženje* (engl. Report on Directive 2001/80/EC On the limitation of emissions of certain pollutants into the air from large combustion plants),
- *Izvješće o ograničavanju emisija hlapivih organskih spojeva nastalih upotrebom organskih otapala u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila* (engl.

³⁴ Direktiva 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kvalitetom vode za kupanje i stavljanju izvan snage Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4.3.2006. (Direktiva o kakvoći vode za kupanje)

- Report on Directive 2004/42/EZ on the limitation of emissions of volatile organic compounds due to the use of organic solvents in decorative paints and varnishes and vehicle refinishing products),
- *Izveščivanje o procjeni i upravljanju kvalitetom zraka kao i o uzajamnoj razmjeni informacija o mrežama i postajama, te mjerenjima kvalitete zraka, te dostavljanje informacija o planovima i programima za smanjenje onečišćenja zraka (prema Direktivi 2004/107/EZ i 2008/50/EZ i Odluci 2011/850/ EU (IPR)),*
 - *Izvešće o nacionalnim emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari za 2014. (engl. Directive 2001/81/EC on national emissions ceilings for certain atmospheric pollutants - NEC Direktiva),*
 - *Izvešće o proračunu emisija onečišćujućih tvari u zrak na teritoriju RH za 2016. godinu (prema Konvenciji o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka - LRTAP),*
 - *Preliminarno izvješće o emisijama stakleničkih plinova RH 2015 (mini NIR 2016) sukladno čl. 7. Uredbe 525/2013 EU Parlamenta i vijeća o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova),*
 - *Izvešće o inventaru stakleničkih plinova na području Republike Hrvatske (NIR 2016), (engl. National Inventory Report 2016.),*
 - *Izvešće o inventaru stakleničkih plinova na području Republike Hrvatske (NIR 2016) ponovni podnesak, (engl. National Inventory Report 2016.) Resubmission,*
 - *Izveščivanje o jedinicama Kyotskog protokola u SEF (engl. Standard Eletronic Format) 2015.,*
 - *Izvešće o primjeni Direktive 87/2003/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice (čl. 21.) sukladno Provedbenoj odluci komisije (EU) br. 166/2014.*

TLO, ZEMLJIŠTE, POLJOPRIVREDA

Izrađeni setovi podataka

- Dostavljeni su podaci u EK o postojećim zakonskim propisima vezanim za područje tla i korištenja zemljišta za potrebe analize EK *Inventarizacija i procjena politika zaštite tla u zemljama članicama EU* (engl. *Inventory and Assessment of Soil Protection Policy Instruments in EU Member States*).
- U EIONET su dostavljeni podaci o postojećim istraživanjima i praćenju stanja tla i korištenja zemljišta u RH za potrebe inventarizacije podataka o tlu u EU (engl. *Inventory of Soil Monitoring schemes in EU*).
- U suradnji s Ministarstvom poljoprivrede dostavljeni su *Setovi podataka o korištenju zemljišta prema IPCC metodologiji, Setovi podataka o biljnoj i stočarskoj proizvodnji te potrošnji mineralnih gnojiva* (izvor: izvješća prema UNFCCC i EK) za potrebu izrade *Izvešća Republike Hrvatske temeljem članka 10. Direktive Vijeća 91/676/EEZ o zaštiti voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla* (SL L 375, 30. 12. 1991.).
- U suradnji s DZS-om dostavljen je *Set podataka o korištenju zemljišta i promjenama u korištenju zemljišta* (engl. Annex to the questionnaire on Agricultural Resources Land Use and Irrigation) za potrebu izvješćivanja prema Organizaciji za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda.

OTPAD

Isporuke izvješća ovog tematskog područja imala su za svrhu izvješćivanje o provedbi pojedine direktive te izvješćivanje o stupnju dostizanja propisanog cilja zadanog EU propisom kao i izvješćivanje o isporuci traženog statističkog podatka je prema nadležnoj instituciji. Pripremljena su i dostavljena sljedeća izvješća za EK / EUROSTAT:

- *Izvješće o pošiljkama otpada sukladno Uredbi o pošiljkama otpada EK br. 1013/2006 od 14 lipnja 2006. godine (za EK / Eurostat),*
- *Izvješće o otpadnoj ambalaži sukladno Direktivi 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (za EK / Eurostat),*
- *Izvješće o usklađenju s ciljevima za sakupljanje baterija sukladno Direktivi 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (za EK / Eurostat),*
- *Izvješće o usklađenju s ciljevima za recikliranje baterija sukladno Direktivi 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (za EK / Eurostat),*
- *Izvješće o usklađenju s ciljevima ponovne uporabe/recikliranja/oporabe otpadnih vozila sukladno Direktivi 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (za EK / Eurostat),*
- *Izvješće o usklađenju s ciljevima prema Okvirnoj direktivi o otpadu (Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva) (za EK / Eurostat),*
- *Izvješće o provedbi Direktive Vijeća 1999/31/EZ o odlaganju otpada (za EK/Eurostat),*
- *Izvješće o usklađenju s ciljevima prema Okvirnoj direktivi o otpadu 2008/98/EC,*
- *Izvješće o provedbi Direktive o baterijama 2006/66/EC,*
- *Godišnji podaci o količinama i kategorijama EE opreme i gospodarenju sakupljenim otpadom,*
- *Izvješće o provedbi Direktive o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi 2002/96/EC i 2012/19/EU,*
- *Izvješće o provedbi Direktive o ambalaži i ambalažnom otpadu 94/62/EC,*
- *Izvješće o provedbi Direktive o korištenju u poljoprivredi mulja iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda 86/278/EEC.*

Provedene izvještajne obveze temeljem sporazuma s DZS podrazumijevale su isporuku:

- *Izvješća prema Uredbi o statistikama otpada 2015/2002,*
- *Izvješća o pokazateljima održivog razvitka, komunalni otpad prema Odluci 1578/2007/EK o statističkom programu 2008.-2012., a*
- *dodatno je izrađeno Izvješće o otpadu od hrane, mimo planiranih obveza kao prateće izvješće uz Izvješće prema Uredbi o statistikama otpada 2015/2002.*

Iako je planirana izrada:

- *Izvješća o događajima o kojima su obavijestili operatori postrojenja za gospodarenje otpadom od vađenja mineralnih sirovina sukladno Direktivi 2006/21/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od djelatnosti vađenja mineralnih sirovina, te*
- *Izvješća o opasnom sadržaju u ambalažnom otpadu i ostali dobrovoljni podaci o ambalaži i ambalažnom otpadu sukladno Direktivi 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu,*

obzirom da nije bilo događaja o kojima se izvješćuje nije bilo moguće dostaviti izvještaje.

INDUSTRIJA I ENERGETIKA

Setovi podataka

- Dostavljena su dva seta podataka za europski PRTR: prvi set podataka iz Baze ROO za ePRTR³⁵ za 2014. godinu je dostavljen u EIONET tijekom ožujka, dok je novi set podataka poslan u svibnju,

³⁵ Registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (engl. Pollutant Release and Transfer Register)

- Sažeci akcijskog plana vezano za podatke buke za Hrvatske autoceste d.o.o. (engl. Action plan summaries DF 7 and DF 10) te Podaci o strateškim kartama buke za Hrvatske željeznice d.o.o. (engl. Report on all major roads, railways, airports and agglomerations (DF4, DF8), za željeznice i ceste su učitan i na stranice EEA,
- Podaci o postrojenjima u kojima su prisutne opasne tvari iz baze RPOT/OPVN učitan su u bazu eSPIRS³⁶ pri Zajedničkom istraživačkom centru EK,
- Dostavljen je i učitan Set podataka o prijavljenim velikim nesrećama u bazu eMARS³⁷ pri Zajedničkom istraživačkom centru EK,
- Dostavljeni su podaci za radnu grupu za izradu Priručnika za praćenje i procjenu rizika kod velikih nesreća, Zajedničkom istraživačkom centru EK,
- Dostavljene su i podaci za izradu „Case study on Croatian PRTR“, e-Government (EK)

OPĆE TEME ZAŠTITE OKOLIŠA

Izrađeni su i dostavljeni u EEA

- Technical report on Tourism and environment,
- Environmental indicator report 2016.,
- Questionnaire EMAS Communication testing and Assessing the EMAS Environmental Statement,
- u suradnji s drugim nacionalnim dionicima izrađen je izvještaj *Progress towards the Sustainable Development Goals* s analizom dostupnosti podataka i izvedivosti pokazatelja.

Izvješća i skupovi podataka prema međunarodnim ugovorima kojih je RH potpisnik po tematskim područjima:

Izvješća i skupovi podataka prema međunarodnim ugovorima kojih je RH potpisnik			
Tematsko područje	Planirana (br.)	Izrađena (br.)	indeks
Klimatske promjene	3	3	1,00
Otpad	1	1	1,00
Industrija i energetika	2	2	1,00
UKUPNO	6	6	1,00

ZRAK/KLIMA/OZON

- Izvješće o emisijama onečišćujućih tvari u zrak na području Republike Hrvatske za 2015. godinu (LRTAP konvencija),
- Izvješće o inventaru stakleničkih plinova na području Republike Hrvatske (NIR 2016), (engl. National Inventory Report 2016.), (UNFCCC konvencija),*
- Inventar stakleničkih plinova NIR 2016, ponovni podnesak. (engl. National Inventory Report 2016.), Resubmission*,
- Izvješćivanje o jedinicama Kyotskog protokola u SEF (engl. Standard Eletronic Format) 2016.*

Izvješća označena s * se dostavljaju i EK i međunarodnim tijelima.

OTPAD

- Godišnje izvješće o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju za 2015. (engl. Yearly report to the Basel Convention).

³⁶ Baza podataka Europske komisije o postrojenjima u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari (The Seveso Plants Information Retrieval System)

³⁷ Baza podataka Europske komisije o postrojenjima u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari (The Major Accident Reporting System)

INDUSTRIJA I ENERGETIKA

- *Drugo izvješće o provedbi Protokola o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari* dostavljeno je u skladu s Protokolom o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari uz Konvenciju o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija) te Odlukom potpisnica Protokola 1/5 (ECE/MP.PRTR/2010/2/Add.1). Izrađene su verzije izvješća na hrvatskom i engleskom jeziku te i sažeto izvješće na hrvatskom jeziku. Engleska verzija izvješća dodatno učitana u bazu UNECE³⁸-a.
- U suradnji s Ministarstvom je izrađeno izvješće *Questionnaire to assess implementation of the Recommendations of the meeting of the parties on electronic information tools (Decision II/3)/Survey to assess implementation of the Recommendations on the more effective use of electronic information tools to provide public access to environmental information adopted through Decision of the Meeting of the Parties II/3*.

12.6. Komunikacija s javnošću i vidljivost Agencije u segmentu okoliša

Predstavnici Agencije sudjelovali su u brojnim radijskim i televizijskim emisijama s ciljem promocije važnosti očuvanja okoliša, posebice onih tema koja najviše zanimaju javnost, poput gospodarenja otpadom. Nastavljena je tradicionalna suradnja s brojnim dnevnim, tjednim i mjesečnim novinama kao i časopisima.

Putem elektroničke pošte odgovoreno je na tristotinjak upita iz šire javnosti.

Prema Zakonu o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, br. 25/13, 85/15) odgovoreno je na više desetaka upita. Povjerenici za informiranje dostavljeni su odgovori na žalbu u tri predmeta koja su se ticala provedbe ovoga Zakona, u pitanjima za koje je Agencija bila nadležno tijelo. Uredu Povjerenice za informiranje je dostavljeno godišnje izvješće za 2015. godinu, u svezi ispunjavanja Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13) za segment okoliša.

Ispunjene su zakonske obveze osiguranja pristupa informacija i otvorenosti podataka javnih tijela te je na Portalu otvorenih podataka Vlade RH postavljene poveznice na 19 baza iz područja okoliša.

Prema obvezama iz Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša, izrađeno je *IV. Nacionalno izvješće o provedbi Aarhuške konvencije za razdoblje od 2014. – 2016. godine* te je prezentiran rad Agencije na radionici koja je prethodila izradi izvješća.

U povodu Svjetskog dana zaštite okoliša izrađen je i objavljen *Okoliš na dlanu I – 2016.*, što je popraćeno medijskom objavom, u kojoj su novinarima poslane relevantne informacije te e-verzija publikacije.

Člancima na web stranici obilježeni su značajni događaji i datumi za okoliš:

- *Svjetski dan voda* 22. ožujka,
- *Svjetski dan suzbijanja dezertifikacije* 17. lipnja,
- *Svjetski dan tla* 5. prosinca.

Dodatno je izrađen članak o nagradi koju je osvojila Agencija za izvješće prema LRTAP konvenciji, kao i prigodan tekst na temu ocjenjivanja kakvoće mora za kupanje u sezoni 2015. i objavu vezanog Europskog izvješća o kakvoći voda za kupanje u Europi u sezoni 2015.

³⁸ Komisija Ujedinjenih naroda za Europu (engl. United Nation economic commission for Europe, nadalje UNECE)

Značajnije su ažurirane stranice tematskih područja Otpad kao i Industrije i energetike i Općih pitanja zaštite okoliša. Ažuriran je posebice Portal EMAS slijedom činjenice da je Hrvatska akreditacijska agencija uspostavila akreditacijske sheme za verifikatore u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS).

Zbog ograničenih raspoloživih sredstava za promidžbu i informiranje, nije bilo moguće provesti natječaj za izradu logotipa i Knjige standarda Agencije. Iz istog razloga su tiskane, u ograničenim serijama, samo dvije publikacije koje su prepoznate kao najvažnije za objavu široj javnosti: *Okoliš na dlanu I – 2016* i *Odabrani pokazatelji stanja okoliša u Republici Hrvatskoj, 2016*.

Agencija nema jedinstvenu mrežnu stranicu već se usporedno održavaju dvije mrežne stranice pravnih prednika, i to www.azo.hr i www.dzzp.hr, što izaziva poteškoće u percipiranju rada Agencije u javnosti. Zbog vidljivosti ustanove i jasnog vizualnog identiteta nužno je što prije osmisлити jedinstveni vizualni identitet koji će pratiti Knjiga standarda i ažurna mrežna stranica www.haop.hr.

U tijeku je priprema publikacije *Poljoprivredno okolišni indikatori* pri čemu se podaci obrađuju u suradnji s DZS-om.

Izrađeni su nacrti publikacija *Odabrani pokazatelji sustava Registar postrojenja u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari/Očevidnik prijavljenih velikih nesreća* i *Odabrani pokazatelji sustava Registar onečišćavanja okoliša* iz tematskog područja industrija i energetika.

U sklopu međunarodne suradnje, objavom informacija na stranicama EEA, <http://www.eea.europa.eu/hr> ukupno je pregledano i dorađeno 20 prijedloga tekstova na hrvatskom jeziku koji su i objavljeni na internetskim stranicama EEA.

12.7. Ostvarenje rezultata Strateškog plana segmenta okoliša

Agencija je nastavila raditi na aktivnostima u okviru programa Zaštita okoliša. Aktivnosti su provedene u skladu s djelatnostima propisanim Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13 i 78/15), strateškim ciljevima i akcijskim planovima zacrtanim Nacionalnom strategijom zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 46/02) te Strateškim planom Ministarstva za razdoblje od 2016. do 2018. godine.

Ciljane vrijednosti većine pokazatelja rezultata predviđenih Strateškim planom Ministarstva za razdoblje od 2016. do 2018. godine su uglavnom ostvarene, a u slučaju pojedinih pokazatelja i premašene.

Tablica 4. Pregled ostvarenja ciljanih vrijednosti pokazatelja rezultata segmenta okoliš predviđenih Strategijom Ministarstva za razdoblje 2016. – 2018. na 31.12.2016.

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2016.	Ostvarena vrijednost 31.12.
3.2.1.1. Profiliranje Agencije kao središnje institucije za izvješćivanje o okolišu u RH	%	98	100	100
3.2.1.2. Postotak pokrivenosti tematskih područja odgovarajućim referentnim centrima *više u točki 7.2.	%	60	80	50*
3.2.1.3. Postotak uspostavljanog tijeka podataka po tematskim područjima	%	60	90	80
3.2.1.4. Postotak cjelovitosti i kakvoće podataka i informacija	%	60	90	90
3.2.1.5. Primarno dostavljenih kvalitetni podaci	%	85	90	90
3.2.1.6. Objavljeni podaci na internetskoj stranici Agencije	%	100	100	100
3.2.1.7. Dostavljeni podaci prema zahtjevima Ovlaštenika	%	100	100	100
3.2.1.8. Upiti zaprimljeni iz šire javnosti	Broj	200	250	250

3.2.1.9. Stupanj ispunjenja obveza	%	65	80	98
3.2.1.10. Obim i kvaliteta suradnje u odnosu na prethodne godine ili vremenska razdoblja	%	90	95	80
3.2.1.11. Prenosjenje, razmjena i korištenje iskustava i najbolje prakse	%	50	75	55
3.2.2.1. Poboľšanje provedbe vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša	%	85	100	90
3.2.2.2. Postotak prikupljenih, obrađenih i unesenih podataka u baze, te na osnovu istih izrađenih izvješća	%	92	100	95
3.2.2.3. Obrađeni i analizirani podaci sukladno međunarodnoj i europskoj metodologiji	%	85	90	80
3.2.2.4. Primarno dostavljeni kvalitetni podaci	%	90	90	90
3.2.2.5. Postotak zahtjeva za dodatnom provjerom kvalitete podataka	%	30	5	20
3.2.2.6. Postotak upita i odgovori na upite obveznika	%	30	10	30
3.2.2.7. Povećanje postotka redovitog rada Informacijskog sustava zaštite okoliša sa malim brojem kritičnih incidenata	%	98	100	100

13. Programska aktivnost zaštite prirode

13.1. Ostvarenje rezultata Strateškog plana segmenta prirode

Agencija je nastavila raditi na aktivnostima u okviru programa zaštite prirode i vezanih međunarodnih projekata. Aktivnosti su provedene u skladu s djelatnostima propisanim Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13), strateškim ciljevima i akcijskim planovima zacrtanim Nacionalnom strategijom i akcijskim planom zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti (NSAP) („Narodne novine“, broj 143/08) te Strateškim planom Ministarstva za razdoblje od 2016. do 2018. godine. Većina predviđenih rezultata je ostvarena ili čak nadmašena, izuzev onih koje ovise o početku provedbe projekata predviđenih Operativnim programom Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (u daljnjem tekstu: OPKK).

Tablica 5. Pregled ostvarenja ciljanih vrijednosti pokazatelja rezultata predviđenih Strategijom Ministarstva za razdoblje 2016. – 2018. na 31.12.2016.

Pokazatelj rezultata	Jedinica	Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2016.	Ostvarena vrijednost 31.12.2016.	Napomena
2.1.3.1. Povećanje postotka kopnenog teritorija Hrvatske za koji je izrađena detaljna karta staništa	%	2,4	36	60	
2.1.3.2. Povećanje broja vrsta i staništa s izrađenim protokolom za praćenje stanja (monitoring)	Broj	78	80	81	
2.1.3.3. Povećanje provedenih procjena ugroženosti vrsta	Broj	3190	3250	3287	
2.1.4.1. Povećanje broja strogo zaštićenih vrsta za koje su izrađeni i usvojeni planovi upravljanja s akcijskim planovima, uključujući reviziju	Broj	2	8	2	Izrađena su 2 nacrtu prijedloga plana upravljanja, koji obuhvaćaju 12 vrsta (9 vrsta kitova i 3 vrste morske kornjače), međutim nisu dostavljeni na usvajanje Ministarstvu. Budući da je OPKK projekt Izrade prijedloga planova upravljanja odobren tek polovicom prosinca 2016., ciljana vrijednost nije mogla biti ostvarena
2.1.4.2. Povećanje površine zaštićenih područja s planovima upravljanja koji na odgovarajući način adresiraju potrebe dugoročnog očuvanja Natura 2000 ciljnih vrsta i	Površina (ha)	21567	26.859	21567	Ostvarenje rezultata vezano je uz provedbu odgovarajućeg OPKK projekta, čiji početak se očekuje u 2017. godini

staništa					
2.1.4.3. Povećanje broja stranih vrsta za koje je izrađena procjena invazivnosti ("risk assessment")	Broj	100	150	113	Rezultat nije u potpunosti ostvaren zbog nedostatka ljudskih i financijskih resursa.
2.1.4.5. Unaprijediti znanje o invazivnim stranim vrstama i uspostaviti kontrolu radi minimiziranja njihovog utjecaja na vrste i staništa (planovi za sustav upravljanja invazivnim stranim vrstama)	Broj	0	0	0	
2.2.1.1. Provođenje edukacije te održavanje stručnih skupova, tematskih seminara i radionica ³⁹	Broj	14	3	6	Održane su edukacije na pet tema kroz 20 treninga i jedan stručni skup
2.2.2.1. Povećanje broja povezanih stručnih baza podataka s ciljem potpune uspostave jedinstvenog informacijskog sustava zaštite prirode	Broj	6	7	6	Ostvarenje je vezano uz provedbu odgovarajućeg OPKK projekta, čiji početak se očekuje 2017. godine

Slijedi detaljniji opis provedenih programskih aktivnosti.

13.2. Inventarizacija i praćenje stanja prirode

Agencija kontinuirano radi na razvijanju sustava inventarizacije i praćenja stanja (monitoring) prirode. Osim stalne nadopune podataka o sastavnicama prirode u RH putem obrade postojećih i prikupljenih podataka, Agencija provodi prioritete aktivnosti inventarizacije te uspostave i provedbe praćenja stanja vrsta koje su ugrožene i zaštićene prema nacionalnim propisima, direktivama Europske unije i drugim međunarodnim propisima, konvencijama i sporazumima kojih je RH stranka. Pritom surađuje s relevantnim znanstvenim institucijama, JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima, prirodoslovnim muzejima, školama i nevladinim udrugama i drugim relevantnim dionicima. Obzirom na obveze izvješćivanja o stanju očuvanosti, koje proizlaze iz članka 17. Direktive o staništima⁴⁰ i članka 12. Direktive o pticama⁴¹, naglasak je na vrstama i stanišnim tipovima s dodatka ovih direktiva. Prvo izvješćivanje RH za šestogodišnje razdoblje slijedi 2019. godine.

13.2.1. Inventarizacija i kartiranje

Nastavljeno je upisivanje i priprema podataka za unos u baze podataka ISZP-a, koji se sastoji od distribuiranih baza podataka namijenjenih za pohranu i održavanje podataka o bioraznolikosti i zaštiti prirode u RH. Za te potrebe, nastavljeno je prikupljanje i obrada izvješća i rezultata projekata financiranih i/ili koordiniranih od strane JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima. Obradeno je oko 1150 izvješća, a ukupan broj unosa iznosi više od 380 000. Nastavljena je provjera i validacija podataka o ugroženosti i prijetnjama za sve procijenjene skupine. U okviru komponente

³⁹ Pokazatelj koji se ostvaruje u suradnji s MZOE-om

⁴⁰ Direktiva 92/43/EEZ o zaštiti prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta (SL L 206, 22.07.1992.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2013/17/EU od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10.6.2013.) (u daljnjem tekstu: Direktiva o staništima)

⁴¹ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26. 1. 2010.)

Inventarizacija i kartiranje bioraznolikosti Projekta NIP⁴², nastavljena je provedba prvog sustavnog usmjerenog terenskog istraživanja prioriternih taksonomskih skupina u povijesti Hrvatske, u cilju prikupljanja recentnih terenskih podataka. Odrađeni su svi terenski obilasci i u tijeku je odobravanje završnog izvještaja projekta. Za devet prioriternih taksonomskih skupina je ukupno prikupljeno oko 150 000 novih terenskih podataka.

U okviru komponente II Projekta NIP, završene su aktivnosti za izradu nove detaljne karte kopnenih nešumskih i slatkovodnih staništa RH, uključujući analizu dosad sakupljenih terenskih podataka te reviziju dosadašnje radne verzije karte. Provedene su dodatne terenske provjere na kojima su prikupljeni novi terenski podaci te izvršene su potrebne korekcije staništa kartiranih fotointerpretacijom. Tijekom 2016. godine prikupljeno je više od 25 000 novih terenskih točaka, što znači da je do završetka projekta terenski obišeno i provjereno ukupno preko 25% delineiranih poligona s kopnenim nešumskim i slatkovodnim staništima. U okviru terenskih aktivnosti posebna se pažnja posvećena sakupljanju dodatnih podataka o staništima s Dodatka I Direktive o staništima unutar područja ekološke mreže Natura 2000. Nova karta kopnenih nešumskih staništa i slatkovodnih staništa sadrži ukupno 332 503 poligona, uključujući delineirana, ali ne i terenski obrađena, šumska područja, što predstavlja povećanje od 64,5% u odnosu na radnu verziju karte iz 2015. godine. Dodatno, revidirana je i nadopunjena Nacionalna klasifikacija staništa u segmentu slatkovodnih i kopnenih nešumskih staništa, te je izrađen Plan održavanja Karte staništa RH.

Završio je projekt tehničke pomoći financiran sredstvima Europske unije – Operativnog programa za okoliš, kroz koji je, između ostalog, izrađena projektna dokumentacija za budući projekt kartiranja obalnih i pridnenih morskih staništa na području Jadranskog mora pod nacionalnom jurisdikcijom, koji će se financirati iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (u daljnjem tekstu: ESI), kako je to predviđeno Operativnim programom Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. (u daljnjem tekstu: OPKK) (veza: poglavlje 6.6.).

U okviru kartiranja i vrednovanja usluga ekosustava Agencija se priključila međunarodnom projektu OBZOR2020 - *Enhancing ecosystem services mapping for policy and decision making* (skraćeno: ESMERALDA).

13.2.2. Praćenje stanja (monitoring)

Kao i prethodnih godina, aktivnosti u okviru praćenja stanja vrsta i staništa su u najvećoj mjeri bile usmjerene na provedbu obveza iz odgovarajućih direktiva Europske unije, uključujući pripreme za buduće izvješćivanje o stanju očuvanosti vrsta i staništa. Nastavljen je rad na uspostavi nacionalnog sustava praćenja (monitoring) kroz izradu standardiziranih programa za praćenje novih vrsta. U 2016. izrađeni su monitoring programi za još 3 vrste od važnosti za EU, a koje su prisutne u Hrvatskoj. Nastavljena je akcija praćenja stanja biljke kockavice (*Fritillaria meleagris*) za osnovne i srednje škole, koja se kontinuirano provodi od 2005. godine te akcija bilježenja opažanja saproksilnih kornjaša od strane javnosti. Izrađena je i predana check-lista vrsta i staništa za koje je potrebno izvještavati temeljem Članka 17. EU Direktive o staništima. Izrađeno je godišnje izvješće o stanju populacije vuka u Republici Hrvatskoj.

U suradnji s Ministarstvom poljoprivrede, nastavljena je provedba projekta *Monitoring čestih vrsta ptica na poljoprivrednim staništima*, čiji je cilj izračun indeksa promjena populacija čestih vrsta ptica poljoprivrednih staništa kao jednog od pokazatelja utjecaja poljoprivrede na prirodu. Uspostavljen je i provodi se pilot program monitoringa ptica močvarica na šaranskim ribnjacima Hrvatske u cilju određivanja dosega utjecaja klimatskih promjena na stanje gnijezdećih populacija ptica močvarica.

⁴² Projekt integracije u EU Natura 2000, kojeg vodi MZOE u sklopu odobrenog zajma Svjetske banke

U okviru komponente već spomenutog projekta Tehničke pomoći, pripremljena je projektna dokumentacija za budući OPKK projekt uspostave i provedbe monitoringa u skladu s obvezama iz Direktive o pticama i Direktive o staništima (veza: poglavlje 6.6.), procijenjene vrijednosti preko 15 milijuna eura.

13.3. Sustav za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska uginulih ili ozlijeđenih strogo zaštićenih životinja

Zbog potrebe trajnog nadzora i uvida u uzroke uginuća strogo zaštićenih životinjskih vrsta (provedba članka 12. Direktive o staništima), nastavljeno je funkcioniranje Sustava i Protokola za dojavu i djelovanje za morske životinje kroz aktivnosti zbrinjavanja, transporta i obrade/razudbe životinja od strane ugovorenih veterinarskih ambulanti/stanica i institucija koje sudjeluju u protokolu. Zaprimljeno je i obrađeno 100 dojava za morske sisavce i morske kornjače, koje su, ovisno o stanju, obradili ugovoreni veterinari odnosno suradničke institucije: Hrvatski veterinarski institut i Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. U cilju poboljšanja komunikacije u slučaju zbrinjavanja strogo zaštićenih morskih životinja i boljeg definiranja komunikacije uključenih dionika s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje potpisan je novi Protokol o načinu komunikacije u slučaju zbrinjavanja strogo zaštićenih morskih životinja. Također, u svrhu unaprjeđenja protokola, sklopljen je Ugovor o poslovnoj suradnji s dodatnom veterinarskom ambulantom iz Poreča te je održan radni sastanak za sve sudionike u provedbi Protokola. Osim toga, izrađeno je Izvješće o provedbi i analizi prikupljenih podataka putem Protokola za razdoblje od 2010. do 2015. godine. Pružena je stručna pomoć i savjet za oko 40 dojava građana i JU iz područja zaštite prirode vezanih uz zalutale, ozlijeđene ili nastanjene šišmiše u stambenim objektima građana, a u suradnji s hvatačima Skloništa za nezbrinute životinje Grada Zagreba - Dumovec spašeni su zalutali šišmiši na dvije lokacije na području grada Zagreba.

Putem web obrasca za dojavu pronalaska mrtvih, ozlijeđenih ili bolesnih strogo zaštićenih životinja Agencija je zaprimila i obradila 39 dojava.

13.4. Crveni popisi i knjige

Nastavljen je rad na reviziji Crvenog popisa vaskularne flore te Crvenog popisa sisavaca. U okviru revizije Crvenog popisa slatkovodnih riba održana je radionica za znanstvenu zajednicu o primjeni IUCN kriterija i kategorija prilikom procjena ugroženosti divljih vrsta. Završena je i prva faza revizije Crvenog popisa slatkovodnih riba u kojoj je procijenjena ugroženost za gotovo 60 vrsta slatkovodnih riba. Održano je javno predstavljanje *Zelene knjige izvornih sorti vinove loze*, izrađene uz potporu FZOEU-a.

13.5. Planovi upravljanja strogo zaštićenim vrstama s akcijskim planovima

Nastavljena je izrada Planova upravljanja s akcijskim planovima (u daljnjem tekstu: PUAP). Kroz IPA Adriatic CBC projekt NETCET - Mreža za zaštitu kitova i morskih kornjača u Jadranu (engl. *Network for the Conservation of Cetaceans and Sea Turtles in the Adriatic*) izrađeni su prijedlozi nacrtu planova upravljanja s akcijskim planovima zaštite morskih kornjača - 3 vrste i kitova - 9 vrsta. U okviru provedbe PUAP-a za vuka provedeno je nekoliko aktivnosti koje su uključivale terenski obilazak područja Parka prirode (u daljnjem tekstu: PP) Papuk i mjesta nastalih šteta te edukaciju nadzorne službe za uspostavu praćenja tragova prisutnosti vuka na novom području moguće

rasprostranjenosti. Održana su predavanja i sastanak s ciljnim dionicima okupljenima u Lokalnu akcijsku grupu (u daljnjem tekstu: LAG) Petrova gora te je organiziran sastanak s inspekcijom zaštite prirode na temu izvješćivanja o velikim zvijerima u okviru provođenja mjera zaštite prirode sadržanih u lovnogospodarskim osnovama. U okviru projekta NIP, a kao priprema za reviziju Plana upravljanja, organizirano je i održano 8 radionica na kojima su održana predavanja za djelatnike stručnih službi i predstavnike lovoovlaštenika na području rasprostranjenosti velikih zvijeri o upravljanju i monitoringu s posebnim naglaskom na sakupljanje uzoraka za DNA analizu. Nastavljeno je sudjelovanje u radu Povjerenstva za praćenje velikih zvijeri i Interventnog tima za vuka i risa pri Upravi zaštite prirode Ministarstva te u radu Povjerenstva za medvjede pri Upravi za lovstvo Ministarstva poljoprivrede. U tom smislu, sudjelovalo se i u reviziji Plana gospodarenja smeđim medvjedom, odnosno izradi godišnjeg akcijskog plana.

U okviru OPKK, izrađena je projektna dokumentacija te je odobren projekt *Izrada planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima)*, vrijednosti gotovo 9 milijuna kuna (veza poglavlje 6.6.). Navedeni projekt će obuhvatiti izradu novih i reviziju postojećih PUAP-a za vuka i risa. Provedene su pripremne radnje za izradu stručne podloge za PUAP za zaštitu vuka, koje su se sastojale od organizacije i prikupljanja uzoraka izmeta za DNA analizu, čime će se dobiti ulazni podaci o populaciji vuka potrebnih za učinkovitu reviziju PUAP-a. Prikupljeno je približno 330 uzoraka. Dodatno, započela je priprema podataka i projektnih zadataka za pojedine skupine vrsta za potrebe provedbe elemenata projekta.

13.6. Mjere za prevenciju šteta od strogo zaštićenih vrsta

Nastavljen je rad u okviru Povjerenstva za izradu Pravilnika o naknadi šteta od strogo zaštićenih životinja, te su izrađeni komentari na nacrt Pravilnika o naknadi štete od životinja strogo zaštićenih vrsta te na odgovarajuće priloge.

13.7. Trgovina ugroženim vrstama

Agencija je nadležno znanstveno tijelo u RH za provedbu Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (engl. Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, u daljnjem tekstu: CITES). Sukladno zadaćama znanstvenog tijela propisanih Zakonom o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama („Narodne novine“, broj 94/13), Uredbom Vijeća (EZ) br. 338/97 i Provedbenom uredbom Komisije (EZ) br. 865/2006 kojima se odredbe CITES-a jednoznačno implementiraju na području EU, Agencija je, temeljem zahtjeva Ministarstva, izradila 20 stručnih mišljenja vezano uz uvoz, izvoz, uzgoj ili držanje vrsta koje podliježu odredbama Konvencije, odnosno Uredbe Vijeća (EZ) br. 338/97. Dodatno, na zahtjev Inspekcije zaštite prirode ili Carinske uprave RH, Agencija je pružila stručnu pomoć, odnosno dostavila stručno očitovanje o determinaciji primjeraka koji su bili predmetom međunarodne trgovine u 28 slučajeva nadležnih carinskih ili inspekcijskih postupanja i sprečavanja nezakonite trgovine divljim vrstama. U okviru svoje nadležnosti kao znanstvenog tijela za CITES, djelatnici Agencije kontinuirano, već petu godinu za redom sudjeluju u edukaciji inspektora zaštite prirode, carinskih djelatnika, te granične veterinarske i fitosanitarne inspekcije o zakonodavstvu kojim se uređuje prekogranični promet i trgovina divljim vrstama te prepoznavanju tih primjeraka. Tijekom 2016. godine održana su četiri stručna seminara za carinike i granične veterinarske i fitosanitarne inspektore, te jedan za djelatnike Inspekcije zaštite prirode.

13.8. Ekološka mreža NATURA 2000

Natura 2000 temeljni je program zaštite prirode Europske unije čiji je cilj, kroz uspostavu ekološke mreže, doprinijeti očuvanju povoljnog stanja više od tisuću vrsta i oko 230 stanišnih tipova koji se nalaze na dodacima *Direktive o staništima* i *Direktive o pticama*. Ekološka mreža Natura 2000 u RH je proglašena *Uredbom o ekološkoj mreži* („Narodne novine“, broj 124/13), te temeljem zaključaka Biogeografskog seminara dopunjena *Uredbom o izmjenama Uredbe o ekološkoj mreži* („Narodne novine“, broj 105/15).

Budući da Direktiva o staništima propisuje obvezu uspostave odgovarajućih mjera očuvanja u roku od šest godina od proglašenja područja dijelom mreže Natura 2000 nastavljeno je s definiranjem ciljeva očuvanja i osnovnih mjera potrebnih za njihovo postizanje, uz potporu FZOEU-a.

To je ujedno i priprema za izradu Pravilnika s ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama očuvanja za *Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove* (u daljnjem tekstu: POVS) područja ekološke mreže, predviđenog člankom 55. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13).

Nacrt ciljeva očuvanja POVS područja te osnovnih mjera očuvanja izrađuje se u bliskoj suradnji s JU nadležnim za upravljanje zaštićenim područjima ekološke mreže te je u skladu s tim pristupom održan niz konzultativnih sastanaka. Zbog zakonskih obveza donošenja planova upravljanja za zaštićena područja, kao i pravila financiranja infrastrukturnih zahvata u zaštićenim područjima kroz OPKK, prioritet pri definiranju ciljeva očuvanja i osnovnih mjera očuvanja dan je područjima zaštićenim u kategorijama parka prirode (u daljnjem tekstu: PP) i nacionalnog parka (u daljnjem tekstu: NP).

U sklopu projekta tehničke pomoći za razradu dokumentacije za OPKK projekte, radilo se na pripremi budućeg projekta izrade okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 (veza poglavlje 6.6.).

Na sastanku s predstavnicima EK (engl. *Package Meeting on Cohesion Policy, Environmental Implementation Report and Infringements*), predstavnici Agencije su, između ostaloga, obrazložili i planove za završetak mreže Natura 2000, pogotovo u njenom morskom dijelu u kojem su, zbog manjka kvalitetnih podataka o bioraznolikosti, i prepoznati najveći nedostaci.

Nastavljene su aktivnosti na komponenti „Priprema poljoprivredno-okolišnih mjera za očuvanje bioraznolikosti“ projekta NIP.

13.9. Zaštićena područja

13.9.1. Standardizacija i razvoj upravljanja zaštićenim područjima

Dovršena je analiza Godišnjih programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja (u daljnjem tekstu: GPZ) za 2016. godinu te je započeta analiza i izdana su mišljenja na 33 GPZ-a za 2017. godinu. Završena je analiza *Izvješća o ostvarivanju plana upravljanja i godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja za 2015. godinu* prema pojedinim temama te su rezultati prezentirani na Skupu stručnih službi.

Agencija kontinuirano pruža podršku JU pri razvoju planova upravljanja i drugih upravljačkih dokumenata zaštićenih područja. Analizirani su konačni prijedlozi plana upravljanja za NP Brijuni, NP Mljet i PP Biokovo te su za njih izdana prethodna mišljenja. Nastavljena je suradnja s JU vezana uz izradu i reviziju planova upravljanja 11 područja: NP Paklenica, NP Plitvička jezera, NP Risnjak i NP Sjeverni Velebit; PP Lastovsko otočje, PP Žumberak-Samoborsko gorje, PP Velebit te značajni krajobraz Kamenjak i posebni rezervat Lokrum. S JU koje će kroz OPKK izrađivati planove upravljanja za Natura 2000 područja, obavljene su konzultacije kako bi se oko uključivanja

zaštićenih područja u navedene planove (veza poglavlje 5.7.). Agencija je sudjelovala i u izradi planova održivog turizma PP Lastovsko otočje i Dugog otoka s obzirom da je koordinator za plan upravljanja Dugog otoka bila JU PP Telašćica.

Izrađena je stručna podloga zaštite prirode za Prostorni plan područja posebnih obilježja NP Krka te se sudjelovalo na radnim sastancima s relevantnim institucijama. Također je nastavljena suradnja s Hrvatskim zavodom za prostorni razvoj na koordinaciji izrade stručne podloge zaštite prirode za PPPPO NP Brijuni i određivanju prioriteta nadolazećih poslova. Radilo se i na standardizaciji metodologije izrade i sadržaja stručnih podloga zaštite prirode za prostorne planove područja posebnih obilježja.

Agencija je sudjelovala i na radnim sastancima vezano za Urbanistički plan uređenja državnog značaja *Skijaški kompleks i Vršna zona*, na Medvednici.

Prezentirana je analiza dijela planova upravljanja zaštićenim područjima u segmentu upravljanja posjetiteljima na konferenciji *Management and Monitoring of Visitors in Recreational and Protected Areas*. U sklopu konferencije je prezentiran okvir za evaluaciju stanja prije izrade akcijskih planova za upravljanje posjetiteljima izrađen za potrebe postavljenih kriterija za prijavu projekta na natječaj *Promicanje održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim parkovima i parkovima prirode*. U okviru radne skupine sastavljene od djelatnika Agencije, Ministarstva i javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže započeta je izrada tehničkih smjernica za planove upravljanja zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže.

13.9.2. Podizanje kvalitete podataka o zaštićenim područjima, izvješćivanje i razmjena informacija

Kontinuirano se provodilo ažuriranje baze zaštićenih područja i to paralelno s revizijom Upisnika zaštićenih područja koju provodi Uprava za zaštitu prirode pri Ministarstvu. Ažurirana je i CDDA baza (engl. Common Database on Designated Areas) te isporučena prema EEA.

Nastavljeno je redovito održavanje baze podataka kontakata zaposlenika JU i mailing liste zaposlenika u sustavu zaštite prirode te su ažurirani podaci o zaštićenim područjima na Bioportalu i internom portalu ISZP-a

13.9.3. Razvoj mreže zaštićenih područja

Agencija je nastavila raditi na valorizaciji i izradi stručnih podloga za zaštitu prirodno vrijednih područja, te sudjelovati u procesu proglašavanja novih zaštićenih područja i/ili poboljšanju funkcionalnosti postojeće mreže zaštićenih područja kroz izmjenu granica i/ili promjenu kategorija već zaštićenih područja, kojih je za sada tri. Na zahtjev Ministarstva započeta je izrada stručne podloge za valorizaciju područja Grabovače u svrhu eventualne zaštite. Izmijenjena je i dopunjena stručna podloga za proglašenje *Gorjanovićevog prapornog profila u Vukovaru* geološkim spomenikom prirode na temelju podnesenih primjedbi prilikom javnog uvida za proglašenje te je ista dostavljena nadležnom upravnom tijelu na daljnje postupanje.

Agencija je sudjelovala u procesu proglašenja značajnog krajobraza *Baračeve špilje* koji je u ožujku i proglašen zaštićenim u kategoriji značajnog krajobraza.

Obnovljena je i redovno održavana interna evidencija zaprimljenih zahtjeva za zaštitu novih područja, izmjene granica, prekategorizaciju i ukinuća postojećih zaštićenih područja.

13.10. Georaznolikost

Objavljen je *Katastar speleoloških objekata Republike Hrvatske* (veza poglavlje 3.3). Katastar, kao dio ISZP-a, vodi Agencija, koja radi na njegovom uspostavljanju zajedno sa speleološkim udrugama koje djeluju na području RH. Katastar objedinjava podatke o poznatim speleološkim objektima u RH. U Katastar su uneseni podaci za preko 1500 speleoloških objekata, a daljnji unos podataka je u tijeku. S Hrvatskom gorskom službom spašavanja (u daljnjem tekstu: HGSS) potpisan je Sporazum o

suradnji na razmjeni i pristupu podacima u *Katastru speleoloških objekata Republike Hrvatske* i pokrenuto je potpisivanje istovjetnog Sporazuma s Ministarstvom unutarnjih poslova. Sporazumom o suradnji na izradi Katastra, u izradu Katastra se uključio i Hrvatski geološki institut.

13.11. Ocjena prihvatljivosti zahvata za prirodu

Nastavljeni su stručni poslovi vezani uz ocjenu prihvatljivosti zahvata ili planova koji mogu značajno utjecati na područja ekološke mreže RH, uključujući stručnu potporu Upravnim odjelima u županijama. Tijekom godine provodile su se savjetodavne konzultacije s ovlaštenicima, predstavnicima pojedinih sektora i nositeljima zahvata vezano uz specifičnosti pojedinih zahvata i programa.

Pristupanjem Hrvatske EU, donošenjem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13) i stupanjem na snagu Uredbe o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13, 105/15) od 2015. godine broj obrađenih predmeta u postupcima ocjena prihvatljivosti planova, programa i zahvata za ekološku mrežu, znatno se povećao.

Kao i ranijih godina, uglavnom je riječ o predmetima u postupku prethodne ocjene. U 2016. godini obrađeno je ukupno 1373 predmeta ili oko 22 % više nego u 2015. godini (Tablica 6).

Tablica 6. Broj predmeta obrađenih u 2016. godini

(PO – prethodna ocjena, GO – glavna ocjena) (PO – prethodna ocjena, GO – glavna ocjena, strateška (PO i GO) – prethodne i glavne ocjene provedene u sklopu strateške ocjene)

PO (zahvati)	PO (planovi, strategije i programi)	GO (zahvati)	GO (planovi, strategije i programi)	Ukupno
1181	158	22	12	1373

Dorađene su i *Smjernice za procjenu utjecaja zahvata elektrana za obnovljive izvore energije na velike zvijeri s kartom osjetljivosti područja za velike zvijeri*, kao i Priručnik za ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, kao i stručne smjernice za pojedine tipove zahvata za područja cestovne infrastrukture, uređivanje rijeka i male hidroelektrane (tzv. *white papers*), izrađene tijekom 2015. godine u okviru *EU ENIA Twinning light projekta*. Dodatni značaj ovog Priručnika i stručnih smjernica, objavljenih na web stranicama Agencije, jest preporuka njihovog korištenja kao metodološkog standarda u izradi mišljenja.

13.12. Stručne podloge za izdavanje mjera i uvjeta zaštite prirode

Izrađeno je ukupno 652 stručnih podloga za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode za planove gospodarenja prirodnim dobrima i dokumente prostornog uređenja, stručnih podloga i mišljenja u različitim fazama izrade dokumenata prostornog uređenja, odnosno dvostruko više nego u 2015. (Tablica 7).

Tablica 7. Broj izrađenih stručnih podloga za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode

Vrsta stručne podloge	Broj podloga 2016.	Broj podloga 2015.	Indeks 2016/2015
Stručne podloge za osnove/programe gospodarenja šumama	115	80	1,44
Stručna podloga za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode za	430	103	4,17

lovnogospodarske osnove/programe uzgoja divljači/programe zaštite divljači			
Stručna podloga za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode za ribolovno-gospodarske osnove	9	19	0,47
Stručna podloga za utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode za dokumente prostornog uređenja i mišljenja/očitovanja glede mjera zaštite prirode u postupcima izrade dokumenata prostornog uređenja	98	123	0,80
Ukupno	652	325	2,00

Dodatno, izrađeno je 86 mišljenja, analiza i očitovanja vezanih uz utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode (Tablica 8), odnosno dvostruko više nego u 2015. godini.

Tablica 8. Broj izrađenih mišljenja vezanih uz utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode

Vrsta mišljenja	Broj mišljenja 2016.	Broj mišljenja 2015.	Indeks 2016/2015
Mišljenje s prijedlozima uvjeta zaštite prirode za raspisivanje javnog poziva za zakup/zamjenu poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu (uključujući i zakupe ribnjaka)	67	23	2,91
Analize podataka za izvješća o stanju u prostoru	7	18	0,38
Ostala mišljenja	12	0	-
Ukupno	86	41	2,09

13.13. Introdukcija i reintrodukcija

Izdano je 101 stručno mišljenje o ekološkom riziku uvoza, stavljanja na tržište, uvođenja u prirodu i/ili uzgoja stranih vrsta temeljem članaka 69. i 78. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ broj 80/13) i 3 mišljenja na studije o procjeni utjecaja strane vrste na prirodu, za vrste *Miscanthus x giganteus*, *Panicum virgatum* i *Paulownia tomentosa*. Započeo je razvoj kriterija za izradu procjene rizika invazivnosti na nacionalnoj razini. Obavljene su konzultacije unutar međuresorne radne skupine vezane za izradu prijedloga Pravilnika o crnoj i bijeloj listi i za izradu prijedloga Uredbe o sadržaju, elementima, načelima i metodologiji izrade procjene rizika invazivnosti. Izrađena je stručna podloga za Pravilnik o stranim vrstama koje se mogu stavljati na tržište (bijela lista) te invazivnim stranim vrstama.

Nastavljena je suradnja s EASIN bazom EK. Pružena je stručna pomoć Ministarstvu te Ministarstvu poljoprivrede prilikom ocjene metodologije za izračun za mjeru 4.4. Programa ruralnog razvoja za period 2014.-2020. vezano za eradicaciju invazivnih stranih biljaka. Izrađena je projektna dokumentacija i prijavljen projekt *Uspostava nacionalnog sustava za praćenje invazivnih stranih vrsta* planiran za financiranje kroz OPKK 2014-2020.

13.14. Edukacija o zaštiti prirode

Agencija je završila provedbu NIP edukacijskog programa za 2016. godinu. Održan je deseti po redu Skup stručnih službi. Radnici Agencije sudjelovali su u organizaciji Godišnjeg seminara čuvara prirode.

Izrađen je finalni nacrt *Plana razvoja kapaciteta djelatnika zaštićenih područja u Hrvatskoj* te se započelo s njegovom provedbom. Agencija je odabrala predstavnike u radnoj skupini za razvoj popisa kompetencija relevantnih za djelatnike ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima kao i razvoj uvodnog tečaja za djelatnike u sustavu zaštite prirode, uspostavljenu u okviru PARCS projekta. U sklopu istog projekta provedeno je istraživanje o kapacitetima i potrebama za edukaciju sudionika te je provedena edukacija o *Uključivanju dionika i participatornom upravljanju zaštićenim*

područjem u suradnji s JU Maksimir i JU PP Lonjsko polje. Ponovo je provedena edukacija naziva *Korištenje internog portala Informacijskog sustava zaštite prirode*.

U okviru projekta SEA Med dana je stručna podrška u razvoju modula *Edukacija dionika za pravilno korištenje prirodne baštine u svrhu interpretacije i edukacije*.

Prihvaćen je projektni prijedlog projekta Razvoj i implementacija trening modula „Programa edukacije za djelatnike u zaštiti prirode“ kao hrvatski prioritet prijavljen u okviru projekta *Towards Strengthened Conservation Planning in SE Europe* od IUCN-a te je proveden prvi edukacijski modul *Jačanje uloge čuvara prirode i djelatnika stručnih službi u postupanju s ozlijeđenom, bolesnom ili uginulom jedinkom strogo zaštićene vrste*.

Kroz projekt *EkoRaMa*, koji je uspješno završen, Agencija je sudjelovala u izradi standarda zanimanja za ekologa te odgovarajućeg standarda kvalifikacija. U okviru projekta *Modernizacija strukovnih programa*, Drvodjeljske škole Zagreb, koji je usmjeren na izradu standarda zanimanja za nadzornike i čuvare prirode u zaštićenim područjima, napravljena je analiza kurikuluma srednjoškolskog programa *Tehničar zaštite prirode*.

13.15. Zakonodavni okvir i dokumenti zaštite prirode

Izrađivalo se ili sudjelovalo u izradi 7 podzakonskih akata temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13). Radilo se na prijedlogu Uredbe i Pravilnika vezanih uz problematiku invazivnih vrsta, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, broj 73/16), prijedlogu Pravilnika o naknadi štete od životinja strogo zaštićenih vrsta, prijedlogu Pravilnika o oporavištima. Izrađena je Odluka o izmjenama Odluke o zavičajnim divljim vrstama čije je uzimanje iz prirode i održivo korištenje dopušteno („Narodne novine“, broj 68/16). Analiziran je i prijedlog Pravilnika o zaštiti i očuvanju Nacionalnog parka Kornati te izdano odgovarajuće mišljenje kao i prijedlog Pravilnika o mjerama upravljanja i zaštite zavičajnih divljih vrsta i uvjetima njihova korištenja.

Nakon ponovnog javnog savjetovanja, nadopunjen je prijedlog *Izvešća o stanju prirode za razdoblje 2008. – 2012.*

13.16. Ostale stručne podloge, stručna mišljenja i dostava podataka

Temeljem Pravilnika o sakupljanju zaštićenih samoniklih biljaka u svrhu prerade, trgovine i drugog prometa („Narodne novine“, br. 154/08) Agencija, kao sljednik DZZP-a izrađuje Stručnu podlogu za sakupljanje samoniklih biljaka koja se revidira svakih pet godina. U 2016. godini izrađena je nova Stručna podloga za sakupljanje zaštićenih samoniklih biljaka.

Agencija temeljem dostavljenih zahtjeva Ministarstva izrađuje stručna mišljenja o utjecaju odstupanja od zabranjenih radnji sa strogo zaštićenim vrstama na održavanje njihovih populacija u njihovom prirodnom području rasprostranjenosti. U 2016. godini izrađeno je 130 takvih mišljenja. Osim toga, izrađeno je 16 stručnih mišljenja vezanih uz provođenje mjera zaštite i korištenja zaštićenih vrsta, uključujući uzgoj.

Agencija je izradila nacrt stručne podloge za izradu Nacionalnih smjernica za ublažavanje utjecaja antropogene buke na kitove i morske kornjače.

Obrađeno je više od 200 zahtjeva za pristup informacijama vezanih uz podatke o bioraznolikosti.

13.17. Promidžba i edukacija u zaštiti prirode

Organizirano je više edukativnih i informativnih programa.

Obilježeni su datumi značajni za zaštitu prirode:

- Svjetski dan močvarnih staništa – predavanjem u zagrebačkoj knjižnici Medveščak;
- Svjetski dan divljih vrsta u suradnji s Zoološkim vrtom grada Zagreba i Ministarstvom zaštite okoliša i prirode prigodnim edukativnim programom u Zoološkom vrtu;
- Dan zaštite prirode u Hrvatskoj i međunarodni dan biološke raznolikosti u Maksimiru, u suradnji JU Maksimir, časopisom National Geographic Hrvatska i Ministarstvo.

U suradnji s JU Maksimir, za škole i građane organizirano je tradicionalno upoznavanje proljetnica Maksimira te je organizirano sudjelovanje u osmoj *Noći biologije*.

U sklopu projekta *Najdraža mjesta – Umreženi trening za podršku održivom ruralnom razvoju u Hrvatskoj* kojeg provodi Njemačko udruženje za zaštitu krajolika, Suske consulting i Agencija, otvorena je izložba fotografija *Moj komadić zemlje – Kad je priroda suradnik* u Europskoj komisiji - Općoj upravi za okoliš. Sam projekt je ušao u finalni izbor Europske nagrade Natura 2000.

U suradnji s Poljoprivrednim fakultetom u Zagrebu, organizirano je predstavljanje Zelene knjige: *Izvorne sorte vinove loze Hrvatske*.

U suradnji s Hrvatskim geološkim društvom, Hrvatskim prirodoslovnim muzejom, Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom, Prirodoslovno-matematičkim fakultetom, INA - industrijom nafte te Hrvatskim geološkim institutom promovirana je geologija, georaznolikost i geobaština putujućom izložbom *Upoznaj Zemlju, zaviri u mikroskop*.

Organizirana je edukativna akcija „*Jeste li ga vidjeli ????*“ u kojoj se tragalo za jelenkom i po prvi puta za alpinskom strizibubom i velikom četveropjekom cvilidretom, kukcima iz reda kornjaša, s ciljem uključivanjem šire javnosti u određivanje rasprostranjenosti ovih zanimljivih životinjskih vrsta.

Organizirano predstavljanje rezultata projekta „Tehnička pomoć za pripremu projekata za očuvanje i upravljanje Natura 2000 mrežom“ – Priprema projekata za programsko razdoblje 2014. - 2020. za novinare i zainteresiranu javnost. Redovito su ažurirane web stranice, uključujući informiranje javnosti o relevantnim događajima u zaštiti prirode te su pripremljeni tekstovi o sastavnicama prirode, uzrocima ugroženosti te drugim bitnim događajima zaštite prirode. Održavane su pripadajuće tematske stranice posvećene ekološkoj mreži NATURA 2000, velikim zvijerima i stranim invazivnim vrstama.

Predstavnici Agencije sudjelovali su u brojnim radijskim i televizijskim emisijama, a promocija zaštite prirode je ostvarena je putem suradnje s brojnim dnevnim, tjednim i mjesečnim novinama i časopisima. Redovito su pružane informacije građanstvu uz razne upite vezane uz zaštitu prirode.

14. Međunarodna i projektna suradnja

14.1. Međunarodni sastanci i događaji u organizaciji Agencije

Agencija je bila domaćin 16. TFEIP/EIONET radionice (puni naziv: Joint meeting of the EIONET NRCs/EMEP Task force on Emission Inventories and Projections) održane tijekom svibnja u Zagrebu, usmjerenog na borbu protiv učinaka prekograničnog onečišćenja na ekosustave, ljudsko zdravlje i materijalna dobra. Sastanak je organiziran u okviru radnih tijela Konvencije o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka – LRTAP konvencije – što ukazuje na potvrdu ugleda Agencije kao i na status koji Agencija uživa unutar radnih tijela Konvencije.

14.2. Suradnja s Europskom Komisijom i Europskom agencijom za okoliš

14.2.1. Suradnja s Europskom Komisijom, Europskom agencijom za okoliš i EUROSTAT-om u području okoliša

Tijekom godine suradnja s EEA odvijala se putem sudjelovanja na sastancima radnih skupina, te izradom mišljenja i razmjenom podataka.

Ravnatelj Agencije, kao član, sudjeluje u radu Upravnog odbora EEA, zatim mreže direktora europskih agencija za okoliš (engl. EPA network, European Network of the Heads of Environment Protection Agencies) koja je u naravi mreža ravnatelja/direktora europskih agencija za okoliš i sličnih tijela. Mreže direktora, osim putem plenarnih sjednica koje se održavaju dva puta godišnje, djeluje i putem interesnih grupa na kojima se rješavaju pitanja od zajedničkog interesa.

Agencija sudjeluje u radu interesne grupe za Zapadni Balkan, na poziciji koordinatora. Interesna grupa zemalja Zapadnog Balkana fokusirala se na rad u tematskim područjima zrak, klimatske promjene, kopnene vode, more, otpad i priroda. U tijeku je definiranje projektnog prijedloga iz tematskog područja zrak, koji bi obuhvatio rješavanje pitanja zajednička zemljama Zapadnog Balkana. U eventualnom projektu, ukoliko prijedlog bude prihvaćen od strane nekog od EU programa, Agencija bi imala priliku sudjelovati kao jedan od izvođača projekta u sastavu međunarodnog konzorcija.

Sudjelovanje u radu EEA u svojstvu punopravnog člana podrazumijeva i članstvo u Upravnom vijeću EEA, čiji je član ravnatelj Agencije. Dodatno, radnik Agencije djeluje i kao Nacionalna žarišna točka (engl. National Focal Point, NFP) u radu glavnog operativnog tijela EIONET/EEA, putem delegiranih radnika u Nacionalnim referentnim centrima EEA koji pokrivaju 24 različita područja okoliša i prirode, te integriranih tema zaštite okoliša i prirode. Sudjelovanje u radu EEA/EIONET-a podrazumijeva davanje mišljenja na tematska izvješća o stanju pojedinih sastavnica okoliša, prirode ili integriranim temama zaštite okoliša i prirode, te suradnju na izradi krovnog EEA izvješća o stanju europskog okoliša, s osvrtom na globalne mega-trendove.

Sudjelovalo se na EEA radionici na temu Održivost zemljišnih resursa i redovnom godišnjem sastanku nacionalnih referentnih centara (u daljnjem tekstu: NRC) EIONET mreže za pokrov zemljišta (NRC Land Cover) kao i na godišnjoj radionici za potrebe izvješćivanja prema UNFCCC i EU, u organizaciji JRC/EK (LULUCF workshop 2016, Stresa, Italija). Pod vodstvom EUROSTAT-a, za područje poljoprivrede, Agencija sudjeluje u radnoj grupi za usklađivanje statistike agrookoliša u svezi pesticida i popisa djelatnih tvari.

Unutar tematskog područja Industrija i energetika, u više je navrata dano mišljenja na nacrt Izvješća izrađenog od strane EEA *Industry Factsheets – Croatia* u suradnji s drugim nacionalnim institucijama, slijedom čega je izvješće objavljeno krajem prosinca.

Suradnja s EEA na području *Održiva proizvodnja i potrošnja* rezultirala je objavom dva dokumenta. Prvi, objavljen na 8. ministarskoj konferenciji UNECE-a⁴³ u Batumiju, u Gruziji na razini EU-28 naziva je *More From Less – material resource efficiency in Europe* dok je na razini RH objavljen *Country profile Croatia - Material resource efficiency*. Suradnja NRC-a za područje Promet i okoliš rezultirala je objavom izvješća za razinu EU-28 *TERM 2015 Transport indicators tracking progress towards environmental targets in Europe*.

Agencija je, uz druge zemlje članice, sudjelovala u radu eksperata radne grupe Zajedničkog istraživačkog centra EK na izradi nacrtu Priručnika za analizu prijava i analiza Seveso akcidenata i velikih nesreća, u radu radne grupe za praćenje IED Direktive⁴⁴ te radne grupe za praćenje PRTR⁴⁵. Ostvareno je i sudjelovanje na sastanku nacionalnih referentnih centara - *2nd Eionet National Reference Centre Meeting on Industrial Pollution*. Na IX. Stručnom seminaru *Određivanje onečišćenja u zraku, vodi i tlu specifičnim analitičkim tehnikama* - tema je bila upoznavanje s europskim standardima navedenih područja, a sudjelovalo se i na radionici *Workshop on Industrial Emissions Implementation Reporting, PRTR i LCP*. U području gospodarenja otpadom, zabilježeno je sudjelovanje na radionici i sastanku radne skupine za otpad EUROSTAT-a te na 2 sastanka EIONET-a koji su imali teme prevencije opasnog otpada te modele za praćenje sustava gospodarenja komunalnog otpada. Agencija je aktivno uključena u proces pripreme dokumenata za kružno gospodarstvo te sudjeluje u izradi Akcijskog plana i izmjene šest direktiva iz područja gospodarenja otpadom što je uključivalo pripremu podloga, očitovanja i prijedloga koji su upućivani koordinatorima u Ministarstvo te su prezentirani na radnim sastancima u EK.

U području zaštite tla, u projektu EK, Glavne uprave za okoliš *Inventarizacija i procjena politika zaštite tla u zemljama članicama EU* Agencija sudjeluje u radu putem Ekspertne skupine za politike zaštite tla, s ciljem praćenja provedbe, evaluacije rezultata i usklađivanje konačnih preporuka za EU zakonodavstvo u području zaštite tla. U provedbu projekta uključene su EEA i EIONET mreža te Zajednički istraživački centar.

Tablica 9. Članstvo u povjerenstvima i radnim grupama Europske komisije vertikalne okoliš

Naziv tijela	Predstavnik
EK Povjerenstvo za NRC za Industrial Emissions	Andrina Crnjak-Thavenet
EK Radna grupa za izradu Priručnika za praćenje i procjenu rizika kod velikih nesreća	Marijana Zanoški Hren Andrina Crnjak Thavenet
EK NFP for E-PRTR	Andrina Crnjak Thavenet
EK Forum nadležnih tijela za EMAS	Mira Zovko
EK WG DIKE	Snježana Dominković-Alavanja
EK WG DIKE	Anica Brlek Juren
EK Expert Group on Soil Protection	Andreja Steinberger
EK EUROSTAT Working Group Agriculture and Environment	Željko Crnojević
EK Committee for adaptation of the technical progress and application of the Community award scheme for an ece- label (ECO LABEL) / C38700	Mira Zovko
EK Committee for adaptation to scientific and technical progress and implementation of Directive 2008/98/EC on waste / C3700	Jasna Kufrin
EK Task Force Monitoring & Reporting	Milena Grgić, Vana Mitrović-Vudrić
EK Task Force Accreditation & Verification	Milena Grgić, Vana Mitrović-Vudrić

⁴³ Komisija Ujedinjenih naroda za Europu (United Nation Economic Commission for Europe)

⁴⁴ Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.)

⁴⁵ Registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (Pollutant Release and Transfer Register)

EK ETS-Support Facility Steering Group	Vana Mitrović-Vudrić
EK Clima Inventories WG 1	Tatjana Obučina
EK Clima Inventories WG 2	Tatjana Obučina
EK Clima Inventories WG 3	Bernarda Rožman
EK Clima Inventories WG 5	Dino Križnjak

Tablica 10. Članstvo u tijelima i radnim grupama Europske agencije za okoliš

Naziv tijela	Predstavnik
EEA Upravni odbor (Management Board)	Ivana Gudelj, član
EEA/EIONET, NRC ⁴⁶ Environment and Agriculture	Andreja Steinberger
EEA, NRC for Communication	Branka Ilakovac
EEA Član radne grupe za provedbu IPR-E-reporting	Nina Zovko
EEA Odbor za klimatske promjene Korištenja zemljišta, promjene korištenja zemljišta i šumarstvo (LULUCF)	Dino Križnjak
EEA / EIONET, NRC for State of the Environment Reporting	Mira Zovko
EEA GEO-6 UNEP	Rene Vukelić
EEA/EIONET, NFP (National Focal Point)	Rene Vukelić
EEA/EIONET, NRC scp-NRC for Resource - efficient economy and the environment in Croatia	Ines Katić
EEA/EIONET, NRC Soil	Željko Crnojević
EEA/EIONET, NRC Land Cover	Andreja Steinberger, Željko Crnojević
EEA/EIONET, NRC Environment and Agriculture	Željko Crnojević
EEA/EIONET, NRC Land use and spatial planning	Andreja Steinberger, Željko Crnojević
EEA/EIONET, NRC Soil	Andreja Steinberger
EEA/EIONET WG Contaminated sites	Andreja Steinberger
EEA/EIONET, NRC Environment and Agriculture	Dino Križnjak
EEA/EIONET, PCP and NRC for Marine, coastal and maritime	Anica Brlek Juren
EEA / Working Group TOUERM	Mira Zovko
EEA / EIONET NRC for Environment & Health	Mira Zovko
EEA/EIONET, BWD data Reporter	Snježana Dominković Alavanja, Anica Brlek Juren
EEA/EIONET, MSFD data Reporter	Snježana Dominković Alavanja, Anica Brlek Juren
EEA/EIONET, NRC for water quality	Anica Brlek Juren, Snježana Dominković Alavanja
EEA/EIONET, PCP and NRC for Waste	Jasna Kufrin
EEA/EIONET, NRC Industrial pollution	Andrina Crnjak Thavenet
EEA/EIONET, NRC Energy	Andrina Crnjak Thavenet
EEA/EIONET, NRC Noise reporting	Goran Graovac
EEA/EIONET, PCPs and NRCs for Biodiversity data and information	Karla Fabio Čubrić/Goran Krivanek
EEA/EIONET, NRC biodiversity and ecosystems indicators and assessments	Tamara Kirin
EEA/EIONET, NRC E-PRTR data reporting	Andrina Crnjak Thavenet

46 engl. NRC-National Referent Centre, Nacionalna referentna točka jesu osoba ili osobe koje kao stručnjaci u pojedinim tematskim područjima zastupaju Agenciju/državu na radionicama i sastancima EEA

EEA/EIONET, NRC IED reporting	Andrina Crnjak Thavenet
EEA/EIONET, NRC Land Cover	Branimir Pavlinec
EEA/EIONET, NRC Air Quality	Vedran Vačić, Nina Zovko
EEA/EIONET, NRC Greenhouse gas Monitoring Mechanism Regulation (MMR) Reporting	Bernarda Rožman Tatjana Obučina

14.2.2. Suradnja s Europskom komisijom u području zaštite prirode

Radnici segmenta zaštite prirode bili su članovi ukupno 23 međunarodnih povjerenstava, radnih skupina i ostalih tijela, od čega njih 6 u okviru tijela Europske komisije.

U okviru rada Skupine za znanstvenu reviziju (engl. Scientific Review Group, u daljnjem tekstu: SRG) EK, Agencija je sudjelovala u izradi i formiranju preko 200 znanstvenih mišljenja EU vezano uz uvoze primjeraka pojedinih vrsta iz pojedinih zemalja. Aktivno se sudjelovalo i u izradi nekoliko prijedloga za uvrštavanje različitih vrsta gmazova, riba i vodozemaca na Dodatke CITES Konvencije. Agencija je zajedno s Ministarstvom sudjelovala i u izradi stajališta RH za Vijeće ministara zaštite okoliša po pitanju zabrane uvoza vodozemaca iz Azije i sprečavanje širenja patogene gljivice koju oni prenose te izradi 21 stajališta vezanih uz 17. Konferenciju stranaka CITES konvencije (CoP17). Na zahtjev Europske komisije i bivšeg Ministarstva, Agencija je odradila stručnu redakciju hrvatskog prijevoda nove Uredbe Vijeća (EZ) br. 2029/2016. Temeljem suradnje CITES Konvencije i Globalne strategije o zaštiti biljaka Konvencije o biološkoj raznolikosti, Agencija je ispred RH ispunila dostavljeni upitnik o biljnim CITES vrstama zavičajnim za RH, te o njihovom upravljanju i zaštiti.

U okviru rada u Znanstvenom forumu za strane invazivne vrste (engl. Invasive alien species, u daljnjem tekstu: IAS) pri EK, izrađena su mišljenja o 20 dokumenata procjene rizika invazivnosti za vrste koje se predlažu za uvrštavanje na Unijin popis.

Tablica 11. Članstvo u tijelima Europske komisije - zaštita prirode

Naziv stručnih skupina i ostalih tijela	Predstavnici
Stručna skupina za izradu Akcijskog plana za zaštitu šišmiša u Europi	Daniela Hamidović
Stručna skupina za ekološku mrežu Natura 2000 na moru	Katja Jelić
Stručna skupina za izvješćivanje prema Direktivi o staništima i Direktivi o pticama	Vlatka Dumbović Mazal
Stručna skupina za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000	Ivana Plavac
SRG EK za provedbu CITES konvencije u EU	Vida Posavec Vukelić
Znanstveni forum za Uredbu (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o sprječavanju i upravljanju unošenja i širenja invazivnih stranih vrsta	Sonja Desnica (predstavnik RH), Igor Boršić (zamjenik)

Tablica 12. Sastanci, seminari i radionice u organizaciji Europske komisije - zaštita prirode

Naziv sastanka
3. sastanak znanstvenog foruma za IAS
4. sastanak znanstvenog foruma za IAS
75. sastanak SRG-a EK za provedbu CITES konvencije u EU
76. sastanak SRG-a EK za provedbu CITES konvencije u EU
77. sastanak SRG-a EK za provedbu CITES konvencije u EU

Sastanak o kohezijskoj politici, izvješćivanju i kršenju odredbi EU Direktiva
Europska radionica o kontroli i eradikaciji IAS-a
Morski biogeografski seminar

14.3. Provedba međunarodnih konvencija zaštite prirode

Radnici Agencije predstavljaju RH u 13 znanstvenih i stručnih tijela međunarodnih konvencija i sporazuma čija je stranka RH ili imaju funkciju žarišne točke (engl. *Focal point*) za pojedini međunarodni ugovor u RH (Tablica 13). U 2016. godini sudjelovalo se na tri sastanka, uključujući i šesti sastanak stranaka Sporazuma ACCOBAMS⁴⁷. Za potrebe sastanka izrađeno je nacionalno izvješće o provedbi Sporazuma. Također je pregledano 27 rezolucija koje su potom usvajane na sastanku. Od konkretnih pitanja za očuvanje kitova, posebno je istaknuta realizacija budućeg projekta sveobuhvatnog istraživanja kitova i dupina u ACCOBAMS području, koji bi trebao uključivati i istraživanje iz zraka na području Jadrana. Operativna provedba projekta očekuje se 2017. godine. Usvojeno je i niz smjernica i standarda vezanih uz smanjenje negativnog utjecaja antropogene buke, izrade planova upravljanja vrstama, kvalitetno komercijalno promatranje kitova i dupina, akreditaciju promatrača morskih sisavaca i dr.

Tablica 13. Članstvo u stručnim skupinama i ostalim tijelima zaštite prirode u okviru međunarodnih ugovora čija je stranka RH

Međunarodni ngovor (konvencija, sporazum)	Funkcija i imenovani radnik
Sporazum o zaštiti kitova <i>Cetacea</i> u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom Atlantskom području (ACCOBAMS ⁴⁸) (u okviru Bonnske konvencije)	Nacionalni <i>focal point</i> - Ana Štrbenac - potpredsjednica Upravnog odbora za razdoblje 2014. - 2016.
Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska ⁴⁹ konvencija)	Članica Stručne skupine za biljke – Vida Posavec Vukelić
	Član Stručne skupine za beskralješnjake – Luka Katušić
	Članica Stručne skupine za ekološke mreže i zaštićena područja - Ramona Topić/Ivana Plavac
	Član Stručne skupine za otočnu biološku raznolikost - Igor Boršić
Konvencija o biološkoj raznolikosti (CBD)	Članica Stručne skupine za zaštitu ptica – Vlatka Dumbović Mazal
	Nacionalni <i>focal point</i> za CHM (Mehanizam razmjene podataka pri Konvenciji o biološkoj raznolikosti) – Ramona Topić
	Nacionalni <i>focal points</i> za Globalnu strategiju za očuvanje biljaka – Vida Posavec Vukelić, Igor Boršić
Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih	Nacionalni <i>focal points</i> za GTI (Globalna taksonomska inicijativa Konvencije o biološkoj raznolikosti) – Anamarija Partl
	Nacionalna znanstvena predstavica – Vida Posavec Vukelić

⁴⁷ ACCOBAMS (engl. Agreement on the Conservation of Cetaceans in the Black Sea, Mediterranean Sea and contiguous Atlantic area) je sporazum o zaštiti kitova *Cetacea* u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom atlantskom području u okviru Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonnska konvencija)

⁴⁸ Prenesena u hrvatski zakonodavni okvir putem Zakon o potvrđivanju Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja, („Narodne novine“, broj 6/00)

⁴⁹ Prenesena u hrvatski zakonodavni okvir putem Zakona o potvrđivanju Konvencije o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa, („Narodne novine“, broj 6/00)

životinja i biljaka (CITES)	
Sporazum o zaštiti šišmiša u Europi u okviru Bonnske konvencije (EUROBATS)	Nacionalni znanstveni <i>focal point</i> i članica Savjetodavnog vijeća – Daniela Hamidović
Međunarodna konvencija za regulaciju kitolova (IWC)	Predstavnica RH u Znanstvenom odboru – Ana Štrbenac
Protokol o posebno zaštićenim područjima Sredozemnog mora i bioraznolikosti - SPA/BD (u okviru Barcelonske konvencije)	Kontakt osoba (National Correspondence) za reviziju i Strateški plan u okviru Protokola – Petra Rodić

Tablica 14. Sastanci pojedinih tijela međunarodnih konvencija i sporazuma zaštite prirode te prateće stručne radionice na kojima su sudjelovali predstavnici Agencije

Naziv međunarodne konvencije	Naziv sastanka, mjesto održavanja i/ili ostale aktivnosti
ACCOBAMS (Sporazum o zaštiti kitova <i>Cetacea</i> u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom Atlantskom području) u okviru Bonnske konvencije	3. sastanak proširenog upravnog odbora sporazuma ACCOBAMS, Monako
	6. sastanak stranaka – MOP 6, Monako

14.4. Ostala multilateralna i bilateralna suradnja zaštite prirode

Agencija je aktivno sudjelovala u radu Europske mreže ravnatelja agencija za zaštitu prirode (engl. Heads of European Nature Conservation Agencies, u daljnjem tekstu: ENCA- Network), čija je članica Agencija od 2008. godine, tada kao DZZP. Glavni cilj ove mreže je jačanje zaštite prirode u Europi kroz suradnju njezinih članova, pri čemu je u rad mreže trenutno uključena 21 institucija. U 2016. godini održana su dva godišnja sastanka, čije su glavne teme bile *Fitness check* dviju direktiva iz područja zaštite prirode (Direktiva o staništima⁵⁰ i Direktiva o pticama⁵¹), odnosno proces kojim se utvrđuje učinkovitost direktiva i eventualne potrebe za poboljšanjem te upravljanje velikim zvijerima. Agencija je aktivno sudjelovala u izradi stajališta mreže ENCA prema EK u vezi *Fitness check* procesa S Njemačkom razvojnom agencijom (njem. Die Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit, u daljnjem tekstu: GIZ) surađivalo se u provedbi regionalnog Projekta očuvanja bioraznolikosti za južnu i istočnu Europu (ORF SEE BD) i to u komponentama upravljanja informacijama o bioraznolikosti i uslugama ekosustava. Naime, RH je prepoznata kao država-mentor u ovom projektu te su Ministarstvo i Agencija pružili podršku i aktivno sudjelovanje u pojedinim segmentima projekta. Nadalje, Agencija je sudjelovala i u radu ostalih tijela u okviru različitih međunarodnih organizacija (Tablica 15).

Tablica 15. Članstvo u ostalim međunarodnim tijelima i mrežama

Naziv povjerenstva i mreža	Predstavnici
Europska mreža ravnatelja agencija za zaštitu prirode (ENCA network)	Ravnateljica dr.sc. Ivana Gudelj, Ana Štrbenac

⁵⁰ Direktiva 92/43/EEZ o zaštiti prirodnih staništa i divljih biljnih i životinjskih vrsta (SL L 206, 22.07.1992.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2013/17/EU od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10.6.2013.) (u daljnjem tekstu: Direktiva o staništima)

⁵¹ Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26.1.2010.) (u daljnjem tekstu: Direktiva o pticama)

Izrada Integriranog monitoring programa u okviru UNEP/MAP-ovog Ekosustavnog pristupa na Mediteranu – osnivanje neformalne „on-line“ radne grupe za bioraznolikost	Ana Maričević, Katja Jelić, Sonja Desnica
Radna grupa Strategije Europske unije za dunavsku regiju RH za prioriteto područje 6 „Očuvanje bioraznolikosti, krajobraza te kvalitete zraka i tla“	Davorin Marković, Vesna Vukadin, Neven Trenc, Vlatka Dumbović Mazal
Specijalistička skupina za šišmiše u okviru IUCN-ove Komisije za opstanak vrsta (engl. Species Survival Commission)	Daniela Hamidović (žarišna točka za RH, uredništvo IUCN BSG Newsletter (Europa))
Specijalistička skupina za paukove i škorpione u okviru IUCN-ove Komisije za opstanak vrsta (engl. Species Survival Commission)	Luka Katušić (žarišna točka za RH)
Specijalistička skupina za slatkovodne biljke u okviru IUCN-ove Komisije za opstanak vrsta (engl. Species Survival Commission)	Igor Boršić (član)
Svjetska komisija za zaštićena područja Međunarodne unije za očuvanje prirode (engl. World Commission on Protected Areas - WCPA) IUCN-a te grupe unutar komisije Specijalista za turizam i zaštićena područja (WCPA Tourism and Protected Areas Specialist Group (TAPAS Group))	Maša Ljuština

Radnici Agencije su također članovi međunarodnog Društva za konzervacijsku biologiju.

Sudjelovalo se i na desetak ostalih međunarodnih i nacionalnih stručnih skupova, radionica te sastanaka u okviru međunarodnih projekata. Bila je to prilika za nova saznanja u aktivnostima očuvanja prirode, razmjenu iskustva i davanje stručnog doprinosa na međunarodnoj razini.

Tablica 16. Međunarodni i nacionalni stručni i znanstveni skupovi te sastanci na kojima su sudjelovali predstavnici Agencije, segmenta prirode

Naziv skupa i mjesto održavanja
3. Sastanak <i>Danube region invasive alien species network (DIAS 3)</i> , Budimpešta, Mađarska
5. Hrvatski botanički simpozij s međunarodnim sudjelovanjem, Primošten
30. konferencija Europskog društva za kitove i dupine (ECS), Madeira, Portugal
Radionica <i>Iskustva s pripremom i provedbom mjera za očuvanje prirode u programima ruralnog razvoja</i> , Zagreb
Radionica LIFE DinAlp Bear projekta, Ljubljana, Slovenija
Radionica <i>NRCs Biodiversity, Ecosystems, Indicators and Assessments</i> , Kopenhagen, Danska
Radionica <i>Species distribution models: Concepts, methods, applications and challenges</i> , Evora, Portugal
Konferencija <i>Green Week 2016. – Nature & Biodiversity</i> , Brisel, Belgija
Kick-off sastanak u sklopu ORF projekta Beograd, Srbija
Konferencija LIFE WolfAlp projekta <i>The Wolf Population in the Alps: Status and Conservation Actions</i> , Cuneo, Italija
Međunarodna konferencija <i>Monitoring and management of visitors in recreational and protected areas</i> , Srbija
Međunarodna konferencija <i>Towards the best practice of river restoration and maintenance</i> , Krakow, Poljska
Okrugli stol <i>Klima, tlo, voda i poljoprivreda</i> , Zagreb
Regionalna konferencija GIZ - BIMR podprojekta i prvi sastanak regionalne platforme/nadzornog odbora podprojekta – Podgorica, Crna Gora
Regionalni trening o procjeni i vrednovanju usluga ekosustava – Tirana, Albanija
Sastanak u okviru regionalnog Projekta očuvanja bioraznolikosti za južnu i istočnu Europu (ORF SEE BD) s predstavljanjem podprojekta upravljanja podacima o bioraznolikosti (BIMR) – Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Sastanak radne skupine <i>Data collection, analysis, standardisation and harmonisation on alien plant</i>

<i>and fungi species</i> , Novi Sad, Srbija
Sastanak WISO platforme, kreirane u sklopu Alpske konvencije, Valdieri, Italija
Simpozij <i>NEOBIOTA 2016 biological invasions: Interactions with environmental change (9th international conference on biological invasions)</i> , Vianden, Luxembourg
Skup <i>Borba protiv korupcije u upravljanju zaštićenim područjima</i> , Osijek
Svjetski kongres IUCN-a, SAD

14.5. Međunarodni projekti segmenta okoliš

Sastavni dio projektnih aktivnosti je i redovita provedba izvještajnih aktivnosti prema MRRFEU i SAFU, vezana uz projektne aktivnosti i JPP. Uslijed ograničenih vremenskih kapaciteta i intenziviranja poslova na pripremi projekata iz programa *Prijelaznog instrumenta tehničke pomoći* (engl. Transition Facility).

14.5.1. Projekti segmenta okoliš u provedbi - međunarodno financirani

Projekti u kojima je Agencija glavni korisnik:

- *Unapređenje Registra onečišćavanja okoliša i njegova integracija u informacijski sustav zaštite okoliša (ISZO) (TF Twinning CRO-EPR)*;
Cilj projekta je nadogradnja Registra onečišćenja okoliša uz povećanje kvalitete prikupljenih podataka te izvješćivanje o istima uz povećanu harmonizaciju s drugim bazama podataka, povećanje kapaciteta Agencije te izrada Priručnika za emisije u zrak i softverskog alata za kvalitetniju validaciju podataka te provedba niza radionica za nadležna tijela, industriju, inspekciju i ostale dionike. Tijekom godine je provedeno je 37 tjednih misija zajedničkog rada sa stranim ekspertima te je održano 150 sastanaka i radionica. Dodatno je organizirana radionica za dionike i suradničke institucije, nadležna tijela, industriju i javnost te novinare jer dostupnost informacija iz *Registra onečišćavanja okoliša* doprinosi transparentnosti i omogućuje sudjelovanje javnosti u odlučivanju u pitanjima okoliša. Važna isporuka projekta je i izrađen *Priručnik za izračun emisija u zrak* koji će biti od velike koristi svim uključenim nadležnim tijelima, inspekciji, djelatnicima Agencije i ministarstvima te obveznicima dostave podataka u sustav ROO. Na mrežnim stranicama Agencije, izrađena je stranica projekta s informacijama o projektu, a cjelokupnoj razini informacija doprinose i letci izrađeni na hrvatskom i engleskom jeziku. Tijek projekta praćen je na redovitim mjesečnim sastancima te na kvartalnim sastancima Upravljačkog odbora. Završetak implementacije projekta predviđen je za srpanj 2017. godine.

14.5.2. Projekti segmenta okoliš u pripremi - međunarodno financirani

U tijeku su slijedeće aktivnosti na projektima iz programa *Prijelaznog instrumenta (Transition Facility i Transition Facility – Institution Building Envelope)* kojih je glavni korisnik Agencija:

- *Unaprjeđenje sustava praćenja kemikalija i opasnih tvari te integracija SEVESO baze podataka u Informacijski sustav zaštite okoliša (ISZO) kao jedinstveni središnji SEVESO informacijski sustav (TF Twinning CRO SEVESO)*;
Provedene su pripremne aktivnosti na projektu čiji su ciljevi povećanje kvalitete i validacije prikupljenih podataka te nadogradnja baza *RPOT/OPVN*, uz veći stupanj integracije podataka ovih dvaju baza s GIS preglednikom, povećanje kapaciteta Agencije za izvješćivanjem, izrada Seveso Priručnika i softverskog alata na procjenu rizika te u konačnici povišenje razine stručnog znanja kroz provedbu niza radionica za nadležna tijela, industriju, inspekciju i ostale dionike. Po provedenom međunarodnom natječaju te ocjeni pristiglih rezultata izabran je twinning partner – konzorcij koji čine predstavnici talijanskog Ministarstva okoliša i zaštite kopna i mora (IMELS) te Austrijske agencije za okoliš. Zbog preklapanja resursa s projektom *Unapređenje Registra onečišćavanja okoliša i njegova integracija u informacijski sustav zaštite okoliša (ISZO)* zatražena je odgoda početka provedbe za kolovoz 2017. godine.
- Projekt *Jačanje uloge Agencije u informiranju i podizanju svijesti javnosti u području zaštite okoliša, klimatskih promjena, zaštite prirode i bioraznolikosti* predviđa izradu idejnog koncepta razvoja Informacijskog centra namijenjenog djeci predškolske i školske dobi, ali i široj javnosti.

Zbog gubitka prvotno namijenjenog prostora predviđenog za uspostavu Informacijskog centra, izmijenjen je projektni sažetak koji je bio već odobren od strane EK te je nova inačica ponovno dostavljena na odobrenje. Uz stacionarnu komponentu prihvaćenu u prvoj verziji, dodana je i mobilna komponenta. Izmijenjeni projektni sažetak je odobren te je izrađena ostala potrebna natječajna dokumentacija za postupak nabave. Ugovor s konzorcijem koji čine tvrtke iz Hrvatske i Njemačke s potpisan je 31. listopada dok je sam početak provedbe dogovoren za 16. siječnja 2017. godine. U tijeku je potraga za odgovarajućim prostorom za smještanje stacionarne komponente Informacijskog centra te ispitivanje mogućnosti osiguravanja financijskih sredstava za nabavu opreme i/ili uređenje prostora za drugu fazu projekta iz programa EEA Grants/Norway Grants i drugih međunarodnih i domaćih izvora.

Agencija je pozvana da sudjeluje u pripremi projekta *Regional Strategy for the use of environmental Indicators based on INSPIRE services in Central Europe*, iz Programa prekogranična suradnja iz programa INTERREG. Nakon provedene analize te kontakta s potencijalnim partnerima odlučeno je da Agencija ne sudjeluje u ovom projektu.

14.6. Projekti segmenta zaštite prirode - međunarodno financirani

14.6.1. Projekti segmenta zaštite prirode ugovoreni i odobreni - međunarodno financirani

Agencija je provodila ili u značajnoj mjeri surađivala u provedbi i pripremi 12 projekata, od kojih je ugovoreno njih 10 (Tablica 17). Svi ovi projekti potpora su obavljanju redovne djelatnosti, posebice u smislu ispunjavanja obveza RH kao članice EU i stranke svih relevantnih međunarodnih propisa zaštite prirode. Agencija je u najvećoj mjeri radila na pripremi projekata koji će se sufinancirati iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova (u daljnjem tekstu: ESI) u razdoblju 2014. – 2020., temeljem OPKK 2014.-2020.

Tablica 17. Pregled projekata segmenta prirode u statusu provedbe

Naziv projekta i izvor financiranja	Provoditelji	Opis i trajanje projekta	Aktivnosti do 31.12.2016.
14.6.1.1 IPA-Adriatic projekt Mreža za zaštitu dupina, kitova i morskih kornjača u Jadranu (NETCET) IPA Adriatic - EU	Glavni partner je Grad Venecija, ostali partneri su organizacije i institucije iz Italije, Slovenije, Hrvatske, Albanije i Crne Gore. Hrvatski partneri su: Agencija, udruge Plavi svijet Institut za istraživanje i zaštitu mora i Morski obrazovni centar u Puli.	Glavni je cilj ovog trogodišnjeg projekta, započetog 2012. godine je uspostaviti suradnju i jačati mrežu institucija uključenih u zaštitu kitova i morskih kornjača u Jadranu. Posebni ciljevi su: unaprijediti znanje o populacijama dupina i morskih kornjača u Jadranu i poboljšati razumijevanje glavnih antropogenih prijetnji; jačati infrastrukturu za oporavak i liječenje ozlijeđenih, bolesnih ili slabih morskih kornjača u Jadranu, senzibilizirati javnost, s naglaskom na ribare, vlasnike brodova i učenike, o prisutnosti i potrebama zaštite kitova i morskih kornjača.	Izrađeno je zadnje izvješće o napretku projekta <i>Veza: poglavlja 5.3. i 5.5.</i>
14.6.1.2. IPA 2011 FFRAC - Jačanje kapaciteta svih nadležnih državnih tijela za Ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (OPZEM) IPA 2011 FFRAC	Agencija	Glavni cilj ovog projekta je jačanje kapaciteta za ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu i to prvenstveno na županijskoj razini.	- Dovršen je Priručnik za ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (OPZEM). - Dovršene su stručne smjernice za pojedine tipove zahvata (tzv. <i>white papers</i>) za područja cestovne infrastrukture, uređivanje rijeka i male hidroelektrane. <i>Veza: poglavlje 5.11.</i>
14.6.1.3. Operativni program okoliš, Prioritet 3 - Tehnička pomoć za pripremu projekata za očuvanje i upravljanje Natura 2000 mrežom OP 2013 - EU	Agencija, konzultanti (Beleco, Udruga Sunce)	Kroz projekt će se osigurati tehnička pomoć za pripremu dokumentacije koja će se u razdoblju 2014.-2020. koristiti za daljnju prijavu za financiranje tri EU projekata iz strukturnih fondova – Operativni program Konkurentnost i kohezija. Riječ je o projektima Uspostava i provedba monitoringa u skladu s obvezama iz Direktive o pticama i Direktive o staništima, Izrada okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000 i Kartiranje morskih staništa na području Jadranskog mora u nadležnosti RH.	- U okviru komponente <i>Izrada projektne dokumentacije za projekt uspostave i provedbe monitoringa u skladu s obvezama iz Direktive o pticama i Direktive o staništima</i> izrađeni su nacrti analiza pravnog i institucionalnog okvira i europskih iskustva u monitoringu. Obavljeni su razgovori sa stručnjacima za vrste i staništa. Održana je edukacije za zaposlenike Agencije s tematikom izrade prijedloga projekata za ESI fondove. Izrađena je Analiza jaza i Smjernice za provedbu te je izrađena projektna

			dokumentacija koja uključuje opis aktivnosti odnosno elemenata projekta, nacrt prijavnih obrazaca te troškovnika projekta uspostave i provedbe monitoringa u skladu s obvezama iz relevantnih EU Direktiva. - U sklopu komponente <i>Izrada projektne dokumentacije za projekt kartiranja morskih staništa na području Jadranskog mora u nadležnosti Republike Hrvatske</i> održane su konzultacije s dionicima, uključujući dvije radionice, s ciljem prikupljanja postojećih podataka vezanih uz morska staništa i vrste, analizu sektorskih potreba i prioriteta vezanih uz kartu staništa, razinu detalja na karti i dr. Na temelju konzultacija s dionicima izrađena je analiza trenutnog stanja, uključujući izvješće o potrebama, zahtjevima i prioritetima vezanima uz kartu morskih staništa / staništa morskog dna te izvješće o postojećim i potrebnim podacima, znanju i kapacitetima za kartiranje morskih staništa / staništa morskog dna. Izrađeni su i predstavljeni dionicima Plan kartiranja obalnih i pridnenih morskih staništa te projektna dokumentacija za prijavu projekta kartiranja obalnih i pridnenih morskih staništa. - U sklopu komponente <i>Izrada okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000</i>
--	--	--	---

			održan je niz sastanaka s konzultantskom tvrtkom projekta. Održane su intenzivne individualne konzultacije s djelatnicima svih JU za upravljanje zaštićenim područjima u Hrvatskoj (nacionalna, regionalna i lokalna razina). Započeta je suradnja s drugim sektorima važnim za upravljanje ekološkom mrežom kroz uspostavu Radne skupine i funkcioniranje Upravljačkog odbora za ovu projektnu komponentu. Izrađen je prijedlog projektne dokumentacije za prijavu projekta. <i>Veza: poglavlja 5.2. i 5.8.</i>
14.6.1.4. Projekt integracije u EU Natura 2000 – NIP Zajam Svjetske banke	Ministarstvo u suradnji s Agencijom i ostalim dionicima	Glavni cilj projekta je pružiti pomoć NP-ima, PP-ima i županijskim JU za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima pri integraciji ciljeva europske ekološke mreže Natura 2000 u njihove investicijske programe; jačanje kapaciteta institucija u sustavu zaštite prirode za praćenje stanja biološke raznolikosti i izvještavanje u skladu s EU direktivama i razvijanje programa koji uključuju široku grupu dionika u uspostavi, upravljanju i očuvanju ekološke mreže Natura 2000.	- Završena su terenska istraživanja u okviru prvog sustavnog usmjerenog terenskog istraživanja prioriteta taksonomskih skupina u povijesti Hrvatske, u cilju prikupljanja recentnih terenskih podataka. U tijeku je pregled završenog izvještaja projekta. - U okviru komponente II NIP-a završene su aktivnosti za izradu nove detaljne karte kopnenih nešumskih staništa. - Proveden je Program edukacije djelatnika ustanova u zaštiti prirode naziva Trening program Projekta integracije u EU Natura 2000 (NIP). <i>Veza: poglavlja 2.3., 5.2., 5.8., 5.9., 5.15.</i>
14.6.1.5. UNDP-GEF Projekt jačanja institucionalne i financijske održivosti nacionalnog	UNDP – Ured u Hrvatskoj, Ministarstvo, Agencija, JU nacionalnih parkova i parkova prirode	Cilj projekta je poboljšanje sadašnjeg institucionalnog okvira za upravljanje nacionalnim zaštićenim područjima u cilju rješavanja ključnih sustavnih i institucionalnih slabosti.	- Sudjelovalo se na radionicama za proračunsko vođenje financija i poslovno planiranje. - Sudjelovalo se u razvoju modela

sustava zaštićenih područja – PARCS GEF			financiranja JU te radnim sastancima Stručne radne skupine za komponentu 1.1. Strateško planiranje. - Razvijan je plan rada kao i natječajna dokumentaciju za angažman konzultanta za izradu smjernica za planove upravljanja te kompetencije djelatnika koji rade u zaštićenim područjima. <i>Veza: poglavlje 5.9.</i>
14.6.1.6. ProPark - Capacity Building Plans for Efficient Protected Area Management in Eastern Europe” - CBP EE Njemački BfN	Rumunjska organizacija ProPark i partneri iz 24 zemalja, uključujući Hrvatsku. Hrvatski partner - Agencija	Glavni je cilj ovog trogodišnjeg projekta, započetog 2012. godine u zemljama istočne Europe, poduprijeti i koordinirati razvoj nacionalnih planova za jačanje kapaciteta za provedbu Programa za zaštićena područja Konvencije o biološkoj raznolikosti.	- Organizirano je predstavljanje <i>Plana razvoja kapaciteta djelatnika zaštićenih područja u Hrvatskoj</i> . <i>Veza: poglavlje 5.9.</i>
14.6.1.7. WWF SEA-Med Project - Sustainable Economic Activities in Mediterranean Marine Protected Areas (MPA) EK, UNEP/MAP, <i>Fond Français pour l'Environnement Mondial</i> (FFEM), Critical Ecosystem Partnership Fund (CEPF) i MAVA fondacija	WWF Mediteranski program Hrvatski partneri su NVO Sunce, Ministarstvo, Agencija i morski parkovi prirode.	Cilj projekta u Hrvatskoj je razvoj održivih gospodarskih aktivnosti u parkovima prirode Lastovsko otočje i Telašćica. To uključuje podršku provedbi planova upravljanja parkova prirode Lastovsko otočje i Telašćica; razvoj plana održivog turizma kojim bi se unaprijedila praksa održivog turizma, promicanje inicijative turizma temeljenog na prirodnim vrijednostima te prepoznavanje financijskih mehanizama morskih zaštićenih područja kao i promicanje održivog ribolova.	- Sudjelovalo se u finalizaciji planova održivog turizma oba područja, edukaciji na temu marketinga u zaštićenom području kao i razvoju koncepta edukacijskog modula za razvoj interpretacijskih programa pružatelja usluga iz lokalne zajednice. <i>Veza: poglavlje 5.9.</i>
14.6.1.8. IUCN Towards strengthened conservation planning in South-Eastern Europe MAVA fondacija	IUCN – ured za južnu i istočnu Europu, partneri iz Slovenije, Hrvatske, BiH, Makedonije, Albanije. Hrvatski partneri: Ministarstvo i Agencija	Glavni cilj projekta je jačanje provedbe standarda očuvanja prirode u jugoistočnoj Europi kroz potporu razvoju institucija i stvaranje regionalne platforme za planiranje u zaštiti prirode. Projekt će adresirati prioritete u zaštiti prirode jugoistočne Europe kroz rad s institucijama odgovornim za razvoj nacionalnog sustava očuvanja prirode te njihovom	- Nastavljene su aktivnosti na razvoju regionalne platforme kroz redovna okupljanja djelatnika i čelnika ministarstava te i agencija odgovornih za zaštitu prirode, kao i definiranje i provedba nacionalnih prioriteta u

		umrežavanju i razmjeni iskustava.	vidu trening radionica za jačanje kapaciteta djelatnika u sustavu zaštite prirode. Agencija je prijavila razvoj i implementaciju edukativnog programa za djelatnike koji rade u zaštićenim područjima i organizirala prve treninge. <i>Veza: poglavlje 5.15.</i>
14.6.1.9. Invasive alien species networking for information exchange and capacity building – ESENIAS TOOLS Kraljevina Norveška	EEA, DIAS, IUCN, organizacije iz 14 država. Hrvatski partner: Agencija	Opći cilj ovog jednogodišnjeg projekta je razvoj mreže dionika i sustava za razmjenu podataka o invazivnim stranim vrstama u okviru ESENIAS ⁵² mreže kao potpore za upravljanje i kontrolu širenja stranih vrsta u jugoistočnoj Europi s naglaskom na Bugarsku te povećana zaštita autohtonih ekosustava protiv invazivnih stranih vrsta kroz jačanje kapaciteta nadležnih institucija.	- Terenski rad na području Karlovačke županije s ciljem utvrđivanja prisutnosti invazivne strane vrste signalni rak u pritocima rijeke Korane. - Sudjelovanje na početnom sastanku projekta ESENIAS-TOOLS u Sofiji te na sastancima različitih radnih grupa. - Sudjelovanje u provjeri i ažuriranju nacionalnih popisa za pojedine skupine organizama. <i>Veza: poglavlje 5.13.</i>
14.6.1.10. ADRIATIC + projekt (Sharing Marine and Coastal cross management experiences in the Adriatic basin) EUSAIR	Glavni partner na projektu je Grad Pescara, dok su ostali partneri i suradnici na projektu institucije /organizacije iz Italije, Slovenije, Hrvatske i Crne Gore. Agencija u projektu sudjeluje kao suradnička institucija.	ADRIATIC + projekt predstavlja kapitalizaciju pet IPA ADRIATIC projekta koji se bave problematiku očuvanja morskog okoliša (NETCET, SHAPE, HAZADR, BALMAS i DEFISHGEAR). Predviđeno trajanje projekta je do kraja 2016. godine.	- Sudjelovalo se na prvom sastanku u na kojem su dogovoreni koraci u provedbi projekta. - Sudjelovalo se na trećem sastanku na kojem je predstavljen nacrt studije izvedivosti čiji je cilj objedinjavanje rezultata svih pet kapitaliziranih projekata te uspostava ADRIATIC+ sustava odlučivanja za donošenje mjera za ublažavanje prijetnji morskoj i obalnoj bioraznolikosti.

⁵² engl. East and South European Network for Invasive Alien Species

6.6.2. Projekti segmenta zaštite prirode u pripremi – međunarodno financirani

U okviru OPKK, pripremljena je dokumentacija i prijavljeni su projekti: *6iii1.3. Projekt uspostave nacionalnog sustava za praćenje i informacijskog sustava za invazivne strane vrste (IAS)* i *6iii2.5 Shema izrade planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima)* i (Tablica 18).

Tablica 18. Pregled projekata segmenta prirode u statusu pripreme

Naziv programa i provoditelj	Naziv projekata	Opis projekta (uključujući trajanje)	Aktivnosti
14.6.2.1. Operativni program Konkurentnost i kohezija (OPKK), Prioritet 6iii EU strukturni i investicijski fondovi (Kohezijski fond) Agencija	6iii1.3. Uspostava nacionalnog sustava za praćenje i informacijskog sustava za invazivne strane vrste	Cilj projekta je povećati znanje o invazivnim stranim vrstama (IAS), kako bi se stvorili preduvjeti za smanjenje njihovog negativnog utjecaja na bioraznolikost, kroz kartiranje i identifikaciju invazivnih stranih vrsta i njihovih putova, te uspostavu nacionalnog sustava praćenja i informiranja o invazivnim stranim vrstama. Kroz projekt će se uspostaviti nacionalni sustav za praćenje i informiranje o invazivnim stranim vrstama.	Završena je izrada projektne dokumentacije te je projekt prijavljen na natječaj. U tijeku je evaluacija projekta.
	6iii2.5 Shema izrade planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima).	Cilj projekta je izraditi prijedloge planova upravljanja strogo zaštićenim vrstama (s akcijskim planovima) u svrhu postizanja ili održavanja njihovog povoljnog stanja očuvanosti. Projekt će sadržavati elemente 11 projekta za izradu novih planova upravljanja, ali i reviziju već postojećih planova, za vrste vuk i ris.	Završena je izrada projektne dokumentacije te je projekt odobren za sufinanciranje. U tijeku je izrada natječajne dokumentacije za nabavu usluga.

15. Suradnja na nacionalnoj razini

15.1. Suradnja s ministarstvima, javnim ustanovama, znanstvenim i stručnim institucijama

U suradnji s tijelima državne uprave i institucijama provodio se niz aktivnosti usmjerenih uspostavi i razvoju informacijskih sustava pojedinih podpodručja, suradnji u izradi podzakonskih akata i strateško-planskih dokumenata iz zaštite okoliša i prirode. Agencija je surađivala s relevantnim nacionalnim institucijama vezanim uz zaštitu prirode u okviru programske aktivnosti i provedbe projekata, posebno na aktivnostima inventarizacije i praćenja, zaštite područja i ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (detaljnije: poglavlje 13).

Strateško-planski dokumenti

Agencija je sudjelovala u izradi nacрта *Plana zaštite okoliša u RH*, čiju izradu predvodi Ministarstvo. Kroz Radnu skupinu dokument je pregledan i ažuriran novim podacima i informacijama, te su dane i izmjene i dopune na prvi nacrt Plana, u okviru poslova i nadležnosti Agencije.

Agencija je dala komentare na *Prijedlog Drugog nacionalnog plana za provedbu Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u RH*.

U području zaštite mora, izrađene su primjedbe i dopune na *Program mjera zaštite morskog i obalnog područja Republike Hrvatske* kao dijela buduće *Strategije upravljanja morskim i obalnim područjem* te je sudjelovano u izradi prijedloga *Plana provedbe sustava praćenja i promatranja za stalnu ocjenu stanja Jadranskog mora*, uključujući projekciju potrebnih financijskih sredstava.

Agencija je sudjelovala u izradi Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 41/16).

Radnici Agencije su imenovani u radnu skupinu za izradu izmjena i dopunu Zakona o održivom gospodarenju otpadom te su dali i svoje mišljenje na prijedlog Zakona o službenoj statistici.

Radnici Agencije su sudjelovali u okviru procesa pripreme novih EU propisa o kružnom gospodarstvu, kao i u radu povjerenstava za izradu Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017-2022., na pripremi podatkovnih podloga, te u prezentaciji Plana tijekom javne rasprave. Radilo se i na izradi prijedloga Uredbe o odlagalištima, izmjenama Pravilnika o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada („Narodne novine“, broj 117/14), izmjenama Pravilnika o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“, broj 125/15), izmjenama Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, broj 88/15), izradi Pravilnika o termičkoj obradi otpada („Narodne novine“, broj 75/16). Sudjelovali su u međuresorskoj radnoj skupini za razvoj politika u svezi umanjenja otpada od hrane. Radnici sudjeluju u povjerenstvima za izradu raznih pravilnika, i to *Pravilnika o naknadi zbog blizine neusklađenog odlagališta*, *Pravilnika o laboratoriju za analize otpada, proizvoda i ambalaže*, *Pravilnik o gospodarenju morskim otpadom* te na izmjenama i dopunama *Pravilnika o mulju kada se koristi u poljoprivredi* („Narodne novine“, broj 38/08) kao izmjene Uredbe o komunalnom otpadu. U suradnji s Fondom pripremane su ocjene dostatnosti kapaciteta za otpadne baterije, kao i podloge o kapacitetima za posebne kategorije otpada. U suradnji s Ministarstvom i ostalim nadležnim tijelima, na zahtjev su pripremane podatkovne podloge, očitovanja te mišljenja za dvije sjednice Odbora za zaštitu okoliša Hrvatskog Sabora na temu provedbe obveza jedinica lokalne samouprave, odnosno pripremane su podloge prema zahtjevu kabineta ministra.

Stručnjaci Agencije su imenovani i u radnu skupinu za izradu prijedloga *Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti zraka* („Narodne novine“, br. 130/11 i 47/14).

Dana su mišljenja na prijedlog *Uredbe o tehničkim standardima zaštite okoliša za smanjenje emisija hlapivih organskih spojeva* koji nastaju tijekom punjenja motornih vozila benzinom na benzinskim postajama („Narodne novine“, broj 44/16).

Djelatnici Agencije sudjeluju u radu radnih skupina za izradu prijedloga *Uredbe o odgovornosti za štete u okolišu*, koju koordinira Ministarstvo.

Izrađena je podloga za izradu izvješća sukladno *Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda* („Narodne novine“, broj 3/16) i dostavljena u Ministarstvo poljoprivrede. Agencija je koordinirala radnom grupom za izradu Popisa vrsta goriva, gorivih materijala i otpada za potrebe dostave podataka u ROO sukladno članku 8. stavak (6) *Pravilnika o registru onečišćavanja okoliša* („Narodne novine“, broj 87/15) potrebnih za prijave i učinkovitu kontrolu kvalitete podataka dostavljenih u ROO.

Stručnjaci Agencije bili su članovi radne skupine za nacionalno izvješćivanje prema Konvenciji o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša i Protokola o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari. U tom su svojstvu sudjelovali u izradi *IV. Nacionalnog izvješća o provedbi Aarhuške konvencije* za razdoblje od 2014. – 2016. te je Agencija bila nositelj izrade *II. Nacionalnog izvješća o provedbi Protokola o registrima ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari* koje se izrađuje i podnosi zajedno s izvješćem o provedbi Aarhuške konvencije.

Kroz sve svoje aktivnosti Agencija je surađivala s različitim tijelima državne uprave, stručnim i znanstvenim institucijama, JU za upravljanje različitim kategorijama zaštićenih područja, Ministarstvom turizma, Ministarstvom zdravstva, FZOEU, Hrvatskim vodama, Hrvatskim šumama, Hrvatskim zavodom za norme, Hrvatskim tloznanstvenim društvom, Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, Društvom za zaštitu voda, Hrvatskim udruženjem za zaštitu zraka, Hrvatskom gospodarskom komorom i sa stručnim organizacijama civilnog društva. Članstvo u Tehničkom odboru *Upravljanje okolišem* rezultiralo je doradom i prihvatanjem hrvatskog prijevoda normi ISO 14000, 14001 te davanjem mišljenja na propise iz općeg područja upravljanja okolišem.

Stručnjaci Agencije su bili aktivno angažirani u radu radne skupine za Kružno gospodarstvo pri Ministarstvu, Povjerenstva za praćenje EMAS-a, Radne skupine za održivi razvoj turizma te međunarodne Radne grupe za praćenje stanja zraka na području Slavonskog Broda (RH) i Broda (BiH) radi rješavanja problema onečišćenja zraka na području grada Slavonskog Broda, u čemu su imali zadatak osigurati raspoloživost podataka o koncentracijama onečišćujućih tvari u zraku. Agencija je uključena u rad radne skupine za prijenos odredbi i usklađivanje pravnih propisa RH s Direktivom vijeća (EU) 2015/652 o utvrđivanju metoda izračuna i zahtjeva u vezi izvješćivanja o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva.

Članstvom u Povjerenstvu za međusektorsku koordinaciju za politiku i mjere za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama i Povjerenstva za međusektorsku koordinaciju za nacionalni sustav za praćenje emisija stakleničkih plinova aktivno pridonose razvoju sustava u RH.

U suradnji s Državnim zavodom za mjeriteljstvo aktivno se radi na projektima koje provodi Ministarstvo, a radi analize trenutnog stanja i razvoja smjernica za utvrđivanje mjerne nesigurnosti tračnih vaga u sustavu trgovanja emisijskim plinovima Europske unije dok se u suradnji s Hrvatskim mjeriteljskim društvom radi na procjeni nesigurnosti u sustavu trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

15.2. Suradnja s referentnim centrima Agencije

Referentni centri su prema Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 78/15), određeni kao suradničke institucije Agencije u svrhu praćenja stanja okoliša, za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša i izvješćivanja, te radi razmjene podataka i informacija u sklopu EIONET-a. Za određivanje referentnih centara Agencije, istim zakonom je predviđena izrada pravilnika kojom bi se regulirali uvjeti pod kojim neka institucija može postati referentni centar.

Referentni centar za more Institut za oceanografiju i ribarstvo iz Splita dostavio je isporuke sukladno prihvaćenom Programu rada Referentnog centra za more za razdoblje od 1. siječnja do 21. ožujka. Kako je završeno razdoblje ugovora u trajanju od 4 godine, sukladno kojem je Institut za

oceanografiju iz Splita obavljao funkciju Referentnog centra za more, istekom tog roka, od 21. ožujka 2016. godine, Institut za oceanografiju i ribarstvo je prestao biti Referentni centar za more.

Sukladno pisanoj suglasnosti Ministarstva, te obzirom da još nije donesen pravilnik o određivanju referentnih centara Agencije, u svibnju je izrađena dokumentacija i objavljen javni poziv za iskaz interesa za Referentni centar za more za naredno razdoblje od 5 godina. Temeljem naknadnih konzultacija s Ministarstvom u lipnju, javni iskaz interesa je poništen te će se referentni centri Agencije određivati temeljem pravilnika o određivanju referentnih centara Agencije kada isti bude donesen.

Izrađen je prijedlog Pravilnika o referentnim centrima Agencije koji će poslužiti kao podloga pri sklapanju ugovora o suradnji s budućim referentnim centrima Agencije. U drugoj polovini godine izrađen je prijedlog Pravilnika o referentom centru za more Agencije, te je započeto s izradom prijedloga Pravilnika o referentom centru za vode.

Temeljem sporazuma s DZS-om, Agencija je obavljala poslove nositelja statistika otpada, što je uključivalo pripremu podataka za godišnji Statistički ljetopis te očitovanja na planske dokumente i izvješća Eurostata i Državnog zavoda za statistiku te druge poslove koji bi po opsegu poslova pripadali Referentnom centru za otpad. Opseg obveza je uključivao rad u radnim skupinama, razmjenu podataka, izradu planova i izvješća, te provedbu dodatne 3 izvještajne obveze prema EUROSTAT-u: dvogodišnje Izvješće prema *Uredbi o statistikama otpada 2015/2002, Izvješće o pokazateljima održivog razvitka/komunalni otpad* prema Odluci 1578/2007/EK, a dodatno je dostavljeno, na dobrovoljnoj osnovi izrađeno, *Izvješće o otpadu od hrane*.

15.3. Članstvo u nacionalnim povjerenstvima, odborima i ostalim tijelima

Radnici segmenta zaštite prirode bili su članovi ukupno 36 nacionalnih povjerenstava, radnih skupina i ostalih tijela, što je povećanje od oko 40% u odnosu na broj radnih tijela u 2015. godini. To je prvenstveno rezultat imenovanja u Upravna vijeća zaštićenih područja. Većina imenovanih radnika ima funkciju predsjednika Upravnih vijeća.

Tablica 19. Članstvo u nacionalnim povjerenstvima, odborima i ostalim tijelima zaštite prirode

Naziv povjerenstva, odbora i ostalih tijela	Predstavnici
Dunavski forum Agencije za vodne putove	Neven Trenc
Interventni tim za vuka i risa Ministarstva	Jasna Jeremić
Ispitno povjerenstvo za polaganje stručnog ispita za glavnog čuvara prirode	Gordana Zwicker Kompar
Međuresorna radna skupina za izradu Nacionalnog zakonodavnog i strateškog okvira za invazivne vrste temeljem odredbi Zakona o zaštiti prirode	Igor Boršić
Međuresorna radna skupina za organizaciju i provedbu praćenja stanja vuka u RH (Ministarstvo i MP)	Jasna Jeremić
Nacionalni odbor za provedbu Uredbe o uspostavi okvira za djelovanje Republike Hrvatske u zaštiti morskog okoliša („Narodne novine“, broj 136/11)136/11) i izradu i provedbu Morske strategije	Katja Jelić
Nacionalni odbor za provedbu Uredbe o izradi i provedbi dokumenata Strategije upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem („Narodne novine“, broj 112/14)	Petra Rodić
Nacionalno povjerenstvo za izradu plana gospodarenja smeđim medvjedom u RH, Ministarstvo poljoprivrede	Jasna Jeremić
Odbor za uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš Vijeća za GMO	Vida Posavec Vukelić
Povjerenstvo za biljne genetske resurse Ministarstva poljoprivrede	Ivana Ilijaš

Naziv povjerenstva, odbora i ostalih tijela	Predstavnici
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o oporavištima za divlje životinje	Jasna Jeremić
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o postupku sprječavanja i nadoknade štete od životinja strogo zaštićenih divljih svojti	Jasna Jeremić
Zamjenik člana Povjerenstva za izradu Pravilnika o provedbi Mjere M04 „Ulaganja u fizičku imovinu“, Podmjere 4.4. „Potpora za neproduktivna ulaganja povezana s ostvarenjem ciljeva poljoprivrede, okoliša i klimatskih promjena“, Operacije 4.4.1. „Neproizvodna ulaganja vezana uz očuvanje okoliša“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.	Igor Boršić
Povjerenstvo za izradu nacrtu prijedloga Pravilnika o mjerama upravljanja i zaštite zavičajnih divljih vrsta i uvjetima njihova korištenja	Igor Boršić
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o provedbi Mjere M04 „Ulaganja u fizičku imovinu“, podmjere 4.4. „Potpora za neproduktivna ulaganja povezana s ostvarenjem ciljeva poljoprivrede, okoliša i klimatskih promjena“, operacije 4.4.1. „Neproizvodna ulaganja vezana uz očuvanje okoliša“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.	Ivana Ilijaš
Povjerenstvo za izradu Pravilnika o provedbi Mjere 10 – „Poljoprivreda, okoliš i klimatski uvjeti“, Mjere 11 – „Ekološki uzgoj“ i Mjere 13 – „Plaćanja područjima s prirodnim i ostalim posebnim ograničenjima“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020.	Ivana Ilijaš
Povjerenstvo za izradu nacrtu prijedloga Pravilnika o mjerama upravljanja i zaštite zavičajnih divljih vrsta i uvjetima njihova korištenja	Katja Jelić
Povjerenstvo za odabir konzultanata za usluge razrade metodologije i plana rada registracije posebnog pravnog režima zaštićenog područja i provedba katastarskih poslova u cilju registracije granica Parka prirode Papuk u sklopu Projekta integracije u EU Natura 2000	Goran Krivanek i Irina Žeger Pleše
Povjerenstvo Ministarstva za praćenje populacija velikih zvijeri u Republici Hrvatskoj	Ana Štrbenac, Jasna Jeremić
Povjerenstvo za provedbu Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES)	Vida Posavec Vukelić, Maja Pavlinić
Stručno povjerenstvo za praćenje provedbe Projekta zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području 2 – Program praćenja stanja Jadranskog mora IBRD 7640/HR – komponenta II – izrada Integrirajuće programske platforme (IPP) Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora	Katja Jelić, Ana Maričević
Radna grupa Ministarstva za Poljoprivredno-okolišne mjere u sklopu Projekta integracije u EU Natura 2000 (NIP-Agri)	Ramona Topić, Jasminka Radović, Ivana Ilijaš
Radna grupa za unapređenje okolišne održivosti turizma u okviru izrade Akcijskog plana razvoja zelenog turizma	Ramona Topić
Radna grupa za unapređenje turističkog vrednovanja prirodne baštine za provedbu Akcijskog plana zelenog turizma	Maša Ljuština
Radna skupina stručnjaka za pregled i izradu mišljenja na nominacije za upis i izvješća o stanju očuvanosti dobra upisanih na listu svjetske prirodne baštine (UNESCO)	Tamara Kirin, Gabrijela Šestani, Gordana Zwicker Kompar, Irina Žeger Pleše, Goran Krivanek
Tehnička skupina Povjerenstva za politiku i mjere za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama	Ana Štrbenac, Ramona Topić
Upravno vijeće NP Plitvička jezera	Irina Zupan
Upravno vijeće NP Kornati	Karla Fabio Čubrić
Upravno vijeće NP Paklenica	Ana Štrbenac
Upravno vijeće NP Risnjak	Luka Katušić
Upravno vijeće PP Kopački rit	Ramona Topić
Upravno vijeće PP Lastovsko otočje	Jasna Jeremić
Upravno vijeće PP Lonjsko polje	Maša Ljuština

Naziv povjerenstva, odbora i ostalih tijela	Predstavnici
Upravno vijeće PP Medvednica	Irina Žeger Pleše
Upravno vijeće PP Papuk	Vlatka Dumbović Mazal
Upravno vijeće PP Vransko jezero	Karla Fabrio Čubrić
Upravno vijeće PP Žumberak- Samoborsko gorje	Matija Franković

Radnici Agencije su također članovi brojnih hrvatskih stručnih udruga kao primjerice Hrvatsko biološko društvo, Hrvatsko ekološko društvo, Hrvatsko biospeleološko društvo, Hrvatsko geološko društvo, Hrvatsko tloznanstveno društvo, Hrvatsko udruženje za zrak i dr.

16. Financijsko poslovanje

U promatranom razdoblju, Agencija je poslovala preko računa Državnog proračuna, Državne riznice, računa Hrvatske poštanske banke i računa Privredne banke Zagreb.

Sredstva planirana za 2016. godinu, bila su odobrena u iznosu od 46.280.055 kn („Narodne novine“, broj 26/16). Financijskim planom Agencije, planirano je ukupno 49.281.475,00 kn.

Hrvatski sabor donio je na sjednici od 25. rujna 2015. godine Odluku o privremenom financiranju poslova, funkcija i programa državnih tijela i drugih proračunskih korisnika državnog proračuna Republike Hrvatske u prvom tromjesečju 2016. godine i Odluke o davanju suglasnosti na privremene financijske planove izvanproračunskih korisnika. Navedeni dokumenti objavljeni su u „Narodnim novinama“, broj 109/15 od 12. listopada 2015. godine. Sukladno Odluci o privremenom financiranju poslova, za glave AZO-a i DZZP-e odobreni su iznosi za financiranje koji su korišteni početkom godine kako slijedi:

Tablica 20. Plan i realizacija proračunskih i sredstava pomoći AZO-a u prva tri mjeseca 2016.

PLAN (kn)	RELIZACIJA (kn)	IZVRŠENJE (%)
2.677.374,00	2.376.043,22	88,75%

Tablica 21. Plan i realizacija proračunskih i sredstava pomoći DZZP-a u prva tri mjeseca 2016.

PLAN (kn)	RELIZACIJA (kn)	IZVRŠENJE (%)
2.367.486,00	1.831.684,14	77,37%

U privremenom tromjesečnom financijskom planu za 2016. godinu plan i realizacija AZO i DZZP su se financijski vodili pod dva broja Registra korisnika proračuna (u daljnjem tekstu: RKP), a knjigovodstveno su se vodili na RKP-u Agencije do donošenja konačnog plana za 2016. godinu. Podatci su u skladu s Odlukom o proglašenju izmjena i dopuna državnog proračuna RH za 2016. godinu i projekcija za 2017. i 2018. godinu („Narodne novine“, broj 111/16) koju je Hrvatski sabor donio 29. studenog 2016. godine.

**Tablica 22. Plan i realizacija proračunskih sredstava i sredstava pomoći Agencije na 31. prosinca
(za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2016. godine, stopa izvršenja na dan 18.01.2017.)**

PLAN (kn)	RELIZACIJA (kn)	IZVRŠENJE (%)
44.236.615,00	33.067.448,70	74,75%

Tablica 23. Plan i realizacija proračunskih sredstava i sredstava pomoći Agencije na 31. prosinca.

(za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine stopa izvršenja na dan 18.01.2017.)

PLAN (kn)	RELIZACIJA (kn)	IZVRŠENJE (%)
49.281.475,00	37.275.176,06	75,64%

Financijskim planom Agencije, planirano je ukupno 49.281.475,00 kn, od kojih je realizirano 37.275.176,06 kn odnosno 75,64%, pri čemu planska vrijednost predstavlja zbroj ukupnih planova po brojevima RKP-a za bivši AZO i bivši DZZP u prva tri mjeseca te RKP Agencije u slijedećih 9 mjeseci 2016 dok je vrijednost realizacije zbroj realiziranih iznosa RKP-a za bivši AZO i bivši DZZP za prva tri mjeseca te RKP Agencije u slijedećih 9 mjeseci 2016. godine.

Utrošak sredstava namijenjenih financiranju projekata ovisi o dinamici projektnih aktivnosti, odnosno operativnoj provedbi odgovarajućih programa. Sredstva ino-pomoći za provedbu projektnih aktivnosti bila su trošena sukladno dinamici provedbe pojedinih projekata.

Nalozi za plaćanje dospjelih računa po završenim projektima iz Programa *Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj* od strane FZOEU-a pokazuju višemjesečno kašnjenje.

17. Zaključak

U razdoblju do 11. travnja 2016. godine poslove privremene ravnateljice obavljala je Milica Bjelić dipl. iur. koja je razriješena odlukom ministra zaštite okoliša i prirode. Za privremenu ravnateljicu, od 12. travnja imenovana je dr. sc. Ivana Gudelj te je po provedenom natječaju za izbor i imenovanje ravnatelja Agencije u svibnju 2016. godine, ministar donio odluku kojom se dr. sc. Ivana Gudelj imenuje ravnateljicom Agencije. Do promjena je došlo i u sastavu Upravnog vijeća Agencije te su sukladno rješenjima ministra od 27. travnja 2016. godine imenovani novi članovi Upravnog vijeća: za predsjednicu Upravnog vijeća je imenovana dr. sc. Lidija Runko Luttenberger, dok su imenovani članovi mr. sc. Irina Zupan, Mario Obrdalj, dipl. ing. građ. te Petra Kuzman, dipl. iur.. Odlukom ministra od 19. prosinca 2016. godine, došlo do još jedne promjene u sastavu Upravnog vijeća Agencije kojom su razriješene dr. sc. Lidija Runko Luttenberger, mr. sc. Irina Zupan te Petra Kuzman, dipl. iur., dok je predsjednicom Upravnog vijeća postala Ivana Jelenić, dipl. ing. biol., a novi članovi su Ksenija Matošović, dipl. ing. kem. tehn. i Nenad Šćulac, dipl. iur..

Nastavljeno je s provedbom projekata po Programu *Dogradnja i razvoj Informacijskog sustava zaštite okoliša i unapređenje sustava praćenja i izvješćivanja o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj*. U 2016. godini, pokrenuto je 13 pojedinačnih projekata ukupne vrijednosti 2.294.190,69 kuna dok je realizirano i u fazi isplate 28 projekata ili projektnih faza ukupne vrijednosti 11.897.910,43 kuna. Nalozi za plaćanje po projektima ovog programa dostavljeni FZOEU-u su tijekom 2016. godine bili realizirani bitno smanjenom dinamikom. Neisplata sredstava po obavljenim poslovima, otežavala je provedbu tekućeg poslovanja Agencije i predstavljala je reputacijski rizik za Agenciju. Slijedom neisplate sredstava nakon više mjeseci od strane FZOEU-a za uredno izvršene i zaprimljene isporuke, izvršena je isplata sredstava iz proračuna Agencije, radi izbjegavanja mogućih sudskih sporova te posljedičnih troškova i penala.

Razvoj ISZO-a bio je usmjeren na infrastrukturna unapređenja u cilju što veće i bolje povezanosti informacijskih sustava, podsustava i baza podataka. Unaprjeđenjem *Registra matičnih podataka i Centralnog pristupa obveznika*, koji čine zajedničku podatkovnu osnovu ISZO-a, vanjskim korisnicima i obveznicima je olakšano korištenje pojedinačnih elektroničkih baza podataka. Dovođenje ovih sustava koji predstavljaju zajedničke osnove dijelove ISZO-a je završeno krajem lipnja te je nastavljeno s provedbom planiranih projekata usmjerenih vizualizaciji podataka pojedinih baza izgradnjom više web GIS preglednika.

Zakonske promjene su bile pokretač nadogradnji pojedinih informacijskih sustava i to *Informacijskog sustava postrojenja i emisija* te *Informacijskog sustava gospodarenja otpadom* u sklopu kojeg je *Očevidnik o nastanku i tijeku otpada* (e-ONTO) nadograđen za prihvrat unosa obrasca očevidnika i pratećih listova za pojedinu vrstu otpada, elektroničkim putem. Ovaj informacijski sustav za sad se koristi u edukativne svrhe, te se za njegovo operativno korištenje čeka objava datuma obveze korištenja. Baze podataka *Informacijskog sustava za more* su programski prilagođene za prihvrat podataka za kupališnu sezonu za 2016. godinu te su programski dorađene za potrebe lakše izrade izvješća. U tu svrhu je izrađen repozitorij za razmjenu podataka s Ministarstvom i nadležnim županijama te servisi za dohvrat podataka javnosti. Shodno Strategiji upravljanja morskim okolišem i obalnim područjem („Narodne novine“, broj 112/14), izrađena je *Baza podataka i pokazatelja u vezi ciljeva i mjera zaštiteorskog okoliša* u koju su unijeti postojeći podaci te je izrađen središnji web portal Informacijskog sustava za more. U okviru provedbe *Sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora*, temeljem traženja Ministarstva izrađen je Izvještajni sustav za prihvrat podataka, čime će se sukladno preuzetim obvezama osigurati i propisan pristup podacima za potrebe EK/EEA.

U sklopu *Informacijskog sustava zdravlja i sigurnosti* nadograđena je *Baza podataka strateških karata buke i akcijskih planova* funkcionalnostima koje omogućuju harmonizaciju novih setova podataka kroz web GIS portal – *Portal prostornih podataka*. Uvođenjem administratorskog modula poboljšano je upravljanje podacima. Unaprjeđenjima *Informacijskog sustava zaštite zraka*

poboljšane su mogućnosti izvješćivanja e-reporting sustava za skupove podataka od B do G koje stupaju u primjenu od rujna 2016. godine. Uspostavljen je jedinstven informacijski sustav *Hlapivi organski spojevi* kojim su objedinjeni postojeći sustavi *Emisije hlapivih organskih spojeva* i *Hlapivi organski spojevi u bojama i lakovima*, čime je osiguran lakši i jednostavniji pristup i unos podataka i informacija obveznicima i korisnicima.

U sklopu *Informacijskog sustava klimatskih promjena* razvijana je *Integrirana informatička platforma za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova* koja će olakšati i ubrzati komunikacija između nadležnih tijela i obveznika sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova.

Unaprijeđen je i *Informacijski sustav tla i zemljišta*, u kojem je izrađena je Baza promjena pokrova zemljišta za razdoblje 1990-2006rev. kojom će se unaprijediti evidentiranje promjena u korištenju zemljišta, što će poboljšati izračune Nacionalnog inventara stakleničkih plinova iz sektora *Korištenje zemljišta, promjena korištenja zemljišta i šumarstvo*.

Svi prikupljeni podaci, kao i podaci prethodnih godina pripremani su za unos u baze podataka **Informacijskog sustava zaštite prirode (ISZP)**. Uspostava i funkcioniranje ISZP-a sigurno je jedno od značajnijih postignuća u zaštiti prirode, koji ima višestruku korist za sektor i ostale korisnike. Sustavna organizacija i pohranjivanje podataka i ažurnost neophodni su za postojeće i buduće obveze izvješćivanja, posebno o provedbi EU direktiva iz područja prirode. ISZP zahtjeva stalnu administrativnu i stručnu podršku. Objavljen je ažuriran *Katastar speleoloških objekata Republike Hrvatske*, kao dio ISZP-a, te je nastavljena suradnja s HGSS-om i brojnim speleološkim udrugama koje djeluju na području Republike Hrvatske. Uneseni su podaci za 1 500 speleoloških objekata. Radilo se i na održavanju Biportala - web/geo portala ISZP-a, kao centralnog web rješenja koje osigurava javni pristup ažurnim i verificiranim prostornim i ne-prostornim podacima o bioraznolikosti i zaštiti prirode u Republici Hrvatskoj. U funkciju je stavljen i interni portal za sektor zaštite prirode, sve u cilju poboljšanja razmjene informacija i komunikacije u sektoru zaštite prirode.

Redovito su prikupljeni, validirani i obrađivani podaci o okolišu te su ažurirane postojeće baze podataka. U sklopu razvoja i održavanja sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova, provjerila cjelovitost godišnjih verificiranih izvještaja o emisijama za 50 postrojenja i jednog operatera zrakoplova, te za 4 postrojenja isključenih iz sustava trgovanja emisijama. Izdano je 14 mišljenja za Planove praćenja za emisije stakleničkih plinova te je izrađeno i 61 zahtjeva za dopunom Planova. U Registru Unije vođeno je ukupno 77 računa i provedeno je ukupno 307 transakcija. Održano je 10 sastanaka Stručnog povjerenstva za sustav trgovanja emisijama, a ostvarena su i 2 stručna posjeta postrojenjima vezano za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova. Odgovoreno je na 105 upita preko sustava korisničke podrške za Registar Unije.

Podrške korisnicima i obveznicima je osigurana prvenstveno putem aplikacije *Helpdesk* industrija kojom je osigurana objedinjena podrška za sve baze tematskog područja sektorski pritisci. Tijekom godine dani su odgovori na preko 3 000 upita telefonom, elektroničkom poštom te informatičkom aplikacijom. Korisnička podrška je bila na usluzi obveznicima u području gospodarenja otpadom s preko tri stotine danih odgovora

Agencija je izradila **35** nacionalnih izvješća o stanju okoliša, čime su ispunjene sve propisane obveze. Primarni cilj ovih izvješća je pružanje potrebnih podataka i informacija donositeljima odluka, ali i drugim dionicima – stručnim i znanstvenim institucijama te široj javnosti sa stanjem u pojedinom tematskom području, čime izvješće predstavlja i temelj za donošenje odluka i politika u zaštiti okoliša. Izrađeno je i dostavljeno u tijela EK i međunarodne organizacije **47** skupova podataka/izvješća, sukladno preuzetim obvezama. Sukladno obveza prema međunarodnim ugovorima kojih je RH potpisnik po tematskim područjima izrađeno je **6** izvješća i skupova podataka.

Jedini referentni centar Agencije, Institut za oceanografiju iz Splita Referentni centar za more, je istekom ugovorenog razdoblja od 4 godine prestao obavljati tu funkciju. Kako bi se planirani poslovi ipak proveli, Agencija je, sukladno zahtjevu Ministarstva, pripremila više projektnih zadataka u

namjeri da se poslovi koji su bili u opsegu rada Referentnog centra za more i provedu, kao što je provedba sustava praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora, nabave usluge praćenja i promatranja za stalnu procjenu stanja Jadranskog mora u 2016. godini te provedba projekata s ciljem izrade izvještajnih obaveza, uz održavanje i razvoj Informacijskog sustava mora.

U suradnji s tijelima državne uprave i institucijama proveden je niz aktivnosti usmjerenih uspostavi i razvoju informacijskih sustava pojedinih podpodručja, suradnji u izradi podzakonskih akata i strateško-planskih dokumenata iz zaštite okoliša. Radnici Agencije su sudjelovali u izradi *Plana zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj* kao i na još nekoliko strateško-planskih dokumenata, primjerice u izradi prijedloga Plana provedbe sustava praćenja i promatranja za stalnu ocjenu stanja Jadranskog mora. Dana su mišljenja na 4 zakona iz područja otpada, zraka, buke i statistike. Značajan angažman kapaciteta, ostvaren je sudjelovanjem u izradi zakonskih i podzakonskih akata. Suradnja u radnim grupama za izradu akata je bila posebna intenzivna u tematskom području otpad na pripremi podloga za izradu *Plana gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017-2022*, kao i u izradi tri pravilnika i tri uredbe. U drugim tematskim područjima su radnici sudjelovali u povjerenstvima za izradu četiri pravilnika i jedne uredbe.

Ispunjene su zakonske obveze u smislu osiguranja pristupa informacija i otvorenosti podataka javnih tijela. Ispunjeno je više desetaka zahtjeva prema Zakonu o pravu na pristup informacijama te je na Portalu otvorenih podataka Vlade RH objavljeno 19 baza iz područja okoliša.

Internetske stranice Agencije su redovito ažurirane. Vidljivost rada prema javnosti postignuta je medijskim gostovanjima, sudjelovanjima na stručnim radionicama i konferencijama, objavama članaka o značajnim datumima za okoliš na internetskim stranicama www.azo.hr i www.dzrp.hr, te obilježavanjem datuma značajnih u prirodi i okolišu. Tiskane su dvije publikacije, *Okoliš na dlanu I – 2016.* i *Odabrani pokazatelji stanja okoliša u RH, 2016.*

Aktivnosti zaštite prirode su i u 2016. godini u najvećoj mjeri bile usmjerene provedbi obveza iz odgovarajućih direktiva Europske unije, uključujući pripreme za buduće izvješćivanje o stanju očuvanosti vrsta i staništa. Provodila se **inventarizacija i praćenje (monitoring)**, s naglaskom na vrste i stanišne tipove s dodataka EU Direktive o pticama i EU Direktive o staništima. S tim u vezi, nastavljen je rad na uspostavi nacionalnog sustava praćenja (monitoring) kroz izradu standardiziranih programa za praćenje novih vrsta. U okviru odgovarajućih komponenti Projekta NIP⁵³ pružana je stručna podrška i provođen je stručni nadzor prvog sustavnog usmjerenog terenskog istraživanja prioritarnih taksonomskih skupina u povijesti Hrvatske te izrade detaljne karte nešumskih kopnenih staništa. Nastavljen je i monitoringa čestih vrsta ptica na poljoprivrednim staništima.

Budući da EU Direktiva o staništima propisuje obvezu uspostave odgovarajućih mjera očuvanja u roku od šest godina od proglašenja područja dijelom mreže Natura 2000, tijekom 2016. godine nastavljeno je s definiranjem ciljeva očuvanja i osnovnih mjera potrebnih za njihovo postizanje, uz potporu FZOEU-a. Nastavljene su aktivnosti na komponenti NIP projekte vezane uz poljoprivredno-okolišne mjere (NIP – Agri).

Nastavljeno je funkcioniranje **Sustava za dojavu i djelovanje u slučaju pronalaska uginulih ili ozlijeđenih strogo zaštićenih morskih životinja** s ukupno 140 zaprimljenih i obrađenih dojava. Nastavljene su revizije **crvenog popisa** vaskularne flore i sisavaca te je započeta revizija crvenog popisa slatkovodnih riba.

Izrađivani su **planovi upravljanja s akcijskim planom zaštite vrsta (PUAP)**, uključujući izradu nacрта planova upravljanja s akcijskim planom zaštite za morske kornjače i kitove, izrađenih u okviru IPA Adriatic CBC projekt NETCET - Mreža za zaštitu kitova i morskih kornjača u Jadranu (*Network for the Conservation of Cetaceans and Sea Turtles in the Adriatic*).

⁵³ Projekt integracije u EU Natura 2000, kojeg vodi Ministarstvo u sklopu odobrenog zajma Svjetske banke

Izdano je oko 130 različitih **stručnih mišljenja** vezanih uz provedbu zabranjenih radnji nad strogo zaštićenim vrstama, korištenjem vrsta i **trgovinu ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka**. Sudjelovalo se u nadležnom carinskom postupanju i sprečavanju nezakonite trgovine divljim vrstama. Obrađeno je više od 200 zahtjeva za pristup informacijama vezanih uz podatke o bioraznolikosti.

Dovršena je analiza Godišnjih programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja **zaštićenih područja** za 2016. godinu. Završena je analiza Izvešća o ostvarivanju plana upravljanja i godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja za 2015. godinu prema pojedinim temama te su rezultati prezentirani na Skupu stručnih službi. Analizirani su konačni prijedlozi i sudjelovalo se u radu na planovima upravljanja za 13 zaštićenih područja. Izrađena je stručna podloga zaštite prirode za Prostorni plan područja posebnih obilježja NP Krka te je nastavljena suradnja na koordinaciji izrade stručne podloge zaštite prirode za Prostorni plan područja posebnih obilježja NP Brijuni. Za potrebe prijave projekata JU za upravljanje zaštićenim područjima na natječaj „Promicanje održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim parkovima i parkovima prirode“ u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija, izrađen je okvir za evaluaciju stanja prije izrade akcijskih planova za upravljanje posjetiteljima. Provedena je dodatna valorizacija i nadopuna stručnih podloga za zaštitu područja – *Regionalni park Grabovača*, geološki spomenik prirode *Gorjanovićev praporni profil u Vukovaru* te značajan krajobraz *Baračeva spilja*.

U okviru **postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu** obrađeno je 1 373 predmeta, što je u usporedbi s 2015. godinom, povećanje od oko 22 %. Završen je i *Stručni priručnik za procjenu utjecaja zahvata elektrana za obnovljive izvore energije na velike zvijeri s kartom osjetljivosti područja za velike zvijeri*, kao i Priručnik za ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, te stručne smjernice za pojedine tipove zahvata za područja cestovna infrastruktura, uređivanje rijeka i male hidroelektrane.

Izrađeno je **738** stručnih podloga te mišljenja za **utvrđivanje uvjeta i mjera zaštite prirode** za planove gospodarenja prirodnim dobrima i dokumente prostornog uređenja, što predstavlja dvostruko povećanje u odnosu na 2015. godinu.

Izdano je 101 stručno mišljenje u postupku **procjene rizika uvoza/stavljanja na tržište/uvođenja u prirodu i uzgoja stranih vrsta**. Nastavljeno je s radom na crnoj i bijeloj listi kao osnovi za donošenje Pravilnika o uvozu i stavljanju na tržište Republike Hrvatske primjeraka određenih stranih vrsta flore i faune.

Nastavljena je provedba **Programa edukacije djelatnika ustanova u zaštiti prirode** provedbom više od 20 radionica, seminara, treninga i webinar. Većina ih je odrađena u okviru provedbe Programa edukacije za radnike ustanova u zaštiti prirode, u sklopu trening plana za 2016. godinu, tijekom projekta NIP. Održan je i deseti, jubilarni Skup stručnih službi. Pripremljen je prijedlog projekta *Razvoj i implementacija trening modula Programa edukacije za djelatnike u zaštiti prirode*, koji je kao hrvatski prioritet prijavljen u okviru projekta od IUCN-a *Towards Strengthened Conservation Planning in SE Europe*.

Sudjelovalo se u izradi 7 propisa **zakonodavnog okvira zaštite prirode**, prvenstveno vezanim uz invazivne vrste i strogo zaštićene vrste. Nakon ponovnog javnog savjetovanja, nadopunjen je prijedlog *Izvešća o stanju prirode za razdoblje 2008. – 2012.*

U okviru **promidžbe i edukacije u zaštiti prirode** nastavljeno je već tradicionalno obilježavanje datuma važnih za zaštitu prirode.

Nastavljena je i intenzivna **međunarodna suradnja**, u okviru koje je Agencija predstavljala RH na sastancima različitih tijela međunarodnih konvencija i sporazuma čija je RH stranka te tijela Europske komisije. Radnici segmenta prirode Agencije i dalje su aktivno obavljali zadatke koji proizlaze iz članstva u ukupno 55 međunarodnih i nacionalnih povjerenstava, radnih skupina i ostalih

tijela, od čega njih 19 u okviru međunarodnih ugovora čija je stranka RH te tijela EK. U odnosu na 2015. godinu, povećano je sudjelovanje u nacionalnim tijelima i to prvenstveno imenovanjem u Upravna vijeća zaštićenih područja. Također je nastavljeno i aktivno djelovanje u radu Europske mreže ravnatelja agencija za zaštitu prirode (ENCA - Network).

Agencija je provodila ili u značajnoj mjeri surađivala u **provedbi i pripremi 12 međunarodnih projekata zaštite prirode**. Svi ovi projekti potpora su obavljanju redovne djelatnosti jer omogućuju ispunjavanje obveza sukladno nacionalnom zakonodavstvu te obveza Republike Hrvatske kao članice EU i stranke svih relevantnih međunarodnih propisa zaštite prirode. Najintenzivnije aktivnosti obavljane su u okviru tekućih projekata: Projekt integracije u EU Natura 2000 – NIP i projekta Tehničke pomoći za pripremu projekata za očuvanje i upravljanje Natura 2000 mrežom. Kroz ovaj projekt je pripremana projektna dokumentacija za prijavu tri projekta sufinancirana iz ESI fondova sukladno Operativnom programu Konkurentnost i kohezija (OPKK), čija se provedba očekuje u 2017. godini. Riječ je o projektima monitoringa vrsta, kartiranja morskih staništa i uspostave upravljanja Natura 2000 područjima. Također, u značajnoj mjeri se radilo na programiranju i pripremi dokumentacije za preostale projekte sufinancirane iz ESI fondova, čija provedba će započeti tijekom 2016. godine, a koji obuhvaćaju izrade planova upravljanja vrstama te problematiku invazivnih vrsta.

Kako je i najavljeno, ulaskom u EU i donošenjem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13), **nastavlja se trend povećanja opsega poslova**, što u pojedinim segmentima znači i udvostručenje predmeta. Očekuje se daljnje povećanje opsega posla jer će se u narednim godinama provoditi ili sudjelovati u provedbi projekata zaštite prirode u vrijednosti od oko 70 milijuna EUR, koji se financiraju iz ESI fondova EU.

Propisane aktivnosti u 2016. godini su provedene u visokom postotku, Agencija je u svoja dva temeljna segmenta, zaštite prirode i okoliša uspjela provesti većinu planiranih aktivnosti, što je uz postojeća ljudska, financijska i organizacijska ograničenja još uvijek bilo moguće prvenstveno zahvaljujući radnicima i njihovom entuzijazmu, dodatnom trudu i stručnom usavršavanju. U pojedinim segmentima poslovanja gdje je nedostatak kapaciteta bio najprisutniji, pojedini poslovi su morali biti prolongirani odnosno provodili su se po prioritetima. U općim poslovima, teškoće su prisutne u provedbi računovodstveno-financijskih poslova, u segmentu okoliša zabilježena su poteškoće u provedbi poslova pojedinih tematskih područja, dok je u segmentu prirode posebno problematičan nedostatak stručnih kapaciteta za održavanje i razvoj ISZP-a i problematiku invazivnih vrsta, kao i nedostatak kapaciteta za administrativno i financijsko praćenje projekata, a dugoročno i ostale stručne poslove.

Fluktuacija radne snage, kombinirana s drugim oblicima dugoročne odsutnosti radnika te uz prisutnu zabranu zapošljavanja vodi stalnom smanjenju kapaciteta Agencije, čime se usporava provedba tekućih zadataka i aktivnosti, te predstavlja izazov i za provedbu dugoročnih, posebno razvojnih aktivnosti odnosno projekata koji su nužni za daljnje snaženje pozicije Agencije i za provedbu predstojećih zadataka. Bez rješavanja ovih pitanja, upitna je uspješna apsorpcija predviđenih ESI sredstava i odrađivanje poslova koje RH mora odraditi sukladno obvezama koje ima kao članica EU.

Klasa: 001-02/17-03/04

Urbroj: 427-02-3-17-1

U Zagrebu, siječanj 2017. godine

Ravnateljica
dr. sc. Ivana Gudelj

Prilog 1.: Popis korištenih kratica

ACCOBAMS	Sporazum o zaštiti kitova <i>Cetacea</i> u Crnom moru, Sredozemnom moru i susjednom atlantskom području u okviru Konvencije o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja (Bonnska konvencija)
Agencija	Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
AZO	Agencija za zaštitu okoliša
BWD	Direktiva 2006/7/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2006. o upravljanju kvalitetom vode za kupanje i stavljanju izvan snage Direktive 76/160/EEZ (SL L 64, 4.3.2006. (Direktiva o kakvoći vode za kupanje)
CBD	Konvencija o biološkoj raznolikosti
CDDA	Baza podataka o zaštićenim područjima (Common Database on Designated Areas)
CHM	Clearing-House Mechanism u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti
CITES	Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka
CORINE	Koordinacija informacija o okolišu i prirodnim resursima (Coordination of Information on the Environment)
CSI	Osnovni set pokazatelja (Core set indicators)
DG (ENV)	Opća uprava za okoliš (Environment Directorate – General)
DZS	Državni zavod za statistiku,
DZZP	Državni zavod za zaštitu prirode
EC; EK	Europska komisija (European Commission)
EEA	Europska agencija za okoliš (European Environment Agency)
EHOS	Emisije hlapivih organskih spojeva
EIONET	Europska informacijska i promatračka mreža (European environmental information and observation network)
EMAS	Sustav Europske unije za upravljanje okolišem i neovisno ocjenjivanje (ECO Management and Audit Scheme)
Eng.	engleski
E-PRTR	Europski registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (European Pollutant Release and Transfer Register)
ESENIAS	European South-East Network for Invasive Alien Species
ETC/BD	Europski tematski centar za biološku raznolikost
EU	Europska unija
EU ETS	Sustav trgovanja emisijskim plinovima Europske unije (European Union Emission Trading System)
EUROBATS	Sporazum o zaštiti šišmiša u Europi u okviru Bonnske konvencije
EUROSTAT	Statistički ured Europske unije (European statistics)
FF RAC	Fleksibilni instrument za jačanje administrativnih kapaciteta (Flexible Facility and Reinforcement of Administrative Capacity)
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
GEF	Globalni fond za okoliš (Global environment facility)
GHG	Staklenički plinovi (Greenhouse gases)
GIS	Geografski informacijski sustav (Geographic Information System)
GPZ	Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja
HAA	Hrvatska akreditacijska agencija
HNPROO	Hrvatski nacionalni portal registra onečišćavanja okoliša
HR	Hrvatska, hrvatski
HGSS	Hrvatska gorska služba spašavanja
HIST	Hrvatski informacijski sustav za tlo
HZN	Hrvatski zavod za norme
H. vode	Hrvatske vode
HZZO	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
IBRD	Međunarodna banka za obnovu i razvoj (The International Bank for Reconstruction and Development)
IED	Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.)
IKT	Informacijsko – komunikacijska tehnologija
INSPIRE	Direktiva 2007/2/EZ. Europskoga parlamenta i Vijeća Europske Unije od 14. ožujka 2007 kojom se uspostavlja infrastruktura za prostorne informacije u Europskoj zajednici (SL L 326, 4. 12. 2008.)
IOR	Institut za oceanografiju i ribarstvo
IPA	Instrument za prepristupnu pomoć (Instrument for Pre-Accession assistance)
IPPC	Direktiva 2008/1/EZ od 15. siječnja 2008. o integriranom sprečavanju i nadzoru onečišćenja (IPPC direktiva) (SL L 24, 29.1.2008.) kojom je zamijenjena Direktiva Vijeća 96/61/EZ od 24.

	rujna 1996. o integriranom sprečavanju i nadzoru onečišćenja (IPPPC direktiva) (SL L 257, 10.10.1996.)
ISO	Međunarodna organizacija za standardizaciju (International Organization for Standardization)
ISZO	Informacijski sustav zaštite okoliša
ISZP	Informacijski sustav zaštite prirode
IT	Informacijska tehnologija
IWC	Međunarodna konvencija za regulaciju kitolova
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JRC	Zajednički istraživački centar (Joint Research Center)
LCP	Direktiva o velikim uređajima za loženje 2001/80/EZ
LIFE	Financijski instrument Europske unije za okoliš (Financial Instrument for the Environment)
LRTAP	Konvencija o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (Long-Range Transboundary Air Pollution)
LULUCF	Korištenje zemljišta, promjena korištenja zemljišta i šumarstvo (Land-use, Land Use Change and Forestry)
MAES	Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services
eMARS	Informatički sustav Europske komisije o postrojenjima u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari (The Major Accident Reporting System)
METT	Management Effectiveness Tracking Tool
MF	Ministarstvo financija
MGIPU	Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
MP	Ministarstvo poljoprivrede
MRRFEU	Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
MSFD	Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o uspostavljanju okvira za sudjelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvira direktiva o morskoj strategiji) (Tekst značajan za EGP) (SL L 164, 25.6.2008.)
Ministarstvo	do 16.10.2016. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, nakon 16.10.2016. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
MZOIP	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
NEC	Direktiva 2001/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2001. o nacionalnim gornjim granicama emisije za određene onečišćivače zraka (Direktiva NEC)
NETCET	Projekt <i>Mreža za zaštitu dupina, kitova i morskih kornjača u Jadranu</i>
NFP	Nacionalna žarišna točka (National Focal Point)
NIPP	Nacionalna infrastruktura prostornih podataka
NIR	Nacionalni inventar stakleničkih plinova (National Inventory Report)
NN	Narodne novine
NRC	Nacionalni referentni centar (National reference centre)
NSAP	Strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti
QA/QC	Osiguranje i kontrola kvalitete (Quality assurance /quality control)
OPVN	Očevidnik prijavljenih velikih nesreća
PABAT	Protected Area Benefit Assessment Tool
PCB	Poliklorirani bifenili
POPs	Postojane organske onečišćujuće tvari (Persistent Organic Pollutants)
PP	Park prirode
PPPPO	Prostorni plan područja posebnih obilježja
PRTR	Registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (Pollutant Release and Transfer Register)
PRTR Protokol	Protokol o Registru ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari (engl. Protocol on Pollutant Release and Transfer Register)
RAC/SPA	Regionalni centar aktivnosti za posebna zaštićena područja u okviru Barcelonske konvencije i pripadajućeg Protokola o biološkoj raznolikosti i posebnim zaštićenim područjima u Sredozemlju (SPAMI Protokol)
RC	Referentni centar
RH	Republika Hrvatska
ROD	Baza podataka o obavezama dostave izvješćivanja (Reporting obligations database)
ROO	Registar onečišćavanja okoliša
RPOT / OPVN	Registar postrojenja u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari / Očevidnik prijavljenih velikih nesreća
SAFU	Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije
SAP BIO	Strateški akcijski plan za očuvanje bioraznolikosti u Mediteranu
SDR	Sustav državne riznice
SEE	Jugoistočna Europa (South East Europe)

eSPIRS	Informatički sustav Europske komisije o postrojenjima u kojima je utvrđena prisutnost opasnih tvari (The Seveso Plants Information Retrieval System)
SUKO	Sustav upravljanja kvalitetom i okolišem
TAIEX	Ured za tehničku pomoć i razmjenu informacija (Technical Assistance and Information Exchange)
TF	prijelazni instrument tehničke pomoći (Transitional Facility)
TP	Tematsko područje
UN	Ujedinjeni narodi
UNECE	Komisija Ujedinjenih naroda za Europu (United Nation economic commission for Europe)
UNEP	Program Ujedinjenih naroda za okoliš (United nations environment programme)
UNFCCC	Okvirna konvencija Ujedinjenih naroda o promjeni klime (United Nations Framework Convention on Climate Change)
webGIS	Internetska aplikacije koja omogućuje rad s prostornim podacima
WFD	Direktiva 2000/60/EC kojom se uspostavlja okvir za djelovanje Zajednice na području politike voda (SL L 327, 22.12.2000), p.1-73, s izmjenama (1216/2001; 0321/2008; 0113/2009 i 0625/2009) (Okvirna direktiva o vodama)
WFS	standardni protokol za dohvat i transakciju prostornih podataka (Web Feature Service)
WG	Working Group
WISE	Europski informacijski sustav o vodama (Water information system for Europe)
WMS	standardni protokol za posluživanje prostornih slikovnih karata (Web Map Service)
WWF	Svjetski fond za zaštitu prirode (World Wildlife Fund)
ZOZO	Zakon o zaštiti okoliša
ZK	Zaštićeni krajolik

HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU
Radnička cesta 80
10000 ZAGREB

klasa: 003-08/16-01/09
urbroj: 427-02-2-16-5
Zagreb, 14.10.2016.

Na temelju članka 8. Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15) i članka 15. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu od 31. kolovoza 2015. godine, Upravno vijeće Agencije na svojoj 4. sjednici održanoj dana 14.10.2016. godine donosi

ODLUKU
o usvajanju Izvješća o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2015.
godinu

I.

Usvaja se Izvješće o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2015. godinu, Klasa: 001-02/16-03/03 Urbroj: 427-04-2-16-1.

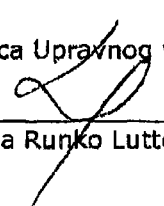
II.

Na temelju članka 8. Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/2015) i članka 15. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, Upravno vijeće podnosi Ministarstvu i Vladi Republike hrvatske najmanje jedanput godišnje Izvješće o radu Agencije.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Dr.sc. Lidija Runko Luttenberger

Prilog:

- Izvješće o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2015. godinu, Klasa: 001-02/16-03/03 Urbroj: 427-04-2-16-1

OBRAZLOŽENJE

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (dalje u tekstu: Agencija) osnovana je Uredbom o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/2015).

Agencija je započela s radom dana 17. rujna 2015. godine, kao pravni sljednik Agencije za zaštitu okoliša i Državnog zavoda za zaštitu prirode.

Agencija je obveznik sastavljanja Izvješća o radu sukladno odredbama Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu i Statutu Agencije.

Odluku o usvajanju Izvješća o radu sukladno članku 15. Statuta Agencije donosi Upravno vijeće.

Predmetno Izvješće o radu odnosi se na Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu za 2015. godinu za period od 17.09.2015. – 31.12.2015. godine.

Slijedom navedenog, predlaže se prihvatanje Izvješća o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2015. godinu, te podnošenje Izvješća Ministarstvu zaštite okoliša i prirode i Vladi Republike Hrvatske.

HRVATSKA AGENCIJA ZA OKOLIŠ I PRIRODU
Radnička cesta 80
10000 ZAGREB

klasa: 003-08/17-01/01
ur.broj: 427-02-2-17-5
Zagreb, 30.01. 2017.

Na temelju članka 8. Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“, broj 72/15) i članka 15. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu od 31. kolovoza 2015. godine, Upravno vijeće Agencije na svojoj 1. sjednici održanoj dana 30.01.2017. godine donosi

ODLUKU
o usvajanju Izvješća o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2016. godinu

I.

Usvaja se Izvješće o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2016. godinu.

II.

Na temelju članka 8. Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu („Narodne novine“ broj 72/15) i članka 15. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu, Upravno vijeće podnosi Ministarstvu i Vladi Republike Hrvatske najmanje jedanput godišnje Izvješće o radu Agencije.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Ivana Jelenić, dipl. inž. biol.
Načelnica sektora za bioraznolikost i
strateške poslove, MZOE

Prilog:

- Izvješće o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2016. godinu

OBRAZLOŽENJE

Odluke o usvajanju Izvješća o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2016. godinu

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu: Agencija) osnovana je Uredbom o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (Narodne novine broj 72/15).

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu započela je s radom dana 17.09.2015. godine, kao pravni slijednik Agencije za zaštitu okoliša i Državnog zavoda za zaštitu prirode.

Agencija je obveznik sastavljanja Izvješća o radu sukladno odredbama Uredbe o osnivanju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu i Statutu agencije.

Odluku o usvajanju Izvješća o radu sukladno čl. 15. Statuta Hrvatske agencije za okoliš i prirodu donosi Upravno vijeće.

Slijedom navedenog, predlaže se prihvatanje Izvješća o radu Hrvatske agencije za okoliš i prirodu za 2016. godinu.